

ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

ΕΘΝΟΣ ΦΥΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μάρτιος 2004 Α.Τ. 115

3 ευρώ

1821

Η ΠΡΟΔΟΜΕΝΗ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

**Η ΕΛΛΑΔΑ
ΣΤΟΥΣ
ΈΛΛΗΝΕΣ**

**ΧΡΥΣΗ
ΑΥΓΗ**

www.xrushaugh.org

ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

ΕΘΝΟΣ ΦΥΛΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
Μάρτιος-Απρίλιος 2004
αριθμός τεύχους 115

Η Επανάσταση του 1821, η θλιβερή
τύχη των αγωνιστών και η ξενοκρατία
του Ν.Γ. Μιχαλολιάκου

σελ. 4

Σχόλια - Ειδήσεις

σελ. 6

1821: Η προδομένη Επανάσταση

σελ. 10

Του Αγωνιστή ο θάνατος

σελ. 14

Η πνευματική διαθήκη
του Κολοκοτρώνη

σελ. 15

Ο Νικηταράς πρότυπο
για έναν ηρωικό τρόπο ζωής

σελ. 18

Η πρώτη φωτιά του Αγώνα

σελ. 24

Καταλαυνικά πεδία
Η μάχη των Εθνών

σελ. 32

Το Ιδανικό μας
Δρ. Γουίλιαμ Πηρς

σελ. 48

Horst Ludwig Wessel
(1907-1930)

σελ. 52

Εθνικοσοσιαλισμός και μουσική
Απ' την θεωρία στην πράξη

σελ. 58

Νέα απ' όλον τον κόσμο

σελ. 57

περιοδικό ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ Σολωμού 74 Αθήνα, 2ος όρ.
νέο τηλ. 6979268469 www.xrushaugh.org info@xrushaugh.org
Γράμματα - Επιστολές Τ.Θ. 8346 Τ.Κ. 100 10 Αθήνα

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν.Γ. Μιχαλολιάκος

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Ι. Αλεξίου, Ι. Βουλδής, Θ. Γεωργίου, Μ. Γεωργιάς, Γ. Δημητρούλιας,
Ε. Ζαρούλια, Δ. Ζαφειρόπουλος, Μ. Ιωάννου, Ε. Καλομοίρη, Γ. Νικολόπουλος,
Γ. Μάστορας, Η. Παναγιώταρος, Ε. Παππά, Χ. Παππάς, Κώστας Χ.

Η Επανάσταση του 1821, η θλιβερή τύχη των αγωνιστών και η ξενοκρατία

του Ν.Γ. Μιχαλολιάκου
Γ.Γ. του Λαϊκού Συνδέσμου
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

Από το τέλος ήδη του 18ου αιώνας απασχολούσε σοβαρά τις μεγάλες δυνάμεις το μέλλον και η τύχη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Μεγάλο στήριγμα του Σουλτάνου η Αγγλία, που κυριαρχώντας στις θάλασσες δεν ήθελε με κανέναν τρόπο η Ρωσσική Αυτοκρατορία των Ρομανώφ να βγει στην Μεσόγειο. Για τον λόγον ακριβώς αυτόν και προ-σπαθούσε με κάθε τρόπο να στηρίξει τους Οθωμανούς και να εμποδίσει την κατάρρευση της μεγάλης τους επικρατείας, στην οποία ήδη είχαν αναπτυχθεί φυγόκεντρες τάσεις. Οι τάσεις αυτές γινόντουσαν ακόμη εντονότερες στις ευρωπαϊκές της επαρχίες, όπου η διαφορά της θρησκείας και το ισχυρό εθνικό φρόνημα των λαών ήταν βέβαιο ότι θα οδηγούσε σε επαναστάσεις. Από την πλευρά της η Ρωσσία είχε καταστήσει εαυτόν προστάτη των Ορθοδόξων, που ζούσαν κάτω από την εξουσία των Οθωμανών και αυτό μάλιστα είχε επικυρωθεί και με συνθήκη μεταξύ των Ορθοδόξων Ρώσων και των Τούρκων.

Η Επανάσταση του 1821 τα πρώ-
τα χρόνια μετά την κήρυξή της
είχε παντού επιτυχίες. Κάποιοι
φοβήθηκαν αυτές τις επιτυχίες και γι'
αυτό και φρόντισαν να ξεσπάσει εμφύ-
λιος πόλεμος μεταξύ των Ελλήνων. Στα
1827 ο Καραϊσκάκης πολεμούσε στην Α-
θήνα τους Τούρκους μόλις με τέσσερις έ-
ως πέντε χιλιάδες άνδρες... Η Επανά-
σταση θα είχε σβήσει εάν οι μεγάλες δυ-
νάμεις δεν φοβόντουσαν την φιλόδοξη
Αίγυπτο του Μεχμέτ Αλί και δεν κατανι-
κούσαν τον Ιμπραήμ στο Ναυαρίνο. Και
όμως, όλα αυτά μπορούσαμε να τα είχα-
με επιτύχει μόνοι μας, αφού εκείνη την
εποχή η Οθωμανική Αυτοκρατορία βρι-
σκότανε σε άθλια κατάσταση και είχε ξε-
σπάσει μέσα στην ίδια την καρδιά της έ-
να από τα πλέον σοβαρά γεγονότα της ι-
στορίας της: Η εξέγερση των γενιτσάρων
που κράτησε έως τα 1826.

Αποτέλεσμα της παρεμβάσεως των με-
γάλων δυνάμεων είναι το ελεύθερο Ελ-
ληνικό κράτος, που προέκυψε από την
συνθήκη του Λονδίνου. Ένα κράτος κατ'
ουσίαν όχι ελεύθερο, αλλά άμεσα εξαρ-
τώμενο από τις μεγάλες δυνάμεις και κυ-

ρίως από την Αγγλία κάτω από την επιρροή της οποίας χωρίς αμφιβολία βρισκότανε. Μέσα σε αυτό λοιπόν το ελεύθερο κράτος-προτεκτοράτο υπήρχε και μία πολιτική ζωή, που δεν κρατούσε καν τα προσχήματα του λόγου για τον οποίον υπήρχε. Έτσι, τα πρώτα κόμματα της "δημοκρατικής" ζωής της χώρας εξαγαχίζοντο ως αγγλικό, γαλλικό και ρωσικό... Αυτό το τελευταίο, το ρωσικό κόμμα δηλαδή, ήταν και εκείνο στο οποίο είχαν βρει καταφύγιο και στέγη οι περισσότεροι αγωνιστές του '21. Όσοι, δηλαδή, κατόρθωσαν να επιβιώσουν μέσα στο σκληρό καθεστώς της ξενοκρατίας. Στο ρωσικό κόμμα ανήκε ο Κολοκοτρώνης και ο Νικηταράς, οι οποίοι και εφυλακίσθησαν καθώς και πολλοί άλλοι αγωνιστές του 1821! Βασιλεύς της χώρας ορίστηκε από τις μεγάλες δυνάμεις ο πρίγκιψ Όθων της Βαυαρίας. Της Βαυαρίας, που εκείνη την εποχή ήταν μεν ένα γερμανικό κράτος, που όμως βρισκόταν μόνιμα αντίθετο προς τις δύο μεγάλες γερμανικές κρατικές οντότητες. Δηλαδή την Πρωσία και την Αυστροουγγαρία. Η επιλογή λοιπόν το Όθωνος δεν ήταν μέσα στα πλαίσια της "ουδετερότητας", αλλά είχε σκοπό την τοποθέτηση ενός ηγεμόνα από μία ξεκάθαρα αγγλόφιλη βασιλική αυλή. Στα χρόνια που ακολούθησαν ο βασιλεύς Όθων ασπάστηκε την Μεγάλη Ιδέα και όταν στα μέσα προς τα τέλη του 19ου αιώνας εφάνη ότι οι Γερμανοί πρόκειται να γίνουν ένα ενιαίο ισχυρό κράτος και η αγγλόφιλη πολιτική της Βαυαρίας θα πάψει να υπάρχει, τότε αποφασίστηκε και η έξωση του Όθωνος...

Χωρίς πολλά λόγια, ο αγώνας των μεγάλων ηρώων του Έθνους μας της Επανάστασής του 1821 δεν δικαιώθηκε ποτέ! Και πλήρη εθνική ελευθερία δεν αποκτήσαμε... Αντιθέτως αυτό που επικράτησε και επικρατεί μέχρι τις ημέρες μας είναι η ΞΕΝΟΚΡΑΤΙΑ!

Πολλοί είναι αυτοί που υποστήριξαν και υποστηρίζουν την άποψη ότι η Ελλάς έχει στρατηγικό συμφέρον να είναι πάντοτε στο πλευρό της δυνάμεως εκείνης, η οποία επικρατεί στις θάλασσες. Αυτή είναι μία συλλογιστική που οδηγεί σε μία κρατική οντότητα υποτεταγμένη πάντοτε σε έναν ισχυρό ανταγωνιστή γιατί όντας η Ελλάς θαλασσία δύναμις δεν μπορεί να είναι στο πλευρό αυτού που επικρατεί στις θάλασσες. Εκτός εάν έχει σαν σκοπό την υποταγή της και την ησυχία της... Αντίθετα γεωπολιτικά η θέση της Ελλάδος είναι στο πλευρό της μεγάλης ηπειρωτικής αυτοκρατορίας, η οποία μοιραία έχει την ανάγκη μίας θαλασσίας δυνάμεως, όπως είναι η Ελλάς, για να ανταγωνιστεί την θαλάσσια αυτοκρατορία.

Ίσως η εποχή δεν επιτρέπει μία Ελλάδα δυνατή και αυτάρκη, όπως θα την επιθυμούσαμε και όπως είναι το όνειρο κάθε Έλληνα Πατριώτη. Όμως και η επιλογή των συμμάχων έχει την σημασία της. Ίσως γι' αυτό και οι κλέφτες στα χρόνια της τουρκοκρατίας τραγουδούσαν το γνωστό άσμα:

**"Αντε και αυτήν την άνοιξη,
ραγιάδες, ραγιάδες,
και αυτό το καλοκαίρι
Μωρηά και Ρούμελη.
Ωσπου να 'ρθει ο Μόσκοβος
να φέρει το σεφέρι..."**

ειδήσεις σχόλια

Εχθροί της δημοκρατίας

ο Σωκράτης και ο Πλάτων

Άρθρο στο "Βήμα" έγραψε ο Μάριος Πλωρίτης σχετικά με τις εκλογές και με το δημοκρατικό πολίτευμα. Από το άρθρο αυτό και τα παρακάτω:

"Περιφημότεροι απ' όλους τους επικριτές του δημοκρατικού συστήματος, ο Σωκράτης και ο Πλάτων περιφρονούσαν απερίφραστα την Εκκλησία του Δήμου που, στο μεγαλύτερο μέρος της, την απάρτιζαν απλοί αποχειροβίωτοι πολίτες, τεχνίτες, έμποροι, γεωργοί, ναυτικοί, "αμαθέστατοι και ασθενέστατοι"...

"Ενώ, όταν αποφασίζουμε για κάποιο οικοδομικό έργο ή για την ναυπήγηση ενός πλοίου, καλούμε τους ειδικούς, αρχιτέκτο-

νες, ναυπηγούς κλπ. -έλεγε ο πλατωνικός Σωκράτης-, όταν πρόκειται για τα γενικά συμφέροντα της πολιτείας, παίρνουν τον λόγο (και ψηφίζουν και αποφασίζουν) οι πάντες, αν και δεν έχουν σπουδάσει τίποτα σχετικά".

Μήπως όσους συμφωνούν με τον Σωκράτη και τον Πλάτωνα σήμερα τους λένε φασίστες;

Η Επανάσταση των Νεότουρκων

Το βιβλίο του "Η Επανάσταση των Νεότουρκων στην Θεσσαλονίκη" από τις εκδόσεις University Stydio Press, θα παρουσιάστηκε την Τρίτη 23 Μαρτίου. Για το βιβλίο μίλησαν ο ομότιμος καθηγητής Θεολογίας του ΑΠΘ, Αντώνης - Αιμίλιος Ταχιάς, αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, ο ομότιμος καθηγητής της Νεότερης Ιστορίας του ΑΠΘ, Ιωάννης Χασιώτης και ο αναπληρωτής καθηγητής του τμήματος Βαλκανικών Σπουδών Φλώρινας, Βασίλης Γούναρης.

Το βιβλίο επικεντρώνεται με λεπτομέρεια στα γεγονότα που οδήγησαν στην επανάσταση του 1908, στις κρίσιμες ώρες και μέρες της επανάστασης και στους μήνες που ακολούθησαν πάντα με επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη, ενώ εξιστορεί επιγραμματικά την εδραίωση του νεοτουρκικού κινήματος και την κυβερνητική του δράση από το 1909 έως το τέλος του Α' παγκοσμίου πολέμου.

Γιατί αλήθεια με επίκεντρο την Θεσσαλονίκη; Μήπως επειδή στην Θεσσαλονίκη υπήρχε ακμάζουσα εβραϊκή κοινότητα, μέσα στα πλαίσια της οποίας αναπτύχθηκε το κίνημα των νεοτούρκων; Μήπως επειδή εκεί ήταν η Στοά "Ένωση και Πρόοδος", που αποτέλεσε τον νου του Κινήματος; Βεβαίως όπως είναι γνωστό το κίνημα των νεοτούρκων ήταν αυτό που οδήγησε στην σφαγή και στον ξεριζωμό τον Ελληνισμό

ειδήσεις σχόλια

της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης.

Υπόθεση Κουκίδης: Μια μεγάλη αποκάλυψη από το περιοδικό "Λαβύρινθος"

Τελικώς δεν υπήρξε Κουκίδης ο οποίος αυτοκτόνησε από την Ακρόπολη όταν μπήκαν το 1941 οι Γερμανοί στην Αθήνα! Αυτό αποκαλύπτει σε άρθρο το τελευταίο τεύχος του περιοδικού "Λαβύρινθος". Σύμφωνα με αυτό ο Κουκίδης ήταν υπαρκτό πρόσωπο που πέθανε μετά από 30 χρόνια στην Αθήνα και μία φήμη που διαδόθηκε τις ημέρες εκείνες στην πόλη δημιούργησε τον γνωστό μύθο που δημοσιεύθηκε την εποχή εκείνη σε αγγλικές εφημερίδες.

Ιωάννης Συκουτρής

Το δίτομο έργο "Ιωάννη Συκουτρή: Μελέτες και άρθρα. Τα γερμανόγλωσσα δημοσιεύματα. Τόμος Α': Οι επιστολές του Σωκράτη και των Σωκρατικών. Αρχαία επιστολογραφία. Τόμος Β': Επιστολή Σπενσίππου και άλλες μελέτες. Βιβλιοκρισίες" που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης παρουσιάστηκε την Τετάρτη 17 Μαρτίου, στις 20.30 στο πολιτιστικό κέντρο Θεσσαλονίκης του ΜΙΕΤ (Βασ. Ολγας 108).

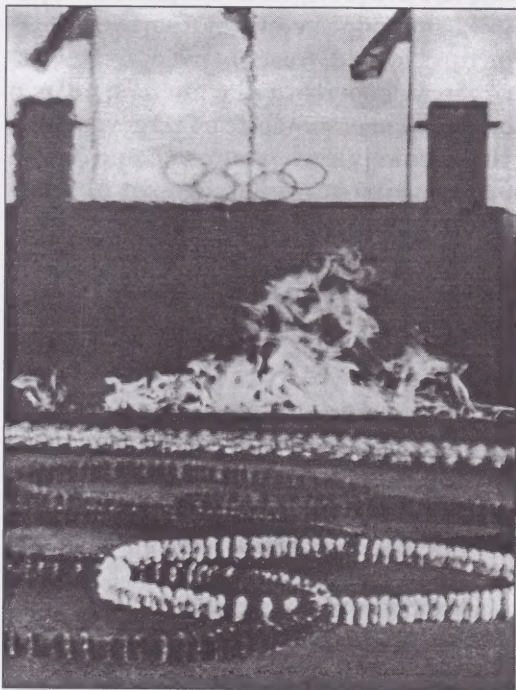
Μίλησε ο επιμελητής και ένας από τους μεταφραστές του έργου, καθηγητής Δανιήλ Ιακώβ, και ο καθηγητής και αντιπρόεδρος του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, Ιωάννης Καζάζης. Κατά την παρουσίαση προβλήθηκε επίσης το ντοκιμαντέρ του Λευτέρη Δανίκα "Ιωάννης Σύνκουτρής, 1901 - 1936" από το αρχείο της ΕΡΤ. Στο ντοκιμαντέρ, παραγωγής 1988, μιλούν και σκιαγραφούν την προσωπικότητα του Συκουτρή οι μαθήτριάς του στο Αρσάκειο,

φιλόλογοι Μαρία Ρεμούνδου - Βενιεράτου και Αγλαΐα Φακάλου - Μακάρωφ, ο φιλόλογος και κριτικός θεάτρου Αλκιβιάδης Μαργαρίτης, οι συμφοιτητές του στο πανεπιστήμιο Αθηνών Φωτεινή Μαντζουρίδου - Τζωρτζάκη, φιλόλογος, και ο λογοτέχνης Νάσος Δετζώρτζης.

Φυσικά από την όλη παρουσίαση απουσίαζε το γεγονός ότι ο Ιωάννης Συκουτρής υπήρξε εθνικοσοσιαλιστής και όχι μόνον δεν αναφέρθηκε αυτό, αλλά τον παρουσίασαν σχεδόν και σαν... αντιφασίστα!

Ολυμπιακό πνεύμα και εθνικοσοσιαλισμός

Έγινε η τελετή της αφής της Ολυμπιακής Φλόγας, η οποία ήταν μία έμπνευση των Γερμανών εθνικοσοσιαλιστών και συγκε-

κριμένα του Γκαίμπελς. Η τελετή έλαβε χώρα για πρώτη φορά με ευκαιρία τους Ο-

ειδήσεις σχόλια

λυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου το 1936. Μάλιστα, για την λαμπαδηδρομία είχε γραφτεί και το παρακάτω εμβατήριο: *"Από χέρι σε χέρι περνάει ο πυρσός όταν ο θάνατος τον παίρνει από τον έναν αυτός που είναι δίπλα του τον παίρνει ξανά και οι πυρσοί αλλάζουν χέρια συνέχισε... όλοι μαζί θα τον οδηγήσουμε και εσύ και εγώ αυτόν τον πυρσό προς το μακρινό τέλος προς το τέλος του δρόμου τον πυρσό με την καθαρή λάμψη γιατί μπροστά μας μέσα στο σκοτάδι μας περιμένουν οι άλλοι".*

Για την δε τελετή και την αναγέννηση των Ολυμπιακών Αγώνων ο ίδιος ο Χίτλερ είχε γράψει στην εφημερίδα "Λαϊκός Παρατηρητής":

"Τα φιλοσοφικά θεμέλια της παρουσίας των αναγεννημένων ολυμπιακών αγώνων στον κόσμο εντοπίζονται στην απώτερη αρχαιότητα. Αυτές οι πνευματικές δυνάμεις προέρχονται από μια ιερή πόλη, η οποία για περισσότερα από χίλια χρόνια ήταν η πόλη γιορτών που εξέφραζαν τα θρησκευτικά συναισθήματα και τις βασικές πεποιθήσεις του ελληνικού έθνους".

Μικρά και μεγάλα μυστικά που κρύβει ο Παρθενώνας

Μικρά και μεγάλα μυστικά που κρύβει ο Παρθενώνας, σχετικά με τη γεωμετρία, την αισθητική και τα αληθινά του χρώματα, επιχειρούν να αποκαλύψουν Έλληνες και ξένοι επιστήμονες, με τη βοήθεια της ψηφιακής τεχνολογίας. Σύμφωνα με δημοσίευμα των Νέων, περίπου 7,2 εκατ. υπέρυθρες ακτίνες χαρτογράφησαν ανά μισό χιλιοστό όλες τις επιφάνειες του Παρθενώνα και το τρισδιάστατο μοντέλο που δημιουργήθηκε στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας δίνει μία άγνωστη εικόνα του μνημείου, χωρίς καμία από τις παραμορφώσεις που προκαλούν η από-

σταση και οι αλλαγές του φωτός στο περιβάλλον. Παράλληλα, ο φακός μίας ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής "συνέλαβε" τα χρώματα όλων των επιφανειών των μαρμάρων του Παρθενώνα και σύντομα το τρισδιάστατο μοντέλο θα συμπληρωθεί με την τοποθέτηση όλων των σωζόμενων γλυπτών.

Αγκυλωτοί σταυροί στα ανάκτορα των Μακεδόνων

Προχωρούν οι αρχαιολογικές εργασίες στο τεράστιο ανάκτορο των Μακεδόνων βασιλέων στις Αιγές της Βεργίνας. Πρόκειται για ένα μεγαλοπρεπές κτίριο εκτάσεως 12 στρεμμάτων. Σε μια από τις επίσημες αίθουσες που έχουν βρεθεί έχουν αποκαλυφθεί θαυμάσια ψηφιδωτά δάπεδα. Βασικό διακοσμητικό στοιχείο των ψηφιδωτών ο αγκυλωτός σταυρός.

Ελληνοτουρκική "φιλία"

Αφιερωμένο κατά ένα μεγάλο μέρος του στην Επανάσταση του 1821 είναι το τεύχος αυτό του περιοδικού μας. Κάποιοι όμως,

ειδήσεις σχόλια

οι οποίοι για κακή τύχη της χώρας την κυβερνούν εδώ και δεκαετίες, προσπαθούν με κάθε τρόπο να προωθήσουν την περίφημη ελληνοτουρκική "φιλία". Έχουν φθάσει μάλιστα μέχρι του σημείου να θέλουν να αλλάξουν και τα σχολικά βιβλία των παιδιών και να διαγράψουν την εθνική μας ιστορία! Οι Τούρκοι όμως από την πλευρά τους πράττουν εντελώς διαφορετικά. Έτσι σε επίσημη τουρκική ιστοσελίδα διαβάζουμε: "Η Γενοκτονία των Τούρκων από τους Έλληνες": Μέσα στην ιστοσελίδα <http://www.greekmurderers.net> αναφέρει για το 1821 και την "Σφαγή της Τριπολιτσάς" ότι δεκάδες χιλιάδες σφαγιάστηκαν και ληστεύτηκαν. Σε ένα σημείο μάλιστα καταφέρεται και εναντίον του Γέρου του Μωριά, Θεόδωρου Κολοκοτρώνη και γράφει:

"Ο Έλληνας αρχισυμμορίτης, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο οποίος κατέχει περήφανα μία θέση 'στο Ελληνικό Πάνθεον των Ηρώων', συμμετείχε επίσης ο ίδιος σε αυτές τις σφαγές και λεηλασίες με χαρά".

Τα πετρέλαια του Αιγαίου και η αδιαφορία του ελληνικού κράτους

Ο ευρωβουλευτής κ. Σταύρος Ξαρχάκος εξέφρασε με δελτίο τύπου του προ μηνών την αγανάκτησή του από την απάντηση που έλαβε από τον Γ. Παπανδρέου σε ερώτημά του. Συγκεκριμένα ρωτούσε τι πρόκειται να κάνει το ελληνικό κράτος για το θέμα της βυθιζόμενης ελληνικής βραχονησίδος Ζουράφα, η οποία βρίσκεται 6 μίλια από την Σαμοθράκη και στην περιοχή έχει εντοπιστεί τεράστια ποσότητα πετρελαίου. Η βραχονησίδα Ζουράφα βυθίζεται και εάν εξαφανιστεί κάτω από την θάλασσα χάνονται και τα ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα. Σήμερα, αλήθεια, που κυβέρνηση της χώρας είναι η Νέα Δημοκρατία θα υπάρξει διαφορετική πολιτική;

Ρατσισμός και επιστήμη

Οι καθηγητές του Πανεπιστημίου Reed-ing, Μάρκ Πείγκελ και του κολεγίου του Λονδίνου Ρουθ Μείς, παρουσίασαν μία επιστημονική τους εργασία σύμφωνα με την οποία για δεκάδες χιλιάδες χρόνια οι ανθρώπινες κοινότητες επιβίωσαν καλύτερα εάν ήταν δύσπιστες απέναντι στους αλλοδαπούς. Στην εργασία τους τονίζουν ότι η αντιπάθεια προς τους ξένους ήταν ένας τρόπος για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερος βαθμός συνεργασίας μέσα στα πλαίσια της φυλετικής ομάδας. Σε άρθρο τους, που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό NATURE, τονίζουν χαρακτηριστικά "Τις συνέφερε συνεπώς να έχουν μία υγιή δυσπιστία έναντι των ξένων επειδή αυτός ήταν ένας τρόπος για να εξασφαλίσουν ότι οι άνθρωποι γνωρίζουν ο ένας τον άλλον ώστε να ελαχιστοποιούνται οι απάτες. Αυτή η ακραία κοινωνικότητα μπορεί να κάνει τη συνεργασία σταθερή στρατηγική, ανθεκτική στην εξαπάτηση, ακόμη κι όταν τα μέλη της ομάδας δεν έχουν συγγενική σχέση. Εξαρτάται όμως από ένα σημαντικό δημογραφικό χαρακτηριστικό: η μετανάστευση ανάμεσα στις ομάδες πρέπει να παραμένει χαμηλή. Αν αυτό δεν συμβαίνει, οι ομάδες γίνονται ομογενοποιημένες, οι απατεώνες ευημερούν και το κίνητρο για την επιλογή ομάδας - η διαφορά ανάμεσα στις ομάδες - δεν λειτουργεί. Η ανησυχία που νιώθουμε απέναντι στους ξένους, παρά τις δυνάμεις άσχημες εκδηλώσεις της, μπορεί να έχει τις ρίζες της βαθιά στην ψυχοσύνθεσή μας". Φυσική πραγματικότητας, λοιπόν, η επιφυλακτικότητας απέναντι στους ξένους των κοινωνιών και όχι "απάνθρωπη συμπεριφορά" όπως θέλουν κάποιοι να μας επιβάλουν σήμερα να πιστεύουμε... Απλά την πανσπερμία των λαών την θέλουν οι επιτήδριοι απατεώνες, που επιθυμούν να μετατρέψουν τον κόσμο σε μία τεράστια καταναλωτική αγέλη.

1821

Η προδομένη Επανάσταση

**"Το Γένος ποτέ δεν υποτάχθηκε
στο σουλτάνο. Είχε πάντα το
βασιλιά του, το στρατό του,
τα κάστρα του. Βασιλιάς του,
ο μαρμαρωμένος βασιλιάς.
Στρατός του, οι αρματολοί
κι οι κλέφτες. Κάστρα του,
η Μάνη και το Σούλι".**

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης

Σ’ αυτά τα λόγια, ο πολέμαρχος αρχηγέτης της Επανάστασης περικλείει την αληθινή ιστορία της περιόδου της τουρκοκρατίας, πολύ καλύτερα από τις αναλύσεις εγγραμμάτων ειδικών. Δηλαδή πως η Επανάσταση του 1821 ήταν απόρροια αυτής της ανυποταγής του Έλληνα στον ξένο δυνάστη. Ήταν απόρροια της Μεγάλης Ιδέας η οποία γεννήθηκε αμέσως μετά την Άλωση, και εξέφρασε τους πόθους του Ελληνισμού. Πόθοι καταγεγραμμένοι στα τραγούδια του ανώνυμου Έλληνα απ’ την Καππαδοκία ως την Πελοπόννησο κι από την Κύπρο έως την Ήπειρο. Η απόκριση του αγγέλου στον θρήνο της Παναγίας για το πάρσιμο της Πόλης είναι "Σώπασε Κυρά Δέσποινα κι εσείς 'κόνες μην κλαίτε, Πάλι με χρόνια με καιρούς, πάλι δικά μας θάναι".

Αυτή η ιδέα, πραγματικά μεγάλη την εποχή της τουρκικής ακμής, πύρωνε τα στήθη των Ελλήνων και ήταν η κινητήριος δύναμη για τις δεκάδες συνεχόμενες επαναστάσεις που προηγήθηκαν αυτής της μεγάλης επανάστασης του 1821.

Παρ’ όλες τις κακουχίες, τις στερήσεις, την αβυσταχτή σκλαβιά, τους εξισλαμισμούς, τις προδοσίες, πάντα υπήρχαν Έλληνες οι οποίοι στο μυαλό τους είχαν το όραμα της Αυτοκρατορίας και ήθελαν να πάρουν πίσω αυτό που τους επάρθη.

Η επανάσταση, όσο και αν προσπάθησαν διάφοροι ειδικοί, αγκιστρωμένοι στην πολιτική τους ή ταξική τους ταυτότητα να την παρουσιάσουν ως ταξική και πολιτική επανάσταση, δεν ήταν ταξική ή πολιτική, μα ήταν πάνω απ’ όλα και πριν απ’ όλα εθνική και φυλετική. Δεξιοί και αστοί ιστορικοί παρουσίασαν την επανάσταση ως αντικατοπτρισμό της Γαλλικής Επανάστασης, ως επανάσταση της ελληνικής αστικής τάξεως. Αριστεροί, πάλι, ιστορικοί, προσπάθησαν να παρουσιάσουν την Επανάσταση ως επανάσταση των φτωχών και καταφρονεμένων ενάντια στους τούρκους και έλληνες εκμεταλλευτές. Το όραμα των απλών αγωνιστών ήταν η δημιουργία ενός μεγάλου, ανεξάρτητου κράτους, ελεύθερου, που θα έπαιρνε τη θέση που η χιλιάδων χρόνων ιστορία της Φυλής απαιτούσε, συγχρόνως δε, το κράτος αυτό θα ήταν δίκαιο προς τους πολίτες του. Τα βάσανα των νέων Ελλήνων θα έπαιρναν τέλος όπως και οι φόροι σουλτάνου και πατριάρχη.

Μετά από ένα επτάχρονο επικό αγώνα, όπου αναδείχθηκε η μοναδικότητα, το μεγαλείο όσο και η συνέχεια της ελληνικής φυλής, και εννοώ και τη διχονοία, ένα πανάρχαιο ελάττωμα των Ελλήνων, τα όραματά των αγωνιστών δεν δικαιώθηκαν. Ο σουλτάνος παρέμεινε στη θέση του. Η ημισέληνος βρισκόταν πάνω απ’ την Αγιά Σοφιά. Οι Τούρκοι ασφυκτικά περικλείαν το μικρό κρατίδιο. Ο λαός, ρηγμαγμένος από τις κακουχίες του πολέμου εστερείτο και των πιο βασικών. Η ελευθερία παρέμεινε ένα άπιαστο ιδανικό. Οι Έλληνες άλλαξαν δυνάστη. Έχοντας για λίγο καιρό έλληνα κυβερνήτη αλλά προστάτιδες τις Μεγάλες Δυνάμεις, οι αγωνιστές του εικοσιένα είδαν τα οράματά τους να προδίδονται. Ο αγώνας τους δεν δικαιώθηκε. Η Μεγάλη Ιδέα που γεννήθηκε λίγο μετά την Άλωση, έπαψε να υφίσταται μετά την Μικρασιατική καταστροφή, δεν έπαψε όμως να ισχύει η προστασία των Μεγάλων Δυνάμεων.

Οι ψυχές των σκοτωμένων αγωνιστών του εικοσιένα δεν αναπαύονται, δεν έχουν βρει δικαίωση. Η εθνική ανεξαρτησία και η μεγάλη Ελλάδα πρέπει να είναι ο στόχος. Πάλι με χρόνια με καιρούς, πάλι δικά μας θάναι.

Η μοίρα των Αγωνιστών

Με την έλευση του νέου μονάρχη, Όθωνα της Βαυαρίας, και παρ' όλο τον αρχικό ενθουσιασμό ότι θα σταματήσει το χάος, η αναρχία και η πείνα, τα πράγματα έγιναν πολύ χειρότερα για τον Λαό και για τους παλιούς αγωνιστές. Μαζί με τους Αντιβασιλείς, το νεαρό Βασιλιά και την κουστωδία τους, ήρθε στην Ελλάδα και τμήμα τακτικού βαυαρικού στρατού που κυνήγησε τους Αγωνιστές. Οι Αντιβασιλείς, ξένοι προς τα ελληνικά πράγματα, φέρθηκαν στην Ελλάδα ως αν να ήταν φέουδό τους. Από τους Αντιβασιλείς (τρεις τον αριθμό, με δυο αναπληρωματικούς), ο καθένας προσκολλήθηκε σε έναν από τους πρεσβευτές των Μεγάλων Δυνάμεων που ανακατεύονταν απροκάλυπτα στα εσωτερικά ελληνικά θέματα.

Οι βαυαροί Αντιβασιλείς έτρεμαν το σύμβολο του Αγώνα, Θοδωρή Κολοκοτρώνη. Με την ψευδή κατηγορία ότι ετοίμαζε επανάσταση κατά του Βασιλέως, αλλά με πραγματικά αίτια τη θέληση των Άγγλων να τον βγάλουν από τη μέση ως Ρωσόφιλο, συλλαμβάνουν το Γέρο του Μωριά τον Σεπτέμβριο του 1833 και τον φυλακίζουν μαζί με τον Γεώργιο Πλαπούτα στο Ναύπλιο με σκοπό να τους περάσουν σε δίκη επί εσχάτη προδοσία. Ο αρχηγός του Αγώνα με τη θέληση των Βαυαρών καταδικάζεται σε θάνατο. Τους Έλληνες από την ατιμία αυτή διέσωσε η στάση των δικαστών Πολυζωΐδη και Τερτσέτη που αρνήθηκαν να συμπράξουν σ' αυτό το έγκλημα : ο γερο-Πλαπούτας και ο Κολοκοτρώνης, μελλοθάνατοι κατάδικοι.

Ο νεαρός Όθων διαβλέποντας τον κίνδυνο για το θρόνο αν οι δυο αγωνιστές οδηγούντο στην γκιλοτίνα, μετέτρεψε εικοσιτέσσερις ώρες μετά την ετυμηγορία του δικαστηρίου την ποινή σε είκοσι χρόνια φυλάκιση. Ένα χρόνο μετά, τους αποφυλάκισε, τους έδωσε παράσημα και αξιώματα, περιέβαλε τον Γέρο με την εμπιστοσύνη του, αλλά το στίγμα είχε μείνει.

Η πείνα

Ρακένδυτοι οι Αγωνιστές γυρνούσαν στην ρημαγμένη χώρα πεινασμένοι, έχοντας φτάσει στο τελευταίο όριο της ένδειας. Τον Μάιο του 1833 τριακόσιοι άοπλοι από αυτούς, φάνηκαν έξω από το Ναύπλιο εκλιπαρώντας να τους δοθεί έστω λίγο ψωμί για τη συντήρησή τους. Ο φρούραρχος του Ναυπλίου υποσχέθηκε σε μια επιτροπή εξ αυτών, βοήθεια. Τελικά η κυβέρνηση αποφάσισε να τους μοιράσει λίγο αλεύρι. Όταν όμως μετά από δυο εβδομάδες φάνηκαν και άλλοι πεινασμένοι στην τότε πρωτεύουσα, και απαιτήσαν και αυτοί μια μικρή βοήθεια, η κυβέρνηση ενήργησε ταχύτατα. Δυο λόχοι βαυαρικού πεζικού με την υποστήριξη οβιδοβόλων, εκδίωξαν τους Αγωνιστές. Ο Αγωνιστής Νικόλαος Κασμούλης στα Απομνημονεύματά του σημειώνει με θλίψη: "Περιπλανώμενοι από χωρίου εις χωρίον περίπου των 15000 α-

ναθεματούντες τους πρωταίτιους και μακαρίζοντες τους συναδέλφους των, οίτινες δεν έζησαν να ιδούν το τέλος τούτων των αδικιών".

Διάφοροι καπεταναίοι, μικροκαπεταναίοι και παλικάρια του Αγώνα λιμοκτονούσαν στο υποτιθέμενα ελεύθερο ελληνικό κράτος που είχαν οι ίδιοι δημιουργήσει. Πολλοί από την απόγνωση τους αυτοκτόνησαν. Άλλοι βρέθηκαν στην ίδια θέση μετά από τις πιέσεις των δανειστών τους. Σε πολλές χήρες και μητέρες edίδοντο εξευτελιστικές συντάξεις. Αλλά και κάποια κομμάτια γης που δόθηκαν ως δωρεά από το κράτος σε αγωνιστές ή στις οικογένειές τους, τα περισσότερα των οποίων ήσαν βαλτώδη και ακατάλληλα προς καλλιέργεια, μετά από λίγα χρόνια πέρασαν στα χέρια τοκογλύφων.

Μέχρι το 1860 μπροστά από την εκκλησία της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας στο κέντρο της Αθήνας, καθόταν καταγής ένας γέροντας με βρώμικη και ξεφτισμένη φουστανέλα που 'χε χάσει το φως του στη μάχη του Φαλήρου. Ήταν ένας από τους στρατιώτες του Καραϊσκάκη. Τραγουδούσε με τη λύρα του τα κατορθώματα του αρχηγού του και τα δάκρυα έτρεχαν στα ρυτιδιασμένα μάγουλά του. Φυτοζωούσε από τον οβολό, από την ελεημοσύνη των περαστικών. Και δεν ήταν ο μόνος.

Ο Ματρόζος, ο υδραίος πυρπολητής και συναγωνιστής του Κανάρη, για να ζήσει ζητιάνευε στο νησί του και είχε καημό να συναντήσει τον Κανάρη που στο μεταξύ είχε γίνει υπουργός. Έφτασε λοιπόν στην Αθήνα, στο Υπουργείο, όπου η φρουρά τον έδιωξε. Με τη φασαρία του επεισοδίου ο Κανάρης κατάλαβε ποιος ήταν και τον αγκάλιασε συγκινημένος. Είναι η συνάντηση ενός γνωστού Έρωα με τον λιγότερο γνωστό συμμαχητή του που τόσο παραστατικά την περιέγραψε ο ποιητής Γ. Στρατήγης στο ποίημά του "Ο Ματρόζος".

Στα 1841, όταν πέθανε ένας άλλος μεγάλος ναυμάχος του Αγώνα, ο Σαχτούρης, άφησε μια οικογένεια πάμπτωχη, μαστιζόμενη από την ένδεια και την πείνα.

Ο Μακρυγιάννης στα Απομνημονεύματά του μας δίνει μια χαρακτηριστική εικόνα της πραγματικότητας περιγράφοντας την ωμή πραγματικότητα: "Μας πήραν την ματοκυλισμένη μας γη την αγόρασαν από 'να γρόσι το στρέμμα και βάλλαν εμάς με τ' αλέτρι και τραβούμεν το γενί, βγάνομεν των συγγενών μας τα κόκκαλα και οι αφεντάδες μας περπατούν με τις καρότζες και οι αγωνισταί δεν έχουν ούτε γουμάρι και ξυπόλητοι και γυμνοί διακονεύουν εις τα σοκάκια".

Η ταπείνωση

Παράδοση αιώνων αποτελούσε για τον υπόδουλο ελληνισμό η Κλεφτουριά, τα Σώματα των ατάκτων αλλά ανυπότακτων Ελλήνων, αυτών των ελεύθερων υ-

πηγκών των ιδιούτων βασιλείων των ορέων. Τόσο επί Καποδίστρια όσο και επί βαυαροκρατίας δεν ελήφθη η μέριμνα της ομαλής ενσωμάτωσης των φουστανελοφόρων Αγωνιστών στον νέο τακτικό στρατό.

Οι Αγωνιστές δεν ήσαν για τους κυβερνώντες αυτοί που τους έπρεπε τιμή, περίθαλψη και πρόνοια. Δεν έβλεπαν στους Αγωνιστές τη μαγιά του νέου στρατού, αλλά ένα μεγάλο πρόβλημα εσωτερικής ασφάλειας. Στο πέμπτο και έκτο φύλλο μόλις της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως δημοσιεύονται τα Διατάγματα της δημιουργίας του νέου τακτικού στρατού και της διαλύσεως των ατάκτων στρατευμάτων, το Μάρτιο του 1833.

Είχε προηγηθεί η σύγκρουση μεταξύ Ελλήνων και Γάλλων στο Άργος τον Ιανουάριο του 1833. Μετά από ένα επεισόδιο μεταξύ ενός Έλληνα και ενός Γάλλου στρατιώτη σε μια ταβέρνα, οι Γάλλοι, αφού εξουδετέρωσαν τους δικούς μας, ξεχύθηκαν στην πόλη και κατέσφαξαν αδιάκριτα τον κόσμο. Ο φόβος λοιπόν ήταν μήπως οι άτακτοι ξεσηκωθούν και εναντίον της βαυαρικής Αντιβασιλείας. Ο βαυαρός λοχαγός Νέεζερ που ήταν παρών στη διάλυση των ατάκτων και στην παράδοση των όπλων περιγράφει: "Μ' όλον ότι η παράδοσι των όπλων και των ξιφών τους επότισε ανέκφραστον πικρίαν, διότι εχωρίζοντο από τας αγαπητάς των πανοπλίας, με τας οποίας είχαν πολεμήσει υπέρ της εθνικής των ανεξαρτησίας, εν τούτοις δεν έγινε καμμία αταξία κατά την παράδοσιν και μόνον συγκινητικάι τινες σκηναί μας ετάραξαν την καρδιαν. Είδωμεν ηλικιωμένους άνδρας και σχεδόν με λευκάς τρίχας, που είχαν αρειμάνιον ήθος, να κλαίνε ως παιδιά και να χύνουν δάκρυα δια των ηλιοκαών των παρειών".

Ο Νικηταράς

Ο Νικήτας Σταματελόπουλος, το θρυλικό παλικάρι του Αγώνα που έγινε γνωστός με το παρωνύμιο Νικηταράς ο "Τουρκοφάγος", ο ανεψιός του Κολοκοτρώνη, που τον ακολούθησε διακρινόμενος σε όλες τις μάχες, ρίχνεται στις φυλακές τον Δεκέμβριο του 1839 επειδή διέπραξε το έγκλημα να ηγηθεί της Φιλορθόδοξης Εταιρείας που σκοπό είχε την απελευθέρωση Μακεδονίας, Ηπείρου και Θεσσαλίας καθώς και τη διάδοση της Ορθόδοξης πίστης. Κίνηση λοιπόν Ορθόδοξη, άρα Ρωσόφιλη, θα μπορούσε να στραφεί και ενάντια στους Βαυαρούς.

Ημιθανής ο Ήρωας Στρατηγός ρίχτηκε στις φυλακές. Μαζί του και άλλοι κατηγορούμενοι. Τον Ιούλιο του 1840 οδηγήθηκε στο δικαστήριο όπου απολογήθηκε καθήμενος γιατί δεν μπορούσε να σταθεί όρθιος από την αδυναμία και τελικώς αθωώθηκε των κατηγοριών χωρίς όμως να γυρίσει ελεύθερος στο σπίτι του. Τον κράτησαν άλλους δεκατέσσερις μήνες μετά τη δίκη στις φυλακές της Αίγινας απ' όπου βγή-

κε τον Σεπτέμβριο του 1841 σχεδόν τυφλός, γερασμένος και σε κακή κατάσταση, σε τέτοιο βαθμό που όταν τον αντίκρυσε μια από τις δυο του κόρες, σάλεψαν τα λογικά της. Το σπίτι όπου αποτραβήχτηκε άρρωστος ο μεγάλος και σεμνός αυτός Ήρωας, ένα φτωχόσπιτο στον Πειραιά, βγήκε σε πλειστηριασμό. Στον πλειστηριασμό εμφανίστηκε ο ίδιος ο Νικηταράς προσφέροντας ως αντίτιμο το σπαθί του.

Μετά το 1843 με την παροχή Συντάγματος του δόθηκε ο βαθμός του υποστρατήγου και το 1847 τον έκαναν Γερουσιαστή. Ήταν όμως ανήμπορος για δράση. Ο Ήρωας της Επανάστασης αφού διέπρεψε στα πεδία των μαχών, όπου νίκησε τον θάνατο, χτυπήθηκε στον ειρηνικό του βίο από την πείνα, την αδικία και τη φυλακή.

Πέθανε στις 25 Σεπτεμβρίου 1849 και τον έθαψαν στην Αθήνα, στο Α΄ Νεκροταφείο. Τουλάχιστον μετά θάνατον του αποδόθηκαν τιμές Στρατηγού.

Η καταδίκη του Μακρυγιάννη

Στα 1852 ένας άλλος Ήρωας της Επανάστασης, ο Στρατηγός Ιωάννης Μακρυγιάννης κατηγορείται ότι ήθελε να σκοτώσει τον Όθωνα, να ανατρέψει την κυβέρνηση και να καταλάβει την εξουσία. Οι κατηγορίες ήσαν σαφείς, χωρίς αποδείξεις, και βαθύτερα αίτια του κατατρογμού του Μακρυγιάννη ήταν η ανάμειξή του και η δράση του για την παροχή Συντάγματος στα 1843. Αφού παρέμεινε κλεισμένος στο σπίτι του από τον Απρίλιο ως τον Αύγουστο του 1852, τον έκλεισαν μετά στις φυλακές του Μεντρεσέ που ήταν ένα τουρκικό ιεροσπουδαστήριο στην οδό Αιόλου. Η δίκη του άρχισε στις 16 Μαρτίου 1853. Οι στρατοδικές φάνηκαν αμελίκτοι και εξέδωσαν καταδικαστική απόφαση σε θάνατο. Μετά όμως από τη λαϊκή κατακραυγή όπως και στην περίπτωση του Κολοκοτρώνη, η ποινή μετατράπηκε αρχικά σε ισόβια, και αργότερα σε δέκα χρόνια φυλακή. Άρρωστος παρέμεινε στη φυλακή έως το Σεπτέμβριο του 1854 που αποφυλακίστηκε με ενέργειες του Πρωθυπουργού Δημητρίου Καλλέργη, σε άθλια όμως σωματική και ψυχική κατάσταση.

Μετά την αποχώρηση του Όθωνα, του αποδόθηκαν πάλι οι στερημένοι στρατιωτικοί βαθμοί και στις 20 Απριλίου 1864 η τότε προσωρινή κυβέρνηση του απένεμε το βαθμό του Αντιστρατήγου. Πέθανε μια εβδομάδα μετά.

Τιμή και Μνήμη

Πληθώρα αγωνιστών δεν γεύθηκε τον ήλιο της ελευθερίας και δεν έφαγε ένα κομμάτι γλυκό ψωμί. Η βαυαροκρατία, οι αντιβασιλείς, βαυαροί στρατιωτικοί και πολιτικοί αξιωματούχοι, κυνήγησαν τους Αγωνιστές, συχνά με τη βοήθεια άλλων Ελλήνων Αγωνιστών που συντάχτηκαν μαζί τους είτε από πεποίθηση είτε τις πιο πολλές φορές για να αποκτήσουν α-

Υπάρχουν θυσίες για την Ελευθερία και την Πατρίδα μεγαλύτερες και από τον ίδιο τον θάνατο "τυφλός τραυματίας" Εθν. Πινακοθήκη

ξιώματα και οικονομικά οφέλη. Ο κύριος όγκος των παλικάριών έμεινε στην αφάνεια. Άλλοι απ' αυτούς συμμετείχαν στις εξεγέρσεις ενάντια στην ξενοκρατία, άλλοι με οδηγό την πείνα βρέθηκαν ζητιάνοι έξω από τα νέα παλάτια και σπίτια της νέας αστικής τάξης, κι άλλοι προτίμησαν μια ιδιότυπη ελεύθερη ζωή, γινόμενοι ληστές και δημιουργώντας το φαινόμενο της ληστοκρατίας, ένα φαινόμενο που είχε τις ρίζες του στην κλεφτουριά και κράτησε έναν περίπου αιώνα.

Οι γραμμές αυτές ας είναι ένας φόρος τιμής στον

άγνωστο Έλληνα Πολεμιστή της Επανάστασης. Ένας φόρος τιμής σε όλους αυτούς που πέθαναν είτε από εχθρικό είτε από αδελφικό βόλι, αλλά κυριότερα σ' αυτούς που επέζησαν για να γευτούν τελικά την αδικία, την πείνα και τον κατατρεγμό.

Ας είναι ακόμα η βεβαίωση και συνάμα υπόσχεση πως κάποιοι Έλληνες δεν ξέχασαν τους σκοπούς της Εθνεγερσίας και τις επιθυμίες του Λαού μας για ΜΕΓΑΛΗ και ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ.

Του Αγωνιστή ο θάνατος

-Παιδιά τα συχαρίκια μου!

Φώνακε από τη θύρα, πριν ακόμα μπει στο καφενείο το λιγοςύχναστο της γειτονιάς ο Γιάννης ο Λογάς, που δεν άφηνε κίτσα στο κλαρί ακοροίδευτη.

- Πέθανε ο γερο - Χιονιάς!

Οι λίγοι που χαρτόπαιζαν, κι' οι άλλοι που παράστεκαν, κι' ο καφετζής ο ίδιος, που τον έφαγαν οι ξένες έννοιες, όλοι τιναχτήκανε με μια φωνή, που έδειχνε πιο ξάφνιασμα χαρούμενο παρά λυπητερό.

- Τον κακομοίρη τον Χιονιά! Κρίμα στα κατομμύρια!

- Πάει κ' η σύνταξη που περίμενε απ' το βασιλιά. Πώς πέθανε;

Στον ύπνο του κάτι τούρδε... Τον πλάκωσαν τα κατομμύρια.

Ολο για το θησαυρό που δάβρισκε παραλογούσε. Πέθανε μ' αυτή την πετριά. Τότε έξαφνα φάνηκε στη θύρα ο γείτονας, ο επίτροπος της εκκλησιάς. Κάτι δ' άρπαξε τ' αφτί του και τους κύτιαξε όλους αυστηρά. Στο χέρι του βασίχουσε ένα δισκάκι σταυρωμένο με δύο ψιλά κεριά και με λιβάνι σκόρπιο ανάμεσα.

Πήρε σειρά τα τραπέζια κ' έρριχνε κι' από κανένα λόγο.

- Λημοσύνη χριστιανοί, για τον Αγωνιστή. Πέθανε ο γερο - Χιονιάς... στην ψάδα πάνου πέθανε Κατοχρονίης και πολύ βασανισμένος. Οι πληγές του - όπου έκανε να σκύψει, και μια πληγή ξετρύπωνε από τα κουρέλια του. Με το σιδερένιο παράσημο ζηπιάνευε.

Ολο τη σύνταξη νειρεύονταν, όλο αναφορές έστελνε στην κυβέρνηση. Μεθούσε, ο συχωρεμένος, για να σβήνει τα φαρμάκια του. Κατάντισε τρελός. Εβλεπε τα νιάτα του, τα καλοπερασμένα. Θησαυρούς ονειρεύονταν - αυτό γελούσατε; Είχε κάποιο δίκιο μεσ' την τρέλλα του - κάτι ξέρω 'γω γι' αυτό...

Τώρα θα μας αφήσει κ' εμάς νούχους. Δε δάχουμε με ποιόνε να γελάμε.

Πάει κ' η σύνταξη, πάνε κ' οι κρυμμένοι θησαυροί! Πάει ο γερο - Χιονιάς, που μας γλεντιούσε με τις φαντασίες του. Νηστικός, χαροκοπούσε τους χορτιάτους.

Πεδαμένος θα μας χαρατσώσει τώρα... Λημοσύνη για το θάνατό του!

Κι' ο επίτροπος πικρογελούσε κι' αυτός μέσα στη λύπη για το γερο φίλο του.

Γ. Βλαχογιάννη ~ "Τα Μεγάλα Χρόνια"

Από το βιβλίο του Δημήτρη Φωτιάδη: "Κολοκοτρώνης", εκδόσεις Σ.Ι.Ζαχαρόπουλος

"Στις 7 του Οχτώβρη του 1838 ο Γέρος πήγε στο γυμνάσιο της Αθήνας. Κάθισε φρόνιμα στην άκρη και για μιάμιση ώρα άκουγε τον Γεννάδιο να κάνει μάθημα στα παιδιά. Όταν ο σοφός εκείνος δάσκαλος τέλειωσε, ο Κολοκοτρώνης είπε πως θα 'θελε κι αυτός να τους μιλάγε. Συμφώνησαν λοιπόν την άλλη μέρα, που ήτανε των Αγίων Ασωμάτων, να πάει ο Γεννάδιος όλους τους μαθητές και τους δασκάλους στην Πνύκα, όπου θα 'ρχόταν κι ο Γέρος. Από τα παιδιά το μάθανε και πολλοί άλλοι Αθηναίοι και τρέζανε κι αυτοί να τον ακούσουν.

Ο λόγος που έβγαλε ο Κολοκοτρώνης, ανεβασμένος στα βράχια της Πνύκας, όπου στα παλιά τα χρόνια τόσοι τρανοί ρήτορες μίλησαν στους Αθηναίους, στέκεται η πνευματική διαθήκη του ήρωα στο έθνος.

Απ' αυτόν, όπως δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα "Αιώνας" στις 13 του Νοέμβρη 1838, τυπώνουμε εδώ κάμποσες από τις παρακαταθήκες του στα νιάτα...

Η πνευματική διαθήκη του Κολοκοτρώνη

Παιδιά μου! Εις τον τόπον τούτο, οπού εγώ πατώ σήμερα, επατούσαν και εδημιουργούσαν τον παλαιό καιρό άνδρες σοφοί και άνδρες με τους οποίους δεν είμαι άξιος να συγκριθώ, και ούτε να φθάσω τα ίχνη των. Εγώ επιθυμούσα να σας ιδώ, παιδιά μου, εις την μεγάλη δόξα των προπατόρων μας, και έρχομαι να σας ειπώ, όσα εις τον καιρό του αγώνος μας, και προ αυτού και ύστερα απ' αυτόν, ο ίδιος επαρατήρησα, και απ' αυτά να κάμομε συμπερασμούς και δια την μέλλουσαν ευτυχίαν σας, *μολανότι ο θεός* μόνος ηξεύρει τα μέλλοντα. Και δια τους παλαιούς Έλληνας, οποίας γνώσεις είχαν και ποία δόξα κι τιμήν έχαιραν κοντά εις τα άλλα έθνη του καιρού των, οποίους ήρωας στρατηγούς, πολιτικούς είχαν, δια ταύτα σας λέγουν καθ' ημέραν οι διδάσκαλοί σας και οι πεπαιδευμένοι μας. Εγώ δεν είμαι αρκετός. Σας λέγω μόνον πως ήτον σοφοί, και από εδώ επήραν και εδανείσθησαν τα άλλα έθνη την σοφίαν των (...)

""Οι παλαιοί Έλληνες, οι πρόγονοί μας, έπесαν εις την διχόνοια και ετρώγονταν μεταξύ τους, και έτσι έλαβαν καιρό πρώτα οι Ρωμαίοι, έπειτα άλλοι βάρβαροι, και τους υπόταξαν. Ύστερα ήλθαν και οι Μουσουλμάνοι και έκαμαν ό,τι ημπορούσαν, δια να αλλάξει ο λαός την πίστιν του. Έκοψαν γλώσσες εις πολλούς ανθρώπους, αλλ' εστάθη αδύνατο να το κατορθώσουν. Τον έναν έκοπταν, ο άλλος το Σταυρό του έκαμε. Σαν είδε τούτο ο Σουλτάνος, διόρισε έναν Βιπσερέ (Αντιβασιλέα), έναν Πατριάρχη και του έδωσε την εξουσία της εκκλησίας. Αυτός και ο λοιπός κλήρος έκαμαν ό,τι τους έλεγε ο Σουλτάνος. Ύστερον έγιναν οι Κοτζαμπασήδες (προεστοί) εις όλα τα μέρη. Η τρίτη τάξις, οι έμποροι, και οι προκομμένοι, το καλύτερο μέρος των πολιτών, μην υποφέροντες τον ζυγό, έφευγαν και οι γραμματισμένοι επήραν και έφυγαν από την Ελλάδα, την πατρίδα των, και έτσι έμεινε ο λαός, όστις στερημένος από τα μέσα της

προκοπής, εκατήντησεν εις αθλίαν κατάστασιν, και αυτή αύξαινε κάθε ημέρα χειρότερα. Διότι, *αν ευρίσκετο μεταξύ του λαού κανείς με ολίγην μάθησιν*, τον ελάμβανε ο κλήρος, όστις έχαιρε προνόμια, ή εσύρετο από τον έμπορο της Ευρώπης ως βοηθός του, ή εγίνετο γραμματικός του προεστού. Και μερικοί, μην υποφέροντες την τυραννίαν του Τούρκου και βλέποντες τες δόξες και τες ηδονές, οπού ανελάμβαναν αυτοί, άφηναν την πίστιν τους και εγίνοντο Μουσουλμάνοι. Και τοιουτοτρόπως κάθε ημέρα ο λαός ελίγγευε και επτώχαινε.

""Εις αυτήν την δυστυχισμένην κατάστασιν μερικοί από τους φυγάδες γραμματισμένους εμετάφραζαν και έστελναν εις την Ελλάδα βιβλία. Και εις αυτούς πρέπει να χρωστούμε ευγνωμοσύνην, διότι ευθύς οπού κανένας άνθρωπος από το λαό εμάνθανεν τα κοινά γράμματα, εδιάβαζεν αυτά τα βιβλία, και έβλεπε ποίους είχαμε πρόγονους, τι έκαμεν ο Θεμιστοκλής, ο Αριστείδης, και άλλοι πολλοί παλαιοί μας, και εβλέπαμε και εις ποίαν κατάστασιν ευρισκόμεθα τότε. Όθεν μας ήλθεν εις το νου να τους μιμηθούμε, και να γίνομε ευτυχέστεροι. Και έτσι έγινεν και επροόδευσεν η Εταιρεία.

""Όταν αποφασίσαμε να κάμομε την Επανάστασιν, δεν εσυλλογισθήκαμε, ούτε πόσοι είμεθα, ούτε πως δεν έχομε άρματα, ούτε ότι οι Τούρκοι εβαστούσαν τα κάστρα και τας πόλεις, ούτε κανένας φρόνιμος μας είπε "πού πάτε εδώ να πολεμήσετε με σιταροκάραβα βατσέλα", αλλά, ως μία βροχή, έπесе εις όλους μας η επιθυμία της ελευθερίας μας, και όλοι, και οι κληρικοί, και οι προεστοί, και οι καπεταναίοι, και οι πεπαιδευμένοι, και οι έμποροι, μικροί και μεγάλοι, όλοι εσυμφωνήσαμε εις αυτόν το σκοπό, και εκάμαμε την Επανάστασιν.

""Εις τον πρώτο χρόνο της Επαναστάσεως είχαμε μεγάλη ομόνοια, και όλοι ετρέχαμε σύμφωνοι. Ο ένας επήγεν εις τον πόλεμον, ο αδελφός του έφερνε ξύλα, η γυναίκα του εζύμωνε, το

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης νεκρός
πίνακας του Bonitore Εθν. Ιστορικό Μουσείο Αθήνας

παιδί του εκουβαλούσε ψωμί και μπαρουτόβολα εις το στρατόπεδον. Και εάν αυτή η ομόνοια εβαστούσε ακόμη δύο χρόνους, ηθέλαμε κυριεύσει και την Θεσσαλία και την Μακεδονία, και ίσως εφθάναμεν και έως την Κωνσταντινούπολη. Τόσον τρομάξαμε τους Τούρκους, οπού άκουγαν Έλληνες έβαζαν πέντε χιλιάδες εμπρός, και ένα καράβι, μian αρμάδα. Αλλά δεν εβάσταξεν. Ήλθαν μερικοί και ηθέλησαν να γένουν μπαρμπέρηδες εις του κασιδή του κεφάλι. Μας πονούσε το μπαρμπέρισμά τους. Μα τι να κάμομε; Είχαμε και αυτουών την ανάγκη. Από τότε ήρχισεν η διχόνοια, και εχάθη η πρώτη προθυμία και ομόνοια. Και όταν έλεγες τον Κώστα να δώσει χρήματα δια τας ανάγκας του έθνους, ή να υπάγει εις τον πόλεμο, τούτος επρόβαλε τον Γιάννη (...) Και επειδή είμεθα εις τέτοια κατάσταση, εξαιτίας της διχονοίας, μας έπεσε η Τουρκιά επάνω μας και κοντέψαμε να χαθούμε και εις τους στερινούς επτά χρόνους δεν κατορθώσαμε μεγάλα πράγματα (...)

'''Παιδιά μου, να μην έχετε πολυτέλεια, να μην πηγαίνετε εις τους καφενέδες και εις τα μπιλιάρδα. Να δοθείτε εις τας σπουδάς σας, και καλύτερα να κοιπάσετε ολίγον δύο και τρεις χρόνους, και να ζήσετε ελεύθεροι εις το επίλοι-

πο της ζωής σας, παρά να περάσετε τεσσάρους πέντε χρόνους τη νεότητά σας, και να μέινετε αγράμματοι. Να σκλαβωθείτε εις τα γράμματά σας. Να ακούτε τας συμβουλάς των διδασκάλων και γεροντοτέρων, και, κατά την παροιμία, μύρια ήξευρε και χίλια μάθαινε.

Η προκοπή σας και η μάθησή σας να μην γίνει σκεπάρνι μόνο δια το άτομό σας, αλλά να κοιτάζει το καλό της Κοινότητος, και μέσα εις το καλό αυτό ευρίσκεται και το δικό σας. Εγώ, παιδιά μου, κατά κακή μου τύχη, εξαιτίας των περιστάσεων έμεινα αγράμματος, και δια τούτο σας ζητώ συγχώρηση, διότι δεν ομιλώ καθώς οι δάσκαλοί σας. Σας είπα όσα ο ίδιος είδα, ήκουσα και εγνώρισα, δια να ωφεληθήτε από τα απερασμένα και από τα κακά αποτελέσματα της διχονοίας, την οποίαν να αποστρέψετε, και να έχετε ομόνοια. Εμάς, μη μας τηράτε πλέον. Το έργο μας και ο καιρός μας επέρασε. Και αι ημέραι της γενεάς, η οποία σας άνοιξε το δρόμο, θέλουν μετ' ολίγον περάσει. Την ημέραν της ζωής μας θέλει διαδεχθεί η νύχτα του θανάτου μας, καθώς την ημέρα των Αγίων Ασωμάτων θέλει διαδεχθεί η νύχτα και η αυριανή ημέρα. Εις εσάς μένει να ισάσετε και να στολίσετε τον τόπο, οπού εμείς ελευθερώσαμε".

ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ

πρότυπο για έναν ηρωικό τρόπο ζωής

"Πολύ μεγάλος ήρωας εσιτάθηκε ετούτος
ποτέ του δεν εγύρευε λάφυρα μήτε πλούτος.
Εύγε σου, ω! Νικηταρά, ήρωα Λεωνίδα,
Όπου επαρομοίασες δικαίου Αριστείδα,
Πολλά εσιτάδης με ψυχήν ετούτον τον αιώνα.
Κάνεις τα κατορθώματα κείνων λαμπρών προγόνων,
Δεν θέλεις μήτε λάφυρα, δεν θέλεις μήτε πλούτος-
Αυτός είναι βεβαιότατα ο Αριστείδης ούτος-
Εύγε σου, ω! Νικηταρά, χαίρε, Θεμιστοκλέα,
Πελοποννήσου καύχημα, Ιθακήσιου Οδυσσέα,
Όπου 'σαι πάντα άγρυπνος, ποτέ σου δεν οκνεύεις,
Με τους Περσιάνους πάντοτε πόλεμο τους γυρεύεις.
Ποτέ δεν ενικήθηκες, ποτέ δεν τους φοβήδης,
Πάντα τους εσπαράλιαζες και δεν τους εληπύδης"

Απόσπασμα Ελληνικού δημοτικού τραγουδιού

Ο ηρωικός τρόπος Ζωής

Η ηρωική αντίληψη της ζωής αναχωρεί από την αρχή, ότι η Ζωή είναι ένας διαρκής αγών, μια αδιάκοπος, χωρίς τέρμα και χωρίς σταμάτημα, μάχη εναντίον της φύσεως, εναντίον των άλλων ανθρώπων, εναντίον του εαυτού μας. Επομένως και ο άνθρωπος, κάθε γενεάς ο άνθρωπος, αποτελεί μια συνεχή μετάβαση προς κάτι άλλο, προς κάτι ανώτερο.

Ο ηρωικός άνθρωπος είναι ριζωμένος βαθύτατα στο παρελθόν, του οποίου είναι το εκλεκτότερο κάρπισμα, μέσου του συμπεκνώνει σε μοναδικό βαθμό εντάσεως το παρόν - και όμως αρνείται το παρόν και το μάχεται εν ονόματι του μέλλοντος, το οποίο ζει ο ίδιος προληπτικώς μόνον ως πραγματικότητα μέσα του.

Αυτά έγραφε ο Ι. Σουκουτρής εκατόν δέκα χρόνια μετά το ξέσπασμα της επανάστασης του 1821, θέλοντας να παρουσιάσει στους μαθητές του το αληθινό νόημα ενός ηρωικού τρόπου ζωής. Και όταν μιλάμε για το Νόημα της Ζωής, δεν εννοούμε κάποια αφηρημένη φιλοσοφία, αλλά συγκεκριμένες μορφές, στις οποίες η σκέψη επάνω στη Ζωή έχει την αναγκαιότητα εσωτερικής προσταγής και περικλείει τις συνέπειες και τις ευθύνες μιας μοίρας. Μια τέτοια ηρωική μορφή υπήρξε ο Νικήτας Σταματελόπουλος, ο γνωστότερος ως Νικηταράς.

Προεπαναστατικά

Οι Τούρκοι χωρίς αμφιβολία όταν γκρέμισαν την Βυζαντινή Αυτοκρατορία, ήταν σε χαμηλότερο επίπεδο πολιτισμού από τους λαούς, που υποδούλωσαν. Φανερώθηκαν σαν ορδές βαρβάρων και κατέκτησαν απέραντες εκτάσεις του τότε γνωστού κόσμου. Όταν όμως θέλησαν να οργανώσουν τα κατακτημένα εδάφη αναγκάστηκαν να δεχθούν τον παλιό διοικητικό και τεχνικό μηχανισμό της Βυ-

ζαντινής Αυτοκρατορίας. Περνώντας τα χρόνια, οι Τούρκοι άρχισαν να φέρνουν και δικό τους πληθυσμό γιατί κατάλαβαν ότι με ολιγάριθμες φρουρές δεν μπορούσαν να κυριαρχούν στους ντόπιους πληθυσμούς. Έτσι εγκαταστάθηκαν σε πόλεις τουρκικές οικογένειες, οι οποίες έπαιρναν από το φτωχό ραγιά ότι άφηναν οι πασάδες και οι κοτζαμπάσηδες. Και δεν του άρπαζαν μόνον τα χωράφια του και το βιός τους, αλλά και η ζωή του ραγιά και η τιμή του η ατομική και η οικογενειακή ήταν στην διάθεση του Τούρκου.

Όποιοι λοιπόν δεν μπορούσε να βλέπει τους Τούρκους να ραχατεύουν τρώγοντας και πίνοντας και ατιμάζοντας τους ραγιάδες έζωνε τα άρματα να τους πολεμήσει. Κι όποιος είχε από γεννησιμιού το έντονο το φυσικό αίσθημα της ελευθερίας μόλις χνούδιαζε το μουστάκι του έπιανε τα βουνά και τις δροσοπηγές. **"...και τους τρέμουνε του κάμπου οι κιοτήδες και μ' ονόματα τους κρίζουν πονηρά, κλέφτες κι απελάτες και προδότες",** λέει ο μεγάλος Πα-

λαμάς για τους σταυραετούς της λευτεριάς, εκείνους που όρθωσαν το άστημά τους στην τουρκική τυραννία και πήραν τα βουνά για να διαφεντέψουν τα δίκαια του λαού μας.

Κατά περιόδους, οι κλέφτες γίνονταν πολύ επικίνδυνοι για την τουρκική εξουσία. Όχι μόνον πληθύναν αριθμητικά μα και ποιοτικά ανέβαινε ασύγκριτα η μαχητική τους αξία. Αναγκασμένοι να ζούνε κοντά στην φύση, δεν γεύονταν μόνο τα δώρα της, μα και τις μπόρες και τις καταιγίδες και την παγωνιά και το χιόνι και το λιοπύρι. Το σώμα σκληραίνει, η σκέψη και η θέληση ακονίζονταν. Το ίδιο το ένστικτο τους ορμήνευε πως πρέπει να γυμνάζονται για να φτιάξουν γερό κορμί, χέρια και πόδια. Πήδημα και τρέξιμο, λιθάρι και σκοποβολή, αγωνίσματα ξεχασμένα αιώνες, γνώρισαν καινούργιες

δόξες πάνω στα ψηλά βουνά. Κοντά σε όλα αυτά πρέπει να προσθέσουμε πως αγωνίζονταν έναν δίκαιο αγώνα. Έτσι μπορούμε να πούμε πως στην κλεφτουριά η λεβεντιά βρήκε την πιο τέλεια ενσάρκωση.

Το καύχημα της Πελοποννήσου

Ακριβή χρονολογία, μήνα και μέρα, που γεννήθηκε ο Νικηταράς δεν ξέρομε. Στη νεκρολογία του ήρωα, η εφημερίδα "Αιώνας", στις 28 Σεπτέμβρη του 1849, του φέρνει πως πέθανε στα εξήντα οκτώ του χρόνια. Έτσι λογαριάζοντας, βρίσκουμε πως πρέπει να γεννήθηκε κατά το 1781. Για το που γεννήθηκε, σώθηκε η δική του μαρτυρία, την οποία παραδεχόμαστε σαν αυθεντική: "Εγεννήθηκα εις ένα χωριό Μεγάλη Αναστασίτσα, απεδώθε από τον Μυστρά προς την Καλαμάτα". Το χωριό αυτό είναι η Μεγάλη Αναστάσσοβα, που μετονομάστηκε σε Νέδουσα, γιατί από εκεί πηγάζει ο Νέδων ποταμός.

Για τα πρώτα παιδικά του χρόνια δεν έχουμε πηγές που να μας πληροφορούνε σχετικά. Έτσι φτάνουμε στα έντεκα χρόνια του που μας διηγείται: "Από ένδεκα χρόνων μαζί με τον πατέρα μου έσερνα άρματα. Ετουφέκισα έναν Τούρκο στο Λοντάρι". Η ντόπια παράδοση λέει πως κάποτε ο πρωτοκλέφτης Ζαχαριάς περνώντας από το Τουρκολέκα βρήκε τον Νικηταρά σε ένα εργαστήριο να φτιάχνει κουτάλες. "Δεν ντρέπεσαι εσύ ο γιος του Σταματέλου να φτιάχνεις χουλιάρια;", του είπε και τον πήρε μαζί του κάνοντάς τον μπουλούκμπαση, δηλαδή αρχηγό μπουλουκιού. Αν ο Ζαχαριάς πήρε τον Νικηταρά και τον έκανε μπουλούκμπαση αυτό σημαίνει ότι δεν θα ήτανε πρωτάρης, αφού μάλιστα από τα έντεκα του χρόνια έσερνε άρματα.

Ήταν λεβέντης, ψηλός, άξιος και προκομμένος. Είχε ακουστεί στα γύρω χωριά πως δεν τον έφθανε κανείς στο πήδημα και στο τρέξιμο. Τέτοιους Έλληνες όμως οι Τούρκοι τους έβγαζαν νωρίς από τη μέση. Ένα τέτοιο περιστατικό έχουμε κληρονομήσει μέσα από ένα δημοτικό τραγούδι:

**Τρεις Τούρκοι εκινήσανε μέσα απ' το Λεοντάρι
Στο Σουλειμάνι πέρασαν, να παν στο Τουρκολέκα,
Να πιάσουν τον Νικηταρά, για να τονε χαλάσουν.
Μάθανε που βρίσκεται γιατί τονε προδώσαν.**

**Κι ήταν δυνατό παιδί, και τη Τουρκιά θα φάγη.
Στο Τουρκολέκα πήγανε, στο Βύθισμα στη Λάκκα.
Και κει που πήδαγαν τα παιδιά,
στο Βύθισμα στη τρούπα,
Που πήδαγε και ο Νικηταράς
κι εκεί τον περιμέναν.
Κι ο Νικηταράς το έμαθε που θα τότε χαλάσουν.
Στο Βύθισμα εδιάβηκε, την Τρούπα να πηδήξει
Την Τρούπα πέρα πηδήξε και στο
βουνό κολλάει (=ανεβαίνει).
Οι Τούρκοι του μιλήσανε πως δεν τονε πειράζουν
Έλα πίσω Νικηταρά, και μεις δεν σε πειράζουμε
Κι ο Νικηταράς τους έλεγε
κι ο Νικηταράς τους λέει:
Τι λέτε βρε βρωμόσκυλα
πως δεν θα με πειράξετε
Μένα με λεν Νικηταρά
κι έχουν τα πόδια μου φτερά
Ναι εγώ θα φάγω την τουρκιά
κι ούλους θα σας χαλάσω.
Θα φτιάσω πύργο δίπατο με τούρκικα κεφάλια.
Κι ο Νικήτας πέρα διάβηκε
στους Κολοκοτρωναίους
Κι εκεί συνεννοήθηκαν το Τούρκο να χαλάσουν.**

Η κλέφτικη ζωή του Νικηταρά συνδέεται αρχικά με εκείνη του πατέρα του, αλλά κατ' εξοχήν με του θείου του Θεοδώρου Κολοκοτρώνη. Ο Σταματέλος Τουρκολέκας ήταν σύγαμπρος του Κολοκοτρώνη, δηλαδή οι γυναίκες τους ήταν αδερφές. Τον Οκτώβρη του 1916 ο πατέρας του Νικηταρά με ένα μικρό γιο του και με το γιο του Ζαχαριά, κουνιάδο του Νικηταρά, επήγαν στην Μάνη για να τελειώσουν ένα συμπεθεριό. Στο γυρισμό τους έπιασαν οι Τούρκοι και μετά από συνοπτικές διαδικασίες τους έκοψαν τα κεφάλια και τα έστειλαν στην Τρίπολη. Ο Νικηταράς, στα απομνημονεύματά του αναφέρει ότι πρώτα έκοψαν το κεφάλι του πατέρα του και το έδειξαν στο μικρό γιο του προκειμένου να αλλαξοπιστήσει "θα πάγω εκεί που πάγει ο πατέρας μου" τους αποκρίθηκε αλύγιστο το παιδί. Αυτός ο τραγικός χαμός του πατέρα του, θα θερίψει μέσα του το μίσος για την τουρκιά.

Μια προσωπικότητα σαν την κόψη του σπαθιού

Είναι αδύνατον μέσα από αυτές τις λίγες γραμ-

Ο Νικηταράς καταθραύσας το τούρκικο ιππικό
Peter von Hess Εθν. Ιστορικό Μουσείο

μές να εξιστορήσουμε τη ζωή αυτού του ήρωα. Κλέφτης και αξιωματικός σε ξένους στρατούς, ασυμφιλίωτος με τους Τούρκους τυράννους, που του είχαν ξεκάνει την οικογένεια, έμπιστος του μεγάλου αρχηγού του αγώνα Κολοκοτρώνη, ήταν φυσικό να παίρνει επάνω του τις πιο επικίνδυνες αποστολές και να πιάνει τις πιο προκεχωρημένες θέσεις κοντά στον εχθρό.

Ο Δημ. Γ. Καμπούρογλου μιλώντας για τον Νικητάρá θα πει πως "αν ήθελα να τον βιογραφήσω θα ήτο ανάγκη τότε να αναπτύξω όλον τον απελευθερωτικόν των Ελλήνων Αγώνα, αφού εις τας σημαντικότερας μάχας και εντός και εκτός της Πελοποννήσου, παρέστη και έδρασεν ο Νικητάρás μετά του Κολοκοτρώνη, του Υψηλάντου, του Οδυσσέως, του Καραϊσκάκη και άλλων, πάντοτε εις τους κινδύνους πρώτος, και μόνον κατά τη διανομή των λαφύρων φεύγων".

Ο Γερμανός εθελοντής γιατρός Bozons εντυπωσιασμένος από τη φυσιογνωμία και συμπεριφορά του όταν τον συνάντησε στην περιοχή της Μεγαρίδας, τον Σεπτέμβρη του 1822 αναφέρει: "Και ο τελευταίος από τους ανθρώπους του είναι πλουσιότερος από αυτόν. Δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ για λάφυρα. Αγωνίζεται μόνο για την ελευθερία. Το θάρρος του είναι ακαταδάμαστο. Ρίχνεται στη μάχη ασυγκράτητος. Πρώτος αρχίζει, τελευταίος τελειώνει. Και τον πασά αν σκοτώσει δεν σταματάει ώσπου να μη απομείνει ούτε ένας εχθρός. Ο ίδιος μου είπε πως μέσα σε μισό χρόνο σκότωσε πάνω από τριακόσιους Τούρκους. Γι' αυτό τον ονόμασαν Τουρκοφάγο. Δείχνει στους άλλους μεγαλοψυχία και φιλικά αισθήματα. Τον εκτιμούν όλοι και ο λαός και οι στρατιώτες του".

Ο Γάλλος αρχαιολόγος Quinet που ήλθε στην Ελλάδα με το Γαλλικό εκστρατευτικό σώμα τον Μάρτη του 1829 και θα συναντήσει τον Νικητάρá γράφει: "Όταν ο στρατός αποβιβάστηκε στο Πεταλίδι, ο Νικήτας ήρθε με τριακόσια ή τετρακόσια παλληκάρια να προσφέρει τις υπηρεσίες του και να κατασκηνώσει στο γιαλό. Έτρεμε από τον πυρετό κάτω από τη σκηνή του, και δεν είχε για να ζήσει παρά λίγες ελιές μέσα σε ένα πήλινο δοχείο. Όταν οι αξιωματικοί πήγαιναν να τον επισκεφτούν έκρυβε τις ελιές κάτω από την κάπα του. Ο αρχιστράτηγος όταν του το ανέφεραν, θέλησε να τον περιποιηθεί όπως του άρμοζε. Ο Νικήτας απάντη-

σε ότι δεν του έλειπε τίποτα, ότι η Ελλάδα μπορούσε ακόμα, **Δόξα τω Θεό, να θρέψει τους στρατιώτες της. Κι άρχισε πάλι να κρύβει καλύτερα από κάθε άλλη φορά το δοχείο με τις ελιές του**".

Μετά την άλωση της Τριπολιτσάς

Λίγες ημέρες μετά την άλωση έρχεται ο Δημήτριος Υψηλάντης στην Τρίπολη, προκειμένου να βάλει κάποια τάξη και να συγκεντρώσει κάποια λάφυρα για τη δημιουργία Δημοσίου Ταμείου. Τα λάφυρα, ωστόσο, τα είχαν πάρει στρατιωτικοί και πολιτικοί αρχηγοί, αλλά και απλοί πολεμιστές. Ο Φιλήμων γράφει: **"Ουδείς δεν προηρέθη να καταβάλη ολίγα υπέρ αυτού καν του εκ της σεικινησίας ρακενδουτούντος Νικήτα, ενώ όλοι έλεγαν βλέποντες τα ιμάτια τούτου διαπασόντα: "Ο πτωχός Νικήτας!" Μόνος ο Υψηλάντης αγοράσας εδωρήσατο αυτό δύο πυροβόλια"**.

Όταν πήγανε, παραμονή πρωτοχρονιάς, τα παιδιά στο κατάλυμά του στην κυριευμένη από τους Έλληνες Τρίπολη, να του πουν τα κάλαντα ήταν απένταρος. Έτυχε εκείνη την ώρα να βρίσκεται μαζί του ο θεός του Κολοκοτρώνη τον οποίον ζήτησε να του δώσει λίγα γρόσια για τα παιδιά. Με κρυφή υπερηφάνεια τον πείραξε ο Γέρος του Μωριά: **"-Δεν ντρέπεσαι να διακονεύεις, κοτζάμ καπετάνιος με τόσες δόξες; Τι σόι στρατηγός είσαι συ; -Πραματευτής δεν είμαι -του απάντησε θυμωτά ο σεμνός ήρωας- το 'χε η μοίρα μου να γίνω καπετάνιος, μα δε θέλω να κάνω πραμάτεια το καπετανλίκι μου και να πλουταίνω"**.

Δερβενάκια

Ο Δ. Καμπούρογλου μας εξιστορεί ότι μετά τη μάχη στα Δερβενάκια τα λάφυρα συγκεντρώθηκαν σε σωρούς για να αρχίσει η διανομή. Ένας όμως εκ των αρχηγών έλειπε. Ήταν ο Νικητάρás, ο οποίος είχε εξαφανισθεί για να μη λάβει τίποτα από τα λάφυρα. Μετά όμως από "κοινή βοή παρακληθείς" συμφώνησε να λάβει μια σέλλα, ένα σπαθί και μια ξύλινη ταμπακέρα. Τη μεν σέλλα δώρισε αργότερα σε ένα φίλο συμπολεμιστή του, τη δε ξύλινη ταμπακέρα την έστειλε στη σύζυγό του γράφοντας: "Την στέλνω σε σένα που αγαπώ ύστερα από την Πατρίδα. Λάβε την για να με θυμάσαι". Το ξίφος τέλος το οποίο είχε πολύτιμους λίθους επάνω του το

απέστειλε χάριν των αναγκών του στόλου στην Ύδρα, αφού δεν είχε να στείλει χρήματα. Αλλά οι πρόκριτοι της Ύδρας σε μια θαυμάσια επιστολή που έχει διασωθεί του έγραψαν ότι το σπαθί αυτό, μόνο όταν το κρατεί το χέρι του Νικηταρά έχει αξία και δεν πρέπει να του το αφαιρέσουν.

Προσπάθεια δημιουργίας θεάτρου

Στο μικρό χρονικό διάστημα το Νοέμβριο του 1823, που ο Νικηταράς θα παραμείνει στο Ναύπλιο, θα προσπαθήσει μέσα στην αντάρα του πολέμου να δημιουργήσει μια ανάσα πνευματικής δημιουργίας. Να λειτουργήσει μία θεατρική σκηνή για την ψυχαγωγία των πολεμιστών, αλλά και πολιτών, ηλικιωμένων, αρρώστων και γυναιοπαίδων. Έχει διασωθεί έγγραφό του προς τον τότε υπουργό εσωτερικών Παπαφλέσσα, που ζητά την παραχώρηση κτιρίων για τη δημιουργία θεάτρου, σχολείου και νοσοκομείου, δείγμα των φιλανθρωπικών του αισθημάτων και των πνευματικών του ενδιαφερόντων.

Η άποψή του για το πολιτειακό καθεστώς

Μέσα στην καταιγίδα του εμφυλίου το Νοέμβριο του 1823, ο Νικηταράς σε μια συνομιλία του με τον Πάνο Κολοκοτρώνη και τον Ανδρέα Λόντο αναφέρει: **"Μα την αλήθεια -θα πει στον Λόντο- αν δεν αγαπηθήτε ογλίγωρα, είμεθα βιασμένοι οι στρατιωτικοί καν κάμωμεν Γκοβέρνο Μιλιτάρε (Διοίκηση Στρατιωτική). Δεν υποφέρεσθε πλέον δια την διχόνοιά σας, με την οποία θέλετε αφανίσει το Γένος".** Κι όταν ο Λόντος θα του απαντήσει **"αν θέλει το Έθνος να γένη Στρατιωτική Διοίκησης, σας γένη και τούτο"**, ο Νικηταράς θα του απαντήσει: **"Το Γένος θέλει ότι θέλομεν εμείς οι στρατιωτικοί να πάρετε τα μέτρα σας οι πολιτικοί. Αγκαλά το ηξεύρετε καλά τούτο".**

Το τραγικό τέλος μιας ηρωικής μορφής

Μετά το τέλος του Αγώνα, πάμπτωχος και τυφλός, αναγκαζόταν να επαιτεί στα σοκάκια του Πειραιά. Η αρμόδια αρχή μάλιστα η οποία χορηγούσε τα πόστα στους επαίτες (ήταν τόσο πολλοί που ζητιάνευαν μόνο μία ημέρα την εβδομάδα), εί-

χε ορίσει για τον ήρωα επαίτη μία θέση κοντά στην εκκλησία της Ευαγγελιστριάς και του επέτρεπε να επαιτεί κάθε Παρασκευή. Η πατρίδα δεν του είχε χορηγήσει σύνταξη παρά την ένδεια του τυφλού στρατηγού. Η περιπέτεια του ήρωα έφθασε στα αυτιά του πρέσβη Μεγάλης Δυνάμεως, ο οποίος ενημέρωσε σχετικά την κυβέρνησή του. Έτσι κάποια στιγμή απεσταλμένος της πρεσβείας βρέθηκε στο πόστο όπου επαιτούσε ο οπλαρχηγός: **"Τι κάνετε στρατηγέ μου;"** ρώτησε ο απεσταλμένος **"Απολαμβάνω ελεύθερη Πατρίδα!"** απάντησε ο ήρωας που αντιλήφθηκε τον ξένο. **"Μα εδώ την απολαμβάνετε καθισμένος στο δρόμο;"** επέμεινε ο ξένος. **"Η Πατρίδα μου έχει χορηγήσει σύνταξη για να ζω καλά, αλλά έρχομαι εδώ για να παίρνω μια ιδέα πως περνάει ο κόσμος"** αντέτεινε ο περήφανος Νικηταράς. Είδε και απόειδε ο ξένος και γύρισε να φύγει, χαιρετώντας ευγενικά. Φεύγοντας όμως άφησε να του πέσει ένα πουγκί με χρυσές λίρες, ώστε να μην προσβάλλει τον πένητα στρατηγό. Ο Νικηταράς άκουσε τον ήχο έπιασε το πουγκί, το ψηλάφισε και φώναξε στον ξένο: **"Σου έπεσε το πουγκί σου. Πάρε το μην το βρει κανείς και το χάσεις!"**

Τα ξημερώματα, στις 25 Σεπτεμβρίου 1849 άφηνε τη στερνή πνοή του, γαλήνιος, στο φτωχόσπιτο του Πειραιά. Όπως διασώζουν οι εφημερίδες της εποχής ο Νικηταράς ετάφη "πλησίον του αιοδύμου Θ. Κολοκοτρώνου" που είχε πεθάνει έξι χρόνια νωρίτερα, τον Φεβρουάριο του 1843. Όποιος αναζητήσει τον τάφο του στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών θα διαπιστώσει, με απογοήτευση, ότι δεν υπάρχει! Ας είναι λοιπόν τούτες οι γραμμές "σαν λίγα αγριολούλουδα σημαδιακά παρμένα από τα Δολιανά και τον Άη-Σώστη, τ' Αγιονόρι και τα Ντερβένια, απ' την Αγία Μαρίνα και τη Στυλίδα, από την Αράχωβα και το Μεσολόγγι, από τις ράχες και τις λαγκαδιές όπου βρόντηξε το καριοφίλι του κι άστραψε το γιαταγάνι του, απ' τα κατσάβραχα όπου ανέμιση η λερή και σκισμένη απ' τις μάχες φουστανέλα του, κι ευλαβικά αφημένα πάνου στο θάνατο μνημείο που του 'χει στήσει του λαού μας η ψυχή, ψηλά, στις απάτητες βουνοκορφές της αθανασίας, όπου λημεριάζουνε οι ήρωες οι θάνατοι, ανεβασμένοι ως εκεί με τα έργα τους τα μεγάλα, με τους αγώνες τους για τη λευτεριά μας και με τις θυσίες τους".

Η πρώτη φωτιά του Αγώνα

Μετά τα Ορλωφικά, στην Πελοπόννησο επικρατεί χάος. Η ανεξέλεγκτη δράση των Αλβανών ατάκτων που η τουρκική διοίκηση είχε επιστρατεύσει για την καταστολή του κινήματος, έχει βυθίσει όλη την χερσόνησο σε ένα άνευ προηγουμένου τέλμα. Οι Τούρκοι εκμεταλλεύονται τα σώματα των Ελλήνων αρματολών, που σε συνεργασία με τον τακτικό τουρκικό στρατό καταφέρνουν να απαλλάξουν όλες τις πληγείσες επαρχίες απ' την αλβανική λαίλαπα.

Η σύμπραξη αυτή βέβαια δεν έμελλε να κρατήσει πολύ. Αμέσως μετά τη σφαγή των Αλβανών, τα ξίφη των γενιτσάρων και των σπαχήδων στράφηκαν προς τους Έλληνες. Έτσι, τα χρόνια που προηγούνται του Αγώνος της Εθνεγερσίας, ο Μοριάς είναι γυμνός και ξαρμάτωτος. Τα τελευταία ένοπλα σώματα Ελλήνων έχουν εκμηδενιστεί, ενώ ο απλός λαός είναι απόλυτα υποταγμένος στο φόβο των αντιποίνων.

Τα γεγονότα των Πατρών και η κατάληψη της Καλαμάτας

Ο χρόνος και ο τόπος έναρξης του Αγώνος είναι δύο ζητήματα που παραμένουν σκοτεινά. Η γοητευτική και ρομαντική ιστορία της Αγίας Λαύρας, μπορεί να συγκινεί τις ψυχές των Ελλήνων, σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορεί να θεωρηθεί τεκμηριωμένο ιστορικό γεγονός. Είναι σημαντικό να γίνει μία αναφορά των πρώτων πολεμικών γεγονότων που ταυτίστηκαν κυρίως με δύο μεγάλες

πόλεις, την Καλαμάτα και την Πάτρα.

Στις 20 Μαρτίου, ομάδα ενόπλων Ελλήνων επιτίθεται στην ακολουθία του βοεβόδα των Καλαβρύτων που οδεύει προς Τρίπολη. Αντίστοιχες μεμονωμένες ενέργειες είχαν αρχίσει ήδη απ' τις 16 του ίδιου μήνα, όταν ο Νικόλαος Σολιώτης χτυπούσε Τούρκο φοροεισπράκτορα. Επρόκειτο για ενέργειες μεθοδευμένες, που βασίζονταν στο γενικότερο σχέδιο του Παπαφλέσσα να φέρει την ηγεσία των Ελλήνων της Πελοποννήσου προ τετελεσμένου. Ο στόχος αυτός εν πολλοίς επετεύχθη, καθώς οι Τούρκοι των μεγάλων πόλεων άρχισαν να συναισθάνονται μίαν υποβόσκουσα απειλή. Στην Πάτρα δεν άργησαν να αναλάβουν δράση. Αφού κατ' αρχήν εξασφάλισαν τις οικογένειές τους στο κάστρο, στις 21 Μαρτίου βγήκαν ένοπλοι στην πόλη αναζητώντας τους Έλληνες στασιαστές. Βλέποντας πως δεν εκδηλώνεται καμία αντίσταση, έβαλαν φωτιά σε σπίτια προυχόντων, ενώ παράλληλα, απ' το Κάστρο, βομβάρδιζαν πιθανά σημεία συγκέντρωσης ενόπλων. Για την εξέλιξη των γεγονότων, παραθέτουμε ένα ενδεικτικό απόσπα-

σμα απ' τα Απομνημονεύματα του Παλαιών Πατρών Γερμανού:

"Οι εκ των χωρίων συνηθροισμένοι στρατιώται, οι περισσότεροι σχεδόν άοπλοι και ασυνήθιστοι διόλου να αντιπαραταχθώσιν εις πόλεμον και γεννημένοι και αναθραμμένοι εις τον ζυγόν της δουλείας και της τυραννίας των Τούρκων, όχι μόνον το όνομα Τούρκος ακούοντες έφριττον, αλλ' ουδέ αίσθημα είχαν ελευθερίας, και διά τούτο έφευγον αγεληδόν, και έκαστος αυτών εφρόντιζε πως να φυλάξη τον εαυτόν του. Οι αρχηγοί λοιπόν ανεχώρησεν εκείθεν βεβυθισμένοι εις την λύπην και με μόνους τους ολίγους σωματοφύλακάς των...οι δε Τούρκοι, μετά το δειλινόν της Κυριακής εκλείσθησαν πάλιν εις το φρούριον, υποπεύοντες, μήπως οι Έλληνες διά νυχτός εισέλθωσι πάλιν εις την πόλιν. Πλην αφού είδον ότι διεσκορπίσθησαν άπαντες, ευγήκαν και επυρπόλησαν το πλείστον μέρος της πόλεως, συνάμα και το Ρωσσικόν Κονσολάτον".

Εντελώς διαφορετικά είναι τα γεγονότα της Καλαμάτας. Και εδώ το αντίπαλον δέος είναι μεγάλο, παρ' όλο που η τακτική δύναμη του εχθρού είναι μικρή. Καθώς λέει ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης: *"... 100 ήτον οι Τούρκοι μαζεμένοι, ως 10.000 η φήμη τους μεγάλη"*. Στην Καλαμάτα όμως, η επιθετική πρωτοβουλία ανήκει στους Έλληνες. Στις 21 Μαρτίου, ο διοικητής της πόλεως, έπαρχος Σουλεϊμάν Αρναούτογλου, αντιλαμβάνεται τις ενέργειες των επαναστατών και αποφασίζει να αναχωρήσει για την Τρίπολη. Στα υψώματα πέριξ της πόλεως όμως είναι ακροβολισμένοι Έλληνες ένοπλοι, υπό τον Νικηταρά, κι έτσι οι Τούρκοι αναγκάζονται να οχυρωθούν σε κτίρια που προσφέρονται για αμυντικό αγώνα. Την επομένη όμως εισέρχονται στην Καλαμάτα δύο χιλιάδες ένοπλοι Μανιάτες, με επικεφαλής τον Πέτρο Μαυρομιχάλη, παρουσία του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη και άλλων οπλαρχηγών. Οι Τούρκοι παραδίνονται άμεσα και αναίμακτα, αντιλαμβανόμενοι πως οι "εισβολείς" και εξοπλισμένοι είναι, και αποφασισμένοι.

Τα γεγονότα των Πατρών και της Καλαμάτας ταυτίζονται χρονολογικά και σηματοδοτούν για ορισμένους ιστορικούς την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα. Βεβαίως εξελίχθηκαν διαφορετικά και βεβαίως εξηγείται εύκολα το γιατί στην Καλαμάτα οι Έλληνες επικράτησαν άνετα, ενώ στην Πάτρα δεν πέτυχαν τίποτα ουσιαστικό. Η ψυχολογία των απλών Ελλήνων της περιόδου φανερώνεται απ' τα λεγόμενα του Παλαιών Πατρών Γερμανού. Εάν στην Καλαμάτα δεν έφθαναν οργανωμέ-

νοι και εξοπλισμένοι μαχητές από την Μάνη, οι Τούρκοι θα έκαμπταν άνετα κάθε πηγή αντίστασης, καθώς μεμονωμένοι οπλαρχηγοί, χωρίς οπλισμένους και ψυχωμένους άνδρες, ήταν αδύνατο ακόμη και να συνάψουν μάχη με τα ένοπλα τουρκικά σώματα. Τελικά, το πρωινό της 23ης Μαρτίου, μπροστά στον ναό των Αγίων Αποστόλων, στις όχθες του χειμάρρου Νέδωνος, 24 ιερείς και ιερομόναχοι ευλόγησαν τις ελληνικές σημαίες και όρκισαν τους αγωνιστές, συνάπτοντας έτσι δεσμό ιερό για μέχρις εσχάτων αγώνα. Έπειτα από σύντομη προετοιμασία, αρκετοί Μανιάτες αναχώρησαν για την κατάληψη των φρουρίων της Μεσσηνίας, ενώ ο Κολοκοτρώνης βάδισε προς την κεντρική Πελοπόννησο. Την ίδια ώρα, ανατολικότερα, εκτυλίσσονταν γεγονότα σημαντικά, που δυστυχώς η σύγχρονη ιστοριογραφία διατηρεί στην αφάνεια.

Μία ανεξερεύνητη ιστορική πτυχή

Ο Ι.Θ. Κολοκοτρώνης γράφει στα Ελληνικά Υπομνήματα πως: *"Όθεν την 17ην Μαρτίου οι πρόκριτοι της Μάνης συννενοήθησαν να λάβωσι τα*

όπλα κατά των Τούρκων. Ο δε Κολοκοτρώνης εμφανέρωσε την απόφασιν ταύτην εις τους Αναγνωσταράν, Φλέσσαν και λοιπούς... Έτσι καθιερώθηκε η 17η Μαρτίου ως επίσημη ημέρα ενάρξεως του Αγώνος, με επίκεντρο την Αρεόπολη της Μάνης. Συνεχίζει δε λέγοντας ότι: **"Κατά δε την 23η Μαρτίου οι Μαυρομιχαλαίοι, Μούρτζινοι και λοιποί πανσταρτιά εισήλθον εις Καλάμας..."**. Στο γεγονός αυτό, το οποίο μας απασχόλησε προηγουμένως, στέκεται και ο πατέρας του, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, κάνοντας όμως λόγο για στρατεύματα της Δυτικής Σπάρτης. Παρακάτω δε αναφέρεται και σε ένα άλλο εκστρατευτικό σώμα, που ξεκινώντας απ' την Ανατολική Μάνη βάδισε προς αντίθετη κατεύθυνση:

"Η Ανατολική Σπάρτη εκινήθη την ίδια ώρα. Ο Τζανετάκης με την Κακαβουλία εκινήθη διά τον Μιστρά. Οι Τούρκοι της Μπαρδούνιας και Μιστρά υπάγουν, τραβιούνται εις την Τριπολιτάς. Οι Τούρκοι είχαν βάλει υποψία, επροσκάλεσαν τους προεστούς και δεσποτάδες, και αυτοί επήγαν. Ήτον έμβρα Μαρτίου. Οι Σπαρτιάται αφού επήραν λάφυρα, προχωρούν και πολιορκούν την Μονεμβασία".

Θ. Κολοκοτρώνη, Απομνημονεύματα, σελ.98

Πότε όμως έγινε αυτή η διαίρεση των ελληνικών δυνάμεων και τι τύχη είχε η εκστρατεία αυτή; Σημαντικά στοιχεία έρχονται στο φως από αρχαιακά κείμενα που διεσώθηκαν και σχετίζονται με αυτές τις επιχειρήσεις. Η παρακάτω επιστολή είναι ενδεικτική. Πρόκειται για ένα επείγον μήνυμα που αποστέλλει ο Πρωτοσύγκελος Γεράσιμος στην Καρούπολη. Εκεί εδρεύει ένας απ' τους πιο σημαντικούς παράγοντες της Ανατολικής Μάνης, ο Παναγιώτης Κοσσονάκος, ο οποίος ηγείται ενόπλων τμημάτων, γι' αυτό και καλείται να συνεισφέρει άμεσα στον απελευθερωτικό αγώνα που μόλις ξεκινά. Το κείμενο έχει ως εξής:

"Γενναιότατε καπετάν Παναγιώτη Κοσσονάκο, Ταύτη τη ώρα εις τες οκτώ ήμισυ άνοιξεν ο πόλεμος ενταύθα, διά τούτο ετελειώσαν τα ψεύματα. Πάρετε ιμινάτι και μπαρουτόβολον, γράψε αμέσως εις Λυκόβουνον και όπου αλλού ηξεύρεις και είναι ανάγκη, φθάσε και ο ίδιος. Σάββατον δείλι(1821)

Πρωτοσύγκελλος Γεράσιμος"

Αρχεión Τζωρτζάκη-Γρηγοράκη, σελ.75

Το Πάσχα του 1821 εορτάστηκε την 10η Απριλίου. Η 25η Μαρτίου λοιπόν ήταν ημέρα Παρασκευής κι έτσι το αμέσως προηγούμενο Σάββατο, συνέπι-

Η κατάληψη της Μονεμβασίας Γεννάδειος βιβλιοθήκη

πτε με την 19η Μαρτίου. Το δέιλι αυτού του Σαββάτου έγραφε ο Πρωτοσύγκελος Γεράσιμος την επιστολή προς τον Παναγιώτη Κοσονάκο, το δέιλι αυτού του Σαββάτου ξεκινούσαν οι ένοπλοι Έλληνες να απελευθερώσουν την Πατρίδα τους. Για την πορεία που ακολούθησαν στην συνέχεια τα ένοπλα τμήματα των Μανιατών, μας ενημερώνουν διάφορες πηγές.

Σημαντικό είναι το έργο του Κ.Ν. Παπαμιχαλόπουλου, που φέρει τον τίτλο: "Πολιορκία και άλωση της Μονεμβασίας υπό των Ελλήνων τω 1821". Σημειώστε πως το έργο αυτό γράφτηκε το 1874, όταν οι μνήμες των συγκρούσεων ήταν ακόμη νωπές. Με λίγα λόγια, θα λέγαμε πως οι Μανιάτες κατ' αρχήν βάδισαν προς τα Τρίνησα, τα οποία κατέλαβαν άμεσα, πληροφορία που αναφέρει και ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. Πέριξ του Γυθείου, ως γνωστόν, έδρευαν οι φημισμένοι Τουρκομπαρδιουνιώτες, εξισλαμισθέντες γηγενείς κατά πάσα πιθανότητα, οι οποίοι διακρίνονταν για το μαχητικό τους ήθος που έμοιαζε με αυτό των Λακώνων. Η κατάληψη της περιοχής αυτής σίγουρα δεν ήταν εύκολο έργο, παρ' όλα αυτά εξετελέσθη σε σύντομο χρόνο. Στη συνέχεια οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις επικεντρώθηκαν στην επαρχία Επιδαύρου Λιμηράς, με τους εκεί εδρεύοντες Τούρκους να σφάζονται ή να διαφεύγουν διωκόμενοι προς την Τρίπολη. Βεβαίως το σημαντικότερο γεγονός της εν λόγω επιχειρήσης ήταν η πολιορκία του κάστρου της Μονεμβασίας. Η κατάληψη μίας ισχυρά οχυρωμένης τοποθεσίας ήταν κατά πολύ σημαντικότερη της καταλήψεως μίας πόλεως, καθώς ήταν αρκετή για να εξυψωθεί το ηθικό των μαχητών, αλλά κυρίως όσων Ελλήνων δεν είχαν πάρει ακόμη τα όπλα. Αν έπεφτε ένα τούρκικο κάστρο, θα στέριωνε ο Αγώνας.

Τις ημέρες εκείνες, κατέφυγε στην Μονεμβασία ένα πλοίο με Αλβανούς που η Υψηλή Πύλη έστελνε στα Ιωάννινα. Οι μαχητές αυτοί ενώθηκαν με ένοπλους Τούρκους της περιοχής, που είχαν καταφύγει στο κάστρο, καθώς οι φήμες περί ενόπλου κινήματος των Ελλήνων ήταν ήδη έντονες. Παίρνοντας θάρρος απ' την παρουσία εμπειροπόλεμων Αλβανών, ξεχύθηκαν στην πεδιάδα του Ασωπού λαφυραγωγώντας και καταστρέφοντας. Έξω απ' το χωριό Συκέα συνάντησαν τα πρώτα ένοπλα τμήματα Μανιατών και έπειτα από σύντομη μάχη, ετράπησαν σε φυγή. Επιστρέφοντας στο κάστρο, βρήκαν τις πύλες του κλειστές. Ο διοικητής Μουσταφά-μπέης τους απείλησε πως δεν πρόκειται να τους δεχθεί αν δεν εξοντώσουν τους στασιαστές, που είχαν το θράσος να πάρουν τα όπλα εναντίον

του. Τούρκοι και Αλβανοί επιτέθηκαν κατά των αφιχθέντων Ελλήνων με μεγαλύτερη λύσσα, αναγκάστηκαν όμως να υποχωρήσουν σύντομα, αφήνοντας 30 νεκρούς στο πεδίο της μάχης. Η παράταξη των Ελλήνων είχε 6 νεκρούς, Μανιάτες όλοι τους, καταγόμενοι απ' το χωριό Λάγεια. 6 απ' τους πρώτους νεκρούς του Αγώνα...

Οι Τούρκοι οπισθοχώρησαν άτακτα και για να σταματήσουν την ορμή των Ελλήνων κατέστρεψαν την σανιδωτή γέφυρα, αποκλείοντας εξ ολοκλήρου το κάστρο από την ύπαιθρο χώρα. Ξεκίνησε έτσι και επίσημα η πολιορκία της Μονεμβασίας και μέσα στις επόμενες ημέρες απέκτησε μία ιδιαίτερη δυναμική, με εκατοντάδες Έλληνες των γύρω περιοχών να σπεύδουν να αγωνιστούν στο πλευρό των ενόπλων αδελφών τους. Όπως αναφέρει ο Κ.Ν. Παπαμιχαλόπουλος, ήταν πολύ σημαντικά τα γεγονότα αυτά για τους κατοίκους της Λακωνικής, καθώς: **"...επείσθησαν ότι και των Ελλήνων τα όπλα έχουν την δύναμιν να φονεύωσιν Οθωμανούς, εν ω μέχρι τούδε μόνον το εναντίον εγγίνωσκον"**. Μέσα σε σύντομο χρόνο, η είδηση διαδόθηκε σε όλες τις κοντινές επαρχίες, με αποτέλεσμα να αρχίσουν να συρρέουν ένοπλοι Έλληνες απ' όλη την Λακωνία, αλλά και την Αρκαδία, για να ενωθούν με τις δυνάμεις των πολιορκητών της Μονεμβασίας. Με αποτέλεσμα, πριν τελειώσει ο Μάρτιος, οι Έλληνες οπλίτες που συμμετείχαν σ' αυτό το μεγάλο εγχείρημα, να ξεπερνούν σε αριθμό τους 1500...

Είχαν τεράστια σημασία τα παραπάνω γεγονότα. Σημασία πρωτίστως ηθική, καθώς συνέβησαν σε μία περίοδο, ιδιαίτερα κρίσιμη και οριακή. Οι αψιμαχίες που προαναφέραμε, μπορεί να στοίχισαν ελάχιστα στο έμφυχο υλικό του εχθρού, κατάφεραν όμως να επιφέρουν μία τεράστια αλλαγή στην ψυχή των επαναστατημένων Ελλήνων. Κατάφεραν να εμψυχήσουν το μαχητικό πνεύμα, σ' έναν λαό που είχε συνηθίσει να ζει υπόδουλος και να μην τολμά ούτε καν να σκεφτεί το ενδεχόμενο της εξεγέρσεως. Κατάφεραν να αποδείξουν ακόμη πως ο εχθρός δεν είναι άτρωτος και πως λίγοι, πλην όμως αποφασισμένοι άντρες, είναι ικανοί να κατανικήσουν αυτούς που μέχρι χθες φάνταζαν ανίκητοι. Λίγο αργότερα θα έρθει το έπος του Βαλτετσίου για να αποδείξει αυτή την αλήθεια και να δώσει ζωή σε μία υπόθεση που για τους οπαδούς της μετριότητας και του εφικτού, ήταν εξαρχής χαμένη. Σ' αυτό το θαύμα, η συμβολή των Μανιατών ήταν καθοριστική...

Αριστοτέλης Βαλαωρίτης

"κι αν είμαι Χάρος χαλαστής είμαι και Χάρος πλάστης"

Ο Αριστοτέλης Βαλαωρίτης είναι άλλος ένας πατριώτης ποιητής ο οποίος πόδησε όσο τίποτε άλλο την Εθνική Ολοκλήρωση, την ολοκλήρωση δηλαδή της Εθνικής Επανάστασης του 1821 με την ανακατάληψη όλων των κατεχομένων εδαφών και την αναβίωση της Μεγάλης Ελλάδας.

Και όπως κι οι υπόλοιποι πατριώτες ποιητές -τόσο αποσιωπημένοι σήμερα- συνέβαλε και στην εξέλιξη της ποίησης στην πατρίδα μας, μας άφησε σημαντικότερο ποιητικό έργο, αλλά και αγωνίστηκε για την Ελλάδα, όχι μόνο γράφοντας στίχους και τα απαράμιλλα και πολύ δυνατά πατριωτικά του ποιήματα σε έξοχο δεκαπεντασύλλαβο (τα οποία και θεωρούνται τα καλύτερα του ποιήματα) αλλά με κάθε δυνατό τρόπο. Γεννημένος το 1824, ήταν ένα παιδί της Επανάστασης του 1821. Αναμίχθηκε σε όλα τα πατριωτικά κινήματα της εποχής του, χρηματοδότησε κάποια από αυτά και ανέπτυξε έντονη πολιτική δράση προς το στόχο πάντοτε της ενώσεως κατεχομένων ελληνικών εδαφών με την Ελλάδα και χωρίς άλλες (μικρο)πολιτικές σκοπιμότητες.

Γεννήθηκε στην Λευκάδα αλλά η καταγωγή του ήταν από την Ήπειρο. Δέχτηκε επιρροές από την Επτανησιακή Σχολή, πάλεψε για την ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα, αλλά μέσα του ήταν ένας

Ηπειρώτης, γνήσιος απόγονος των κλεφτών και αρματολών. Ήταν ευγενής και αριστοκρατικός τύπος, πολύ μορφωμένος-μάλιστα είχε σπουδάσει στην Γενεύη, στο Παρίσι και στην Πίζα- με αθλητικό σώμα και εντυπωσιακή εμφάνιση αλλά και εντυπωσιακή ιδιοσυγκρασία. Ουσιαστικά η μόρφωση και οι τρόποι του δεν ήταν παρά το "περίβλημα" που περιέβαλλε μια παθιασμένη, ηρωική και φλογερή ψυχή που περήφανα αποκαλυπτόταν στα ποιήματά του αλλά και στην συμπεριφορά του. Αν και ευγενής ήταν αρκετά νευρικός έως και βίαιος σε ζητήματα αρχών και ιδανικών του. Από πολλούς θεωρείτο ακραίος.

Αφιέρωσε τη ζωή του στον αγώνα για την Πατρίδα και η ποίηση όσο κι αν τον "γέμιζε" και ικανοποιούσε την ευαίσθητη αλλά και φλογερή ψυχή του ήταν πρώτα από όλα ένα μέσον στον αγώνα για την Ελλάδα. Την ζωή του την όριζε και την κατηύθυνε η αγάπη του για την πατρίδα, αγάπη και αφοσίωση οι οποίες δεν ήταν συγκυριακές, επιφανειακές και στα "λόγια" μόνο, αλλά η γενεσιουργός αιτία της ύπαρξης και της δράσης του.

Η ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ

**Δεν είναι διαβατάρικο πουλί, που για μια μέρα
σχιίζει τα νέφη και περνά γοργό σαν τον αγέρα,
ούτε κισσός, π' αναίσθητος
την πέτρα περιπλέκει,
ούτ' αστραπή, που σβήνεται
χωρίς αστροπελέκι,
δεν είναι νεκροθάλασσα, βοή χωρίς σεισμό.
Νιώθω για σε, πατρίδα μου,
στα σπλάχνα χαλασμό.**

Έβλεπε ολοκάθαρα την συνέχεια της φυλής

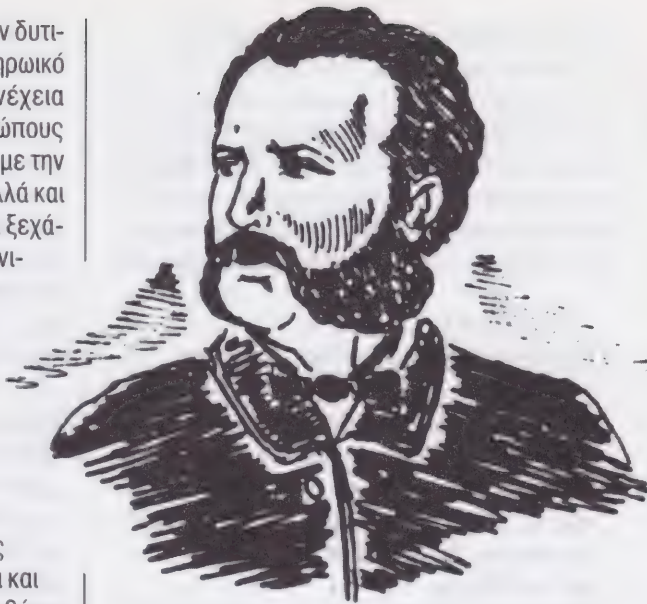
στους κλέφτες και αρματολούς και παρά την δυτική του μόρφωση, σ' αυτά τα ιδανικά και το ηρωικό πνεύμα πίστευε. Έβλεπε, όχι μόνο την συνέχεια αλλά και την ελπίδα της φυλής, στους ανθρώπους της υπαίθρου, σ' αυτούς που η επαφή τους με την ακόμη νωπή από το αίμα των πολεμιστών αλλά και των εχθρών ελληνική Γη δεν τους άφηνε να ξεχάσουν ούτε και να αλλοιωθούν, να εκμοντερνιστούν, να αστικοποιηθούν. Ένωθε την συνέχεια της φυλής στη δημοτική μας ποίηση, αυτήν που εξυμνούσε τα ηρωικά κατορθώματα, ποίηση επική και λυρική μαζί, της χαράς και του θανάτου, της ζωής και της λύπης, του έρωτα και του πολέμου. Και άκουγε σε αυτήν την ποίηση, την πανάρχαια - ίδια στο βάθος - φωνή της Αθάνατης Ελληνικής Ψυχής. Αυτής της Ψυχής που ξέρει να ζει και να γλεντάει τη ζωή αλλά και να πολεμάει, να πεθαίνει ηρωικά, και για τον θάνατο τον ηρωικό με χαρά να ετοιμάζεται, σαν σε γλέντι. Αυτής της Ψυχής που όταν δεν είναι έτσι νοσει. Έγραψε σε δεκαπεντασύλλαβο, το μέτρο της δημοτικής μας ποίησης. Ήταν ο ποιητής των κλεφτών και αρματολών, των ηρώων του Γένους.

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ

*Έπεσε και το σκοτάδι. Δεν εμφανίτο ένα αστέρι,
τόση αντάρα επλημμυρούσε
το κατάμαυρον αέρι.
Έτριξαν του λόγγου οι κλώνοι
στού ανέμου την μανία.*

....
*Αλλ' οι κλέφτες μαθημένοι
μεσ' στα σύγνεφα τα κρύα
να χορταίνουν μεσ' στ' αέρι ορφανήν ελευθερία,
να θερμαίνωνται στη φλόγα
του αναμμένου τουφεκιού των,
τότε αφήνουν τα λημέρια και,
σαν φλόγες των μνημάτων
των πατέρων, τα κρυμμένα
τ' άγια κείνα κόκκαλά των
τρέχουν πάλι να ποτίσουν
μ' άλλο αίμα, των τυράννων,
που ζεστό πάνω θα χύσουν.*

Ο Βαλαωρίτης ήταν άνθρωπος της δράσης, δεν του αρκούσε να γράφει. Εξάλλου η εποχή, καλούσε σε δράση. Και τα ποιήματα του δεν ήταν παρά ένα κάλεσμα σε αγώνα. Όπως άλλωστε των περισσοτέρων πραγματικά πατριωτών ποιητών οι οποίοι έ

χουν όλοι ένα κοινό στοιχείο που φανερώνεται και στα ποιήματά τους: θεωρούν ότι ο πόλεμος δεν τελείωσε. Επίμονος στο όραμα της Μεγάλης Ελλάδας, της Εθνικής Αναγέννησης, διέκρινε τον κίνδυνο της παρακμής της Επαναστάσεως και της εγκατάλειψης του Μεγάλου Ονειρίου των ξεσηκωμένων Ελλήνων με την ανασύσταση ενός κρατιδίου (τότε και τώρα) που αυτόρεσκα αποκαλείτο (και αποκαλείται) Ελληνικό.

Το πρώτο μεγάλο όνειρό του που ευτύχησε να το δει να πραγματοποιείται ήταν η ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα. Αγωνίστηκε έντονα γι' αυτό και ως Βουλευτής των Ριζοσπαστικών, αυτών δηλαδή που είχαν ως στόχο και προγραμματισμό την Ένωση, στην Ιόνιο Βουλή. Μετά την Ένωση συμμετείχε ως βουλευτής στην Βουλή των Αθηνών. Ένα άλλο όνειρό του, η Ένωση της Ηπείρου με την Ελλάδα, δεν είχε ακόμη εκπληρωθεί. Λέγεται πως με τους φλογερούς του λόγους καθήλωνε το ακροατήριο και δεν χόρταινε κανείς να τον ακούει. Όπως ειπώθηκε "...μόνος ούτος έζη διαρκώς εις άλλον κόσμον, δημιουργήσας και γενόμενος ο ιεροψάλτης ιδεώδους τινός Ελλάδος, ην επανηγύριζεν από του βήματος της Βουλής" (Αλέξανδρος Βυζάντιος). Μπορεί σήμερα να φαίνεται απαξιωτικό και ασύμβατο με τον πατριωτισμό το να είναι κάποιος βουλευτής όμως τότε ήταν ένας τρόπος ν' αγωνίζεσαι για την πατρίδα, τουλάχιστον για τον Βαλαωρίτη. Βέβαια δεν ήταν για όλους έτσι και όταν συνειδητοποίησε την παρακμάζουσα πορεία του κοινοβουλευτισμού παραιτήθηκε με αφορμή ένα επει-

σόδιο στη Βουλή κατά το οποίο χειροδίκησε!!!

Ο θάνατος είναι ένα θέμα που εμπνέει αρκετά τον Βαλαωρίτη. Αλλά όχι ο οποιοσδήποτε θάνατος. Ο θάνατος για την πατρίδα, ο θάνατος στο πεδίο της μάχης, η αυτοθυσία. Ακόμη ο θάνατος ως μία μεταμορφωτική και δημιουργική δύναμη. Αυτός ο θάνατος είναι ωραίος κι ο Ποιητής μέσα από τους ήρωες που τον εμπνέουν τον καλωσορίζει και τον υμνεί.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

(την παραμονή της μάχης της Αλαμάνας)

....

*Πατέρα παντοδύναμε, άκουσες την ευχή μου-
μου φύτεψες μεσ' στην καρδιά αγάπη,
πίστη, ελπίδα,
έδωκες μίαν αχτίδα Σου αθέρα στο σπαθί μου
και μου'πες: Τώρα πέθανε για Με,
για την Πατρίδα.*

*Έτοιμος είμαι, Πλάστη μου! Λίγες στιγμές ακόμα
και σβηώνται τ' άστρα Σου για με.*

*Για με θα σκοτειδιάσει
τ' όμορφο γλυκοχάραμα.....*

....

*Όλα τ' αφήνω με χαρά, χωρίς ν' αναστενάξω.
.....Ευλόγησέ τηνε τη γη, οπού θα μ' αγκαλιάσει
και στοίχειωσε κάθε σπειρί από τα χρώματά μου,
να γένει αδιάβατο βουνό το μνήμα του θανάου.
Θε μου! Ξημέρωσέ τηνε την αυριανή τη μέρα!*

....

*Χιλιάδες ήρθαν θεριστάι και Χάρος οργοτόμος,
μουγκρίζουν, φοβερίζουνε,
πως δεν θα μείνει λώθρα
σ' αυτήν την δύστυχη τη γη,
φωτιά, δρεπάνι, τρόμος.
Κι εμείς θα πάμε με χαρά
σ' αυτόν τον καταρράκτη.
Επάνωθ'ε μας θα 'σαι Συ, και τα πατήματά μας
θα να χουνε για στήριγμα τη φοβερή τη στάχτη,
πώμεινε σπύθ' ακοίμητη βαθιά στα σώθικά μας.
Δυνάμωσέ μας. Πλάστη μου!
Για ν' ακουστεί στη Δύση,
πως δεν απονεκρώθηκε και πως θ' ανθοβολήσει
τώρα με τα Μαγιάπριλα η δουλωμένη χώρα.
Ευλογημέν' η ώρα!".....*

Ένα γεγονός το οποίο έκανε μεγάλη εντύπωση στον Βαλαωρίτη και τον ενέπνευσε σφόδρα μιας και συνέθεσε μία ποιητική σύνθεση γι' αυτό, ήταν η ιερή αυτοθυσία ενός καλογέρου του Σαμουήλ και πέντε Σουλιωτών όταν μετά την συνθηκολόγηση των

Σουλιωτών με τον Αλή πασά τον Δεκέμβριο του 1803 αρνήθηκαν να παραδοθούν και αφού δεν υπήρχε άλλος δρόμος κλείστηκαν στο φρούριο Κούγκι. Εκεί ο καλόγερος όταν οι τούρκοι τους πλησίασαν έβαλε φωτιά στην μπαρουταποθήκη και κήκχαν. Η ηρωική τους αυτοθυσία και η πραγμάτωση του "Ελευθερία ή Θάνατος" λίγα χρόνια πριν το ξέσπασμα της Επανάστασεως ήταν παραδειγματική για τον Ποιητή, η προετοιμασία δε για τον θάνατο πήρε στα μάτια του τη μορφή ιερής τελετουργίας. Κι ίσως έτσι να ήταν..

Στο ποίημα Ο ΣΑΜΟΥΗΛ ο ποιητής εστιάζει στην ετοιμασία για τη θυσία, στην ιερή μυσταγωγία. Και ο Χριστιανός καλόγερος Σαμουήλ υπερβαίνει το χρόνο και φαντάζει σαν αρχαίος Έλληνας ιερέας που ετοιμάζει την δική του θυσία (αλλά και των πέντε Σουλιωτών). Και γίνεται η θυσία μία θρησκευτική πράξη..

*- Καλόγερε, τι καρτερείς
κλεισμένος μες στο Κούγκι;
Πέντε νομάτοι σούμειναν κι εκείνοι λαβωμένοι.
Έλα να δώσης τα κλειδιά, πέσε να προσκυνήσης
κι αφέντης ο Βελήπασας δεσπότη θα σε κάμη.*

...

*Χωρίς ψαλμούς και θυμιατά, χωρίς φωτοχυσία,
γονατισμένοι σκυθρωποί,
μπρος στην ωραία Πύλη,
πέντε Σουλιώτες,
στέκονται με το κεφάλι κάτω-*

....

*Δε φαίνεται' ο καλόγερος
- μόνος του στ' άγιο Βήμα
προσεύχετο κι ετοίμαζε τη μυστική θυσία.
Σφιχτά σφιχτά στο χέρι του εβάστα το ποτήρι
Και μύρια λόγι' απόκρυφα έλεγχε του Θεού του.
Τα μάτια κατακόκκινα απ' τις πολλές αγρύπνιες,
εκοίταζαν ακίνητα το Σώμα και το Αίμα.
Τι θάλασσα που κύματα έχει κρυφές ελπίδες!...
Σιγάτε, βρόντοι τουφεκιών,
πάψτε, φωνές πολέμου
κι ο Σαμουήλ την ύστερη την Κοινωνία θα πάρη.
Κι εκεί που κοιτάζ' ο παπάς
τη Σάρκα του Θεού του,
εκύλησ' απ' τα μάτια του
στου ποτηριού τα σπλάχνα
σαν τη δροσούλα διάφανο
κρυφά κρυφά ένα δάκρυ
Και καθώς έπεσε το δάκρυ, το θαύμα έγινε..
Έτανε ήλιος κι έλαμψε το ιερό το σκεύος.*

το αίμα εξεστάθηκε, άχνισε, ζωντανεύει.
Αναγαλλιάζει ο Σαμουήλ που είδε τη Θεία Χάρη
και τρέμοντας αγκάλιασε το Θεϊκό Ποτήρι
και τόσφιξε στα χείλη του
κι άκούσε που χτυπούσε,
σαν νάτανε λαχταριστή καρδιά, ζωή γιομάτη.

Ανοιγ' η Πύλη του ιερού,
σκύφτουν τα παλληκάρια-
τ' ανδρειωμένα μέτωπα το μάρμαρο χτυπάνε,
και καρτερούν ακίνητα του γέροντα τα λόγια.
Πλησιάζει η ιερή στιγμή της εκούσιας
θυσίας, της αυτοθυσίας
Επρόβαλ' ο καλόγερος. Το πρόσωπό του φέγγει
σα χιονισμένη κορυφή
στου φεγγαριού τη λάμψη.
στα λαβωμένα χέρια του βαστούς' ένα βαρέλι
πόκλειε μέσα θάνατο, φωτιά κι απελπισία.
Εκείνο μόνο τόμεινε, εκείνο μόνο φθάνει.
Εμπρός στην Πύλη του ιερού
μονάχος του το στένει
και τρεις φορές το βλόγησε
και τρεις φορές το φχέται
σαν νάταν Άγια Τράπεζα, σαν νάταν Αρτοφόρι
επίθωσ' ο καλόγηρος επάνω το ποτήρι,
και σιωπηλός κι ατάραχος άναψε θειαφοκέρι.

Τα γόνάτα του εχτύπησαν ορμητικά την πλάκα,
εσήκωσε τα χέρια του, το πρόσωπό του ανάφτει,
κι οι πέντε τον κοιτάζαν βουβοί μέσα στα μάτια

Οι λέξεις -κλειδιά στην ιδεολογία, την φιλοσοφία
και την ποίηση του Βαλαωρίτη -πέρα φυσικά από τη
λέξη Ελλάδα- είναι: Δημοτική ποίηση και παράδο-
ση, κλέφτες και αρματολοί, ηρωϊκός θάνατος και
Ένωση με την πατρίδα. Ο τελευταίος αυτός στόχος
δεν έχει επιτευχθεί ακόμη πλήρως και συνεπώς ό-
πως επανειλημμένως έχουμε τονίσει η Επανάστα-
ση του 1821 δεν έχει τελειώσει. Υπάρχει ένας πό-
λεμος που "εκκρεμεί", ένας πόλεμος που τον χρω-
στάμε και μας τον χρωστάει η Μοίρα.

Ίσως η δύναμή μας σε αυτούς τους καιρούς πα-
ρατεινόμενης σκλαβιάς, με την Εθνική Επανάστα-
ση να μην έχει ολοκληρωθεί αλλά να έχει αδρανή-
σει, να είναι η δύναμη του ηττημένου που αντιστέ-
κεται. Η δύναμη του νικημένου που φαντάζει μικρή
αλλά σιγά σιγά τρέφεται και δυναμώνει από την α-
γάπη για την πατρίδα, τον πόθο της λευτεριάς αλ-
λά και από το μίσος για τον δυνάστη, τον φαινομενι-
κά δυνατότερο και από την ασίγαστη επιθυμία για
εκδίκηση. Είναι η δύναμη του κύματος που ο βράχος

δεν το λογαριάζει, του κύματος που επιμένει να τον
διαβρώνει και τελικά τον ρίχνει και τον εξαφανίζει.

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΜΑ

Μέρισσε, βράχε να διαβώ!

-το κύμ' ανδρειωμένο

λέγει στην πέτρα του γιαλού θολό,
μελανιασμένο....

..Αφρούς δεν έχω γι' άρματα,

κούφια βοή γι' αντάρα,

έχω ποτάμι αίματα, με θέριεψε η κατάρρα

του κόσμου, που βαρέθηκε,

του κόσμου, πούπε τώρα,

βράχε, θα πέσης, έφθασεν η φοβερή σου η ώρα.

...Μέρισσε, βράχε, να διαβώ!

Του δούλου το ποδάρι

θα σε πατήσσει στο λαιμό....Εξύπνησα λιοντάρι" ..

... "Βράχε, με λεν Εκδίκηση.

Μ' επότισεν ο χρόνος

χολή και καταφρόνεση. Μ' ανάθρεψεν ο πόνος.

Εδώ μέσα στα σπλάχνα μου,

βλέπεις, δεν έχω φύκη,

σέρνω ένα σύγνεφο ψυχές,

ερμιά και καταδίκη....

....Μέρισσε, βράχε, να διαβώ,

επέρασε η γαλήνη

καταποτήρας είμ' εγώ, ο άσπονδος έχθρός σου,

Γίγαντας στέκω μπρος σου!"

Ο βράχος εβουβάθηκε. Το κύμα στην ορμή του
εκαταπόντισε με μιας το κούφιο το κορμί του.

.....Τώρα δεν απομένει

στον τόπο πούταν το στοιχειό

κανείς παρά το κύμα

που παίζει γαλανόλευκο επάνω από το μνήμα.

Ίσως τα απόκρυφα λόγια που έλεγε ο καλόγερος
Σαμουήλ λίγο πριν την ηρωική του αυτοθυσία δεν ή-
ταν παρά το Ελευθερία ή Θάνατος. Κι ίσως το Σώμα
και το Αίμα που μετάλαβε δεν ήταν του Θεού αλλά
των ηρώων προγόνων μας.

Ίσως τελικά είναι η δύναμη του προσωρινά ηττη-
μένου, που κι αν ηττημένος είναι προορισμένος να
είναι ελεύθερος και περήφανος, ένας ηττημένος
που αιφνιδιάζει και ανατρέπει.

Κι ίσως αυτό που μένει μετά την δημιουργική
καταστροφή, ίσως η νίκη και η λευτεριά δεν εί-
ναι τίποτε άλλο παρά μια πλατειά, μια απέραντη
γαλανόλευκη θάλασσα, όπως την ονειρεύτηκε
ο Βαλαωρίτης.

Η μάχη των Εθνών

Η μεγαλύτερη μάχη για την
ζωή του πολιτισμένου κόσμου
και της Φυλής μας κατά των
βαρβάρων ορδών του Αττίλα

Καταλαυνικά πεδία

ονομάστηκε το σημείο όπου πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη μάχη του πρώιμου Μεσαίωνα και η υπέρτατη για την ζωή όλου του πολιτισμένου κόσμου και της Φυλής μας, κατά των βαρβάρων. Οι τελευταίοι οδηγούμενοι από τους Ούννους του Αττίλα συνεθλίβησαν από τους Ρωμαίους της Δυτικής και τους Βυζαντινούς της Ανατολικής Αυτοκρατορίας, συνοδευόμενων και από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους. Η νίκη ήταν μεγάλη αλλά δυστυχώς δεν ήταν ολοκληρωτική. Οι βάρβαροι Ούννοι και Μογγόλοι επιβίωσαν ως τις ημέρες μας και ακολούθησαν μια νέα δαιμονισμένη και ανίερη πορεία που τις συνέπειες της, τις αντιμετωπίζουμε ακόμα σήμερα και μάλιστα πιο ισχυρές από ποτέ.

Οα μπορούσε να είναι και θρύλος ή απλά ένα παραμύθι που λεγόταν για να τρομάζουν τα παιδιά, αλλά κάποτε και μόνο στο άκουσμά το αίμα πάγωνε και η ψυχή προσευχόταν να φτάσει γρήγορα στον Κύριό της. Το όνομα του Αττίλα είχε εξισωθεί με το απόλυτο κακό. Τα μανιασμένα, βάρβαρα στίφη του ενωμένα είχαν σαρώσει όλο τον πολιτισμένο κόσμο.

Ορλεάνη

Το πρωινό της 23ης Ιουνίου 451 μ.Χ. ο επίσκοπος της Ορλεάνης Ανιανός, έβλεπε τους μοιρολάτρες πολίτες της πόλης που για πέντε εβδομάδες υπεράσπιζε από τα τρομερά όπλα των βαρβάρων Ούννων του Αττίλα, να παραδίδονται άνευ όρων. Τις προηγούμενες ημέρες είχαν στασιάσει και αποφασίσει να παραδοθούν υπό όρους, προδίδοντας την Αυτοκρατορία που τους υποσχέθηκε βοή-

θεια η οποία λεγόταν ότι θα έφτανε εκείνη την ημέρα. Ο Ούννος όμως, έστειλε πίσω τους απεσταλμένους που ταπεινωμένοι και σε άθλια κατάσταση ανακοίνωσαν την απαίτηση του βάρβαρου βασιλιά: "Ανευ όρων παράδοση".

Ο Αττίλας δεν γνώριζε τον οίκτο και απεχθανόταν αυτούς που τον ζητούσαν.

Πρίν ο ήλιος φανεί, οι βάρβαροι είχαν παραταχθεί ανυπόμονοι έξω από τις πύλες των βασανισμένων τειχών της Ορλεάνης. Οι πύλες άνοιξαν τρίζοντας και οι Ούννοι ξεχύθηκαν απότομα και με λύσσα εναντίον των ανυπεράσπιστων πολιτών. Υπό το μισοσκόταδο, γυναίκες βιάζονταν και δολοφονούνταν, περιουσίες χάνονταν και η πόλη ξεθεμελιωνόταν στην κυριολεξία.

Ο ήλιος είχε αρχίσει να φαίνεται πιο λαμπερός από ότι τις άλλες ημέρες που η πόλη πολιορκούνταν. Μαζί του ερχόταν και μια περίεργη μεταλλική λάμψη. Σιγά σιγά στην ανατολή άρχισε να φαίνεται ένα σύννεφο και όσο αυτό πλησίαζε ακουγόταν κι ένα υπόκωφο ποδοβολητό.

Φτάνοντας στο ανατολικό άκρο της Ορλεάνης μπορούσε κάποιος να διακρίνει διαταγές στη λατινική που τις έδινε ένας μόνο άνδρας. Το πλήθος ήταν πειθαρχημένο και τοποθετημένο σε παράταξη μάχης. Η Αυτοκρατορία κράτησε την υπόσχεση της, είχε μόλις φτάσει ο στρατηγός Αέτιος με τις άψογες λεγεώνες και το βαρύ ιππικό της Ρώμης.

Τα πρώτα χρόνια

Το κανονικό όνομα του Αττίλα ήταν Ατλι Ετζέλ (Μικρός πατέρας), το όνομα που έδιναν οι Ούννοι στον Βόλγα. Τα πρώτα χρόνια της ζωής του, τα έζησε με τον πατέρα του Μουτζούκ στις στέπες ως την δολοφονία του τελευταίου και την ανάληψη της βασιλείας των Ούννων από τον αδερφό του Ρούας που εξουσίασε σαν αντιβασιλιάς στη θέση του Αττίλα και του αδελφού του Μπλέντα. Ο Ρούας για να ξεφορτωθεί τον ενοχλητικό και ατίθασο διάδοχο του θρόνου Αττίλα, τον έστειλε ως όμηρο στη Ρώμη σε μια συμφωνία ειρήνης μεταξύ της Αυτοκρατορίας και των Ούννων.

Εκεί ο νεαρός Αττίλας άρχισε να διδάσκεται και να κατασκοπεύει με έναν ιδιότυπο τρόπο την Δυτική Αυτοκρατορία. Αρνούταν να μάθει τον ρωμαϊκό τρόπο ζωής και τον θεωρούσε κατώτερο από τον βάρβαρο των Ούννων, που μάθαιναν να ιππεύουν και να τοξεύουν από τα πρώτα έτη της ζωής τους, ποτέ να μην αποχωρίζονται το άλογο και το τόξο τους.

Η Ρώμη εκείνης της εποχής δεν θύμιζε τίποτα από τα ένδοξα χρόνια του Ιουλίου και Οκταβιανού Καίσαρα. Ο στρατός, ότι καλύτερο είχε να επιδείξει η Αυτοκρατορίας της, είχε αλλοιωθεί από την είσοδο διαφόρων βαρβάρων μισθοφόρων στρατιωτών και εξαρτιόταν από αυτούς για κάθε του κίνηση. Οι πολιτικοί και οι αυτοκράτορες ασχολούνταν πιο πολύ με την διασκέδασή τους και τις διάφορες ίντριγκες για την κατάκτηση ολοένα περισσότερης εξουσίας και αδιαφορούσαν παντελώς για την κατάσταση του ένδοξου κράτους και της επικράτειας του, που έπεφτε θύμα ολοένα και περισσότερων επιδρομών βαρβάρων λαών και συνεχώς έχανε εδάφη από τις μεταναστεύσεις τους. Η ίδια η Ρώμη είχε λεηλατηθεί και χάσει την αίγλη των παλαιότερων εποχών, δίνοντας την θέση της σαν πρωτεύουσα της Δυτικής Αυτοκρατορίας στην Ραβέννα.

Στα τριάντα περίπου χρόνια του και έχοντας ανακαλύψει την δεινή θέση του πολιτισμένου δυτικού κόσμου, ο βάρβαρος αφέθηκε ελεύθερος αφού πρώτα κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας του είχε καταστρώσει το φιλόδοξο σχέδιό του, την κατάκτηση της Δυτικής και της Ανατολικής Αυτοκρατορίας.

Η μάστιγα του Θεού

Όταν έφτασε στις στέπες ο Ούννος Ρούας είχε πεθάνει (για κάποιους ιστορικούς δολοφονήθηκε από τον Αττίλα) και στον θρόνο του είχε ανέλθει ο Μπλέντα (434μ.Χ). Για να αναλάβει την εξουσία των βαρβάρων υπηκόων του κανόνισε ο αδερφός του να δολοφονηθεί σε ένα σκηνοθετημένο κυνηγετικό "ατύχημα". Στη συνέχεια παρουσίασε τον ε-

αυτό του σαν τον "νόμιμο διάδοχο της εξουσίας των Ούννων και των υποτελών τους λαών" και για να κατευνάσει τις φωνές εκείνων που αντελήφθησαν την ένοχη ανάρρησή του στον θρόνο και τον φόνο του αδερφού του, τους παρουσίασε το χαμένο μυθικό σπαθί του θεού του πολέμου για το οποίο υπήρχε ο θρύλος ότι ο κάτοχός του θα ένωνε όλα τα βαρβαρικά βασίλεια και θα κατακτούσε ολόκληρο τον κόσμο .

Κατά την διάρκεια της βασιλείας του Ρούα οι Ούννοι μη ανεχόμενοι την απολυταρχική του συμπεριφορά και τον σφετερισμό του θρόνου του αδερφού του, είχαν διαιρεθεί σε άλλες δυο διαφορετικές και ανεξάρτητες μικρότερες κοινωνίες εκτός αυτής της κοιλάδας του κάτω Δούναβη. Μια βρισκόταν στην περιοχή της νότιας Γερμανίας και μια στις ασιατικές στέπες. Τα πράγματα όμως, άλλαξαν μετά από τον θάνατο του αρχηγού των Ούννων της Ευρώπης (νότια Γερμανία). Ο Ρούας διεκδίκησε και έλαβε την υποτέλειά τους αλλά οδηγήθηκε σε σοβαρή διαμάχη με τους Ούννους της α-

σιατικής στέπας. Στη συνέχεια αφού πραγματοποίησε επιδρομές σε βυζαντινά εδάφη, έσπευσε να καταστείλει κάποιες εξεγέρσεις λαών που ήταν υποτελείς στους Ούννους και είχαν υποκινηθεί από τους Βυζαντινούς που σαν σκοπό είχαν να σταματήσουν τις επιδρομές του και να πλήξουν τον Ρούα διότι με τις νέες του κτήσεις είχε ενισχύσει επικίνδυνα τις δυνάμεις του.

Οι Βυζαντινοί και οι Ούννοι είχαν εξελιχθεί στους ισχυρότερους και πιο ορκισμένους εχθρούς της εποχής τους. Οι Ούννοι από την μια πλευρά, ενισχύονταν συνεχώς και επέδραμαν στις βαλκανικές επαρχίες αλλά από την άλλη οι Βυζαντινοί προσπαθούσαν να προφυλάξουν τα σύνορά τους στην ανατολή από τους Πέρσες, στη δύση και στον βορρά από τις μεταναστεύσεις των βαρβάρων που μετακινούνταν εξαιτίας των Ούννων και των άσχημων συνθηκών στις στέπες αλλά και σε όλες τις περιοχές βόρεια του Δούναβη (καιρός, δημογραφικά προβλήματα και έλλειψη πόρων), του φυσικού συνόρου της Ανατολικής και Δυτικής αυτοκρατο-

ρίας με τον υπόλοιπο κόσμο. Εξαιτίας λοιπόν, της έλλειψης στρατευμάτων για την αντιμετώπιση του σοβαρού κινδύνου αποφάσισαν να αποστείλουν μια αντιπροσωπεία διπλωματών για να σταματήσουν οι εχθροπραξίες και να εμποδίσουν τον πόλεμο. Ως σημείο συνάντησης αποφασίστηκε η πόλη Μάργος.

Εκεί οι πρέσβεις αντί για τον Ρούα συνάντησαν τον Αττίλα που είχε μόλις οριστεί βασιλιάς. Ο Αττίλας γνωρίζοντας την δυσχερέστατη θέση των Βυζαντινών, δέχτηκε τους αντιπροσώπους και τους γνωστοποίησε την πρόθεσή του να μην επιτεθεί τελικά στην Ανατολική Αυτοκρατορία αν του κατέβαλλαν 700 λίβρες χρυσού ετησίως, την υπερδιπλάσια ποσότητα που καταβαλλόταν στον Ρούα (320λίβρες) μετά την παραβίαση των συνόρων του Δούναβη και την εγκατάσταση των Ούννων στην κοιλάδα νότια του ποταμού. Η απαίτησή του αυτή αν και προκλητική έγινε δεκτή από τους πρέσβεις μαζί με εκείνη της παράδοσης Ούννων "λιποτακτών" που βρίσκονταν σαν μισθοφόροι στον βυζαντινό στρατό, νομίζοντας πως έτσι απέτρεψαν μια εισβολή που θα κατέστρεφε όλο το Βυζάντιο.

Ο Αττίλας όμως, δεν σκόπευε να εκστρατεύσει εναντίον της Αυτοκρατορίας εφόσον δεν αποκτούσε κι άλλες δυνάμεις κατακτώντας και τους Ούννους της στέπας που δεν αναγνώριζαν την εξουσία του. Ως εκείνη την στιγμή δεν διέθετε τα χρήματα για να εκστρατεύσει εναντίον τους αλλά με τις 700 λίβρες χρυσού που του παρείχαν οι Βυζαντινοί ήταν πλέον ικανός να πραγματοποιήσει τις προθέσεις του. Ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος Β' ωστόσο, έχοντας υποψιαστεί τις προθέσεις του, προσπάθησε να χρηματοδοτήσει και τις ανεξάρτητες Ουννικές φυλές της Ασίας με σκοπό να τις προσεταιριστεί.

Ο Αττίλας όμως τον πρόλαβε. Υποχρέωσε αρχικά τον θείο του Εμπάρς, τον ισχυρότερο βασιλιά των Ούννων της Ασίας να του δηλώσει υποταγή και στη συνέχεια επιτέθηκε και νίκησε με κεραυνοβόλο τρόπο τους υπόλοιπους ημιανεξάρτητους Ούννους της Κασπίας και των στεπών. Όποιος από αυτούς αρνούταν να δηλώσει υποταγή σε εκείνον

τον εκτελούσε με παραδειγματικό τρόπο. Με την επιστροφή του στην Ευρώπη ο Ούννος σύνετρεψε τους Γερμανούς και τους Σλάβους που είχαν αρχίσει να μην ανέχονται την υποτέλειά τους σε εκείνον στερώντας ταυτόχρονα την ευχέρεια από τους Βυζαντινούς να του προκαλούν διάφορες εξεργείες στο εσωτερικό της επικράτειάς του.

Κατά το διάστημα που ακολούθησε οι Βυζαντινοί είχαν μπλεχθεί σε ένα σοβαρό αγώνα εναντίον των Περσών στην ανατολή και είχαν διαθέσει για αυτό τον σκοπό το μεγαλύτερο μέρος του στρατού τους αφήνοντας μικρές φρουρές σε όλη την επικράτειά της Αυτοκρατορίας. Επίσης κάποιοι σεισμοί σε συνδυασμό με την εμφάνιση της πανούκλας είχαν αποδεκάτισει τους αγροτικούς πληθυσμούς. Γνωρίζοντας τα αυτά ο βάρβαρος το 441 μ.Χ. βρήκε την ευκαιρία να κάνει επιδρομή εναντίον εμπορών της Μάργου (της πόλης που πριν από 5 χρόνια είχε συμφωνήσει την ανακωχή). Ο άπειρος σε πολέμους Θεοδόσιος θεώρησε το γεγονός της σφαγής των εμπορών μεμονωμένο και δεν έλαβε μέτρα εναντίον των Ούννων αλλά ζήτησε να τιμωρηθούν οι ένοχοι της αποτροπιαστικής πράξης. Ο Αττίλας με περισσό θράσος του δήλωσε πως ο ίδιος διέταξε την σφαγή έχοντας σαν δικαιολογία τον ισχυρισμό ότι ο επίσκοπος της Μάργου είχε συλήσει τους τάφους κάποιων Ούννων βασιλέων.

Ο επίσκοπος μαθαίνοντάς την κατηγορία παραδόθηκε για να σώσει την πόλη του στον Αττίλα ο οποίος αντί να τον σκοτώσει, τον φυλάκισε και τον χρησιμοποίησε για να συνάψει την παράδοση της ίδιας της Μάργου στους βάρβαρους. Οι Ούννοι αφού την λεηλάτησαν εισέβαλλαν στις παραδουνάβιες περιοχές της Αυτοκρατορίας και κατέστρεψαν τα πάντα. Οι πόλεις Βιμινάκιο, Ρατιαρία, Σιγινγκιντουντο (σημερινό Βελιγράδι), Σίρμιο, Ναϊσσός και Σαρδική (σημερινή Σόφια) ξεθεμελιώθηκαν. Τελικά οι Βυζαντινοί κατόρθωσαν το 443 μ.Χ. να συνάψουν ειρήνη καταβάλλοντας 6000 λίβρες χρυσού για να σταματήσουν οι επιδρομές και 2100λίβρες ετησίως για να "πείσουν" τον Αττίλα να αποσυρθεί από τα εδάφη τους. Αλλά και πάλι η ανακωχή δεν μπόρεσε να διαρκέσει πολύ. Ο Αττί-

λας την χρησιμοποίησε για να υποτάξει κι άλλες κυρίως γερμανικές φυλές αλλά και για να καταστείλει όσες εξεργήσεις είχαν ξεσπάσει.

Η νέα εισβολή των βαρβάρων ήταν πιο άγρια και καταστροφική από κάθε άλλη φορά. Η λεηλασία και η σφαγή είχε χρόνια διάρκεια και επεκτεινόταν από τις περιοχές της σημερινής Σλοβενίας και Κροατίας ως τις Θερμοπύλες όπου οι Ούννοι σταμάτησαν μπροστά σε ένα τρομερά μικρό απόσπασμα του βυζαντινού στρατού που υπερασπιζόταν τα στενά. Στη συνέχεια προχώρησαν και πολιορκήσαν την ίδια την Κωνσταντινούπολη όπου και πάλι σταμάτησαν μπροστά στο δέος των πανίσχυρων τειχών της, τα οποία δεν είχαν την δυνατότητα να παραβιάσουν. Παρόλα αυτά και πάλι ο Θεοδόσιος έδωσε χρήματα στον Αττίλα για να σταματήσει την επιδρομή του σε ολόκληρη την βαλκανική χερσόνησο(448μ.Χ). Μετά μάλιστα και από μια δήθεν απόπειρα δολοφονίας κατά του προσώπου του, ο Αττίλας είχε και νέα διπλωματικά μέσα να εκβιάσει για περισσότερα χρήματα.

Αλλά ευτυχώς πριν ενδώσει στις απειλές, ο άπειρος από πολέμους Θεοδόσιος πέθανε (450μ.Χ.) και τον διαδέχτηκε ο γεννημένος στην "φωτιά και στο σίδηρο" Μαρκιανός, ένας θράκας στρατιωτικός που είχε μεγάλη πείρα από τους πολέμους με τους Πέρσες και δεν ανεχόταν την δυσχερή κατάσταση που είχε υποπέσει η αυτοκρατορία του εξαιτίας των βαρβάρων. Επομένως όταν οι Ούννοι έστειλαν τους αντιπροσώπους τους για να συλλέξουν το χρυσάφι που τους κατέβαλλε η Αυτοκρατορία, απάντησε: "Αν ο Αττίλας θέλει το χρυσάφι του, ας έλθει ο ίδιος να το πάρει. Θα τον περιμένω εγώ και οι άνδρες μου, που δεν υστερούν έναντι κανενός βάρβαρου από τους δικούς του". Μετά από αυτή την εξέλιξη ο Αττίλας αντιλαμβανόμενος την αποφασιστικότητα του Μαρκιανού αποχώρησε χωρίς καμία διεκδίκηση εδαφική ή χρηματική. Γνώριζε ότι ο Μαρκιανός διέθετε την ευχέρεια της ανάληψης πρωτοβουλίας των κινήσεων, το πλεονέκτημα της επιλογής του πεδίου της μάχης, αφού μπορούσε να διατηρεί μια μικρή, αλλά αποφασισμένη και άνοπη φρουρά που προ-

στατευόταν από τα απροσπέλαστα τείχη της Κωνσταντινούπολης αλλά και το βυζαντινό ναυτικό που δεν μπορούσε με κανένα τρόπο να πλήξει. Για μια ακόμη φορά η αποφασιστικότητα ενός άνδρα είχε σώσει την Αυτοκρατορία από την αυτοαποκαλούμενη "μάστιγα του Θεού".

Η Μεγάλη Κατάκτηση

Τα πλεονεκτήματα που είχε ο Μαρκιανός ήταν πολλά για να αναγκάσουν τον Αττίλα να αναδιπλωθεί πίσω στην κοιλάδα του Δούναβη και να ετοιμαστεί για την εξαπόλυση της επίθεσης του που όλοι οι πολιτισμένοι περίμεναν και φοβούνταν. Ο Αττίλας αυτή την φορά δεν είχε αποφασίσει να λεηλατήσει απλά τη Δυτική ή την Ανατολική Αυτοκρατορία, ήθελε να καταλύσει κάθε τι που θύμιζε τον πολιτισμό και να μετατρέψει την ανθρωπότητα σε δούλους του βάρβαρου έθνους του. Για τον σκοπό αυτό εργάστηκε σκληρά, ένωσε υπό την εξουσία του όλους τους βάρβαρους φτάνοντας παντού στον τότε γνωστό κόσμο και προσέλαβε στον στρατό του κάθε εχθρό των δυο Αυτοκρατοριών: συγγενικά έθνη όπως τους Μογγόλους αλλά και άλλους λαούς όπως οι Βουργούνδιοι (με τη βία). Έτσι ετοιμάστηκε να εφαρμόσει το σχέδιό του την "Μεγάλη Κατάκτηση" και τελειώνοντας με την συγκρότηση των βαρβαρικών στρατιών του, έστειλε με εκπροσώπους στην Ρώμη και την Κωνσταντινούπολη ένα απειλητικό και θρασύ μήνυμα: "Ο Κύριός μου που είναι και δικός σας Κύριος, διατάζει να ετοιμάσετε τα ανάκτορά του". Αλλά το ερώτημα που παρουσιαζόταν και αγωνιούσαν όλοι να μάθουν ήταν ποια Αυτοκρατορία θα πλήξει πρώτα;

Την Ανατολική είχε ήδη δοκιμάσει να την καταστρέψει και παρά την αποφασιστικότητα και την ικανότητα του αυτοκράτορα την είχε ήδη αποδυναμώσει τρομερά αλλά δεν είχε την δυνατότητα να την καταλύσει ακόμα και στην άσχημη κατάσταση που βρισκόταν. Την Δυτική την είχε μελετήσει κατά την διάρκεια της αιχμαλωσίας του και την θεώρησε πιο ευάλωτη, αφού πιο πολύ από ποτέ της έλειπε ένας μεγάλος άνδρας να του αντισταθεί. Θέλοντας να βρεί μια πρόφαση για να εισβάλει, θυ-

μήθηκε ότι η αδελφή του αυτοκράτορα της Δύσης Βαλλεντιανού Γ', Ονώρια κάποτε του είχε προσφέρει το δαχτυλίδι της και είχε υποσχεθεί να την παντρευτεί αν την έβγαζε από την απομόνωση που ο αδερφός της την είχε καταδικάσει για τον έκλυτό της βίο. Έτσι ο Αττίλας απέστειλε γράμμα προς τον Βαλλεντιανό όπου ζητούσε το χέρι της αδερφής του αλλά και να λάβει την μισή έκταση της Αυτοκρατορίας του ως προίκα. Και μάλιστα με πε-

ρισσό θράσος απαίτησε να παραβρίσκεται στον γάμο του ολόκληρη η αυτοκρατορική οικογένεια της Ρώμης.

Η κατάσταση της Δυτικής Αυτοκρατορίας ήταν πολύ χειρότερη από κάθε άλλη φορά, οι Βησιγότθοι είχαν εγκατασταθεί στην Ακουιτάνη, οι Βατάβοι είχαν καταστρέψει με τις επιδρομές τους ολόκληρη την υπόλοιπη Γαλατία, οι Αλανοί κατείχαν την περιοχή γύρω του ποταμού Λιγήρα, την Ισπα-

νία την διεκδικούσαν οι Βησιγόθοι από τους Βάνδαλους που είχαν συμμαχήσει με ντόπιους πληθυσμούς και η Αφρική είχε χαθεί για πάντα από τα ρωμαϊκά χέρια. Αλλά και οικονομικά και κοινωνικά αιμορραγούσε αφού οι συνεχόμενες επιδρομές είχαν καταστρέψει την οικονομία εντείνοντας την δυσαρέσκεια του λαού. Οι μισθοφόροι που εξουσίαζαν και αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος του στρατού διαμαρτύρονταν για τους μισθούς τους ζητώντας ολοένα και μεγαλύτερες αυξήσεις χωρίς ουσιαστικά να μάχονται και λιποτακτούσαν μαζικά από τις τάξεις του Ρωμαϊκού στρατού. Μόνο ένας υπήρχε για να σώσει την Ρώμη, ο στρατηγός Φλάβιος Αέτιος "ο τελευταίος των Ρωμαίων", ο τελευταίος πατριώτης.

Ο Αέτιος είχε ζήσει αιχμάλωτος των Ούννων (και των Βησιγόθων), για πολλά χρόνια εξαιτίας μιας ομηρίας που θα διασφάλιζε την ειρήνη μεταξύ των δυο εθνών παρόμοια με αυτή του Αττίλα και γνώ-

ριζε τους τρόπους που μάχονταν και ζούσαν. Από την στιγμή που του δόθηκε το αξίωμά του φρόντισε να εκπαιδεύσει και να στελεχωσει τα στρατεύματά του με Ρωμαίους και όχι με μισθοφόρους όπως συνηθίζονταν, δημιουργώντας τις εξαιρετες λεγεώνες του, που μπορούσαν να συγκριθούν με αυτές της παλιάς Ρώμης του Ιουλίου Καίσαρα. Οι αποδόσεις του στην μάχη και στις τακτικές μεθόδους τον είχαν ανεβάσει στην κορυφή της ηγεσίας του στρατού.

Αρχικά ο Βαλλεντιανός θεώρησε αστείο την επιστολή αλλά όταν βεβαιώθηκε από τους σύμβουλους του για την σοβαρότητα της κατάστασης εξοργίστηκε νομίζοντας ότι βρισκόταν σε θέση να κάνει ότι εκείνος ήθελε ακόμα και να απειλήσει τον Αττίλα με τιμωρία για την προσβολή που του έκανε ζητώντας σε γάμο την αδερφή του, ώπου ο Αέτιος τον έβγαλε από τις αυταπάτες του. Αλλά ο Ρωμαίος στρατηγός είχε ήδη βρει την λύση που δεν θα έδινε την αφορμή στον Ούννο να επιτεθεί εναντίον της Αυτοκρατορίας. Γνωρίζοντας τα έθιμα των Ούννων και των Ρωμαίων προφασίστηκε πως μόνο μια παντρεμένη γυναίκα δεν μπορούσε να παντρευτεί ξανά κι απέστειλε εκ μέρους του αυτοκράτορα μια επιστολή που γνωστοποιούσε στον Αττίλα ότι η Ονώρα ήταν ήδη παντρεμένη. Στο τέλος μάλιστα της επιστολής του, του έγραψε ότι η Αυτοκρατορία δεν είναι κτήμα κανενός για να παραχωρηθεί στον οποιοδήποτε.

Αμέσως μετά ο Αέτιος ενίσχυσε όλα τα μεθοριακά φυλάκια περιμένοντας την εισβολή του Αττίλα.

Η απάντηση του βάρβαρου Ούννου δεν άργησε να φτάσει και αντιθέτως με όλες τις απαισιόδοξες προβλέψεις, ήταν ιδιαίτερως κολακευτική για τον Βαλλεντιανό, καθώς ο Αττίλας του δήλωνε τα φιλικά του συναισθήματα και τις "καλές σχέσεις" που διατηρούσε με την Ρώμη καθώς και την λύπη του που δεν θα συγγενέψουν. Έτσι μετά κι από μια δεύτερη επιστολή στο ίδιο ύφος, ο ανίκανος αυτοκράτορας πείστηκε για τα φιλικά προθέσεις του Ούννου -όχι όμως και ο Αέτιος-, ο οποίος με τα λίγα μέσα που διέθετε ετοιμαζόταν πυρετωδώς για

την εισβολή του Αττίλα, για τον οποίο είχε συνειδητοποιήσει ότι αυτή την φορά δεν θα αρκούταν μόνο στην λεηλασία και σε απλές επιδρομές, αλλά ζητούσε εδάφη για κατάκτηση και ανθρώπους για υποδούλωση. Η Ρώμη κινδύνευε όσο ποτέ άλλοτε στην ιστορία της και ήταν ο μόνος που το αντιλαμβανόταν.

Στη συνέχεια, μάλιστα ο Αττίλας, χρησιμοποιώντας άλλη μια επιστολή, ζήτησε την άδεια του Βαλλεντιανού να πραγματοποιήσει μια περιορισμένη εισβολή για να συλλάβει κάποιους Ούννους αποστάτες που είχαν καταφύγει στους Βησιγόθους, την οποία ο ανυποψίαστος αυτοκράτορας κι έδωσε. Αλλά γρήγορα τα πραγματικά του σχέδια αποκαλύφθηκαν με την βοήθεια των κατασκόπων του Αέτιου που είχαν έλθει σε συνεννόηση με τους Βησιγόθους. Ο βασιλιάς των Γόθων της Δύσης (Βησιγόθου), Θεοδώριχος έκανε γνωστό στους Ρωμαίους ότι ο Αττίλας τους είχε γράψει για τα 1 φιλικά του συναισθήματα¹ και την πρόθεσή του να εισβάλει στην Δυτική Αυτοκρατορία διότι εκείνη είχε δώσει καταφύγιο σε αποστάτες! Υπολόγιζε μάλιστα στην εχεμύθεια του Θεοδώριχου και στην ουδετερότητα των Γόθων, ώστε να αιφνιδιάσει και να συντρίψει τους Ρωμαίους, αλλά ο Βησιγόθος βασιλιάς αν και φανατικός εχθρός της Ρώμης, είχε επηρεαστεί από το κύρος της Αυτοκρατορίας και γνωρίζοντας τους Ούννους που για χρόνια κατεδίωκαν την φυλή του από τον Δούναβη και τις στέπες ως την Γαλατία προτίμησε να ενημερώσει τον Βαλλεντιανό.

Αμέσως ο Αέτιος παρότρυνε τον αυτοκράτορά του να συνάψουν συμμαχία με τον μέχρι τότε εχθρό τους, τον Θεοδώριχο και να αναλάβουν κοινή δράση εναντίον των Ούννων. Όμως ο Βησιγόθος βασιλιάς μέχρι να του επιδειχτεί η επιστολή του Αττίλα προς την Ρώμη δεν δεχόταν να συμμαχήσει με την Ρώμη, καθώς είχε ήδη να αντιμετωπίσει τους Βάνδαλους του Γιζέριχου στα βόρεια και στα νότια του κράτους του. Αλλά ακόμα και με αυτά δεν είχε την πρόθεση να κινήσει τον στρατό του αν οι Ούννοι δεν τον απειλούσαν και απλά τον διατηρούσε σε ετοιμότητα. Αντιθέτως ο Αέτιος εί-

χε αρχίσει τις προετοιμασίες του επερχόμενου πολέμου αυξάνοντας τις περιπολίες στα σύνορα της Αυτοκρατορίας, έδωσε διαταγή να ετοιμαστούν όλες οι μεθοριακές πόλεις και τα οχυρά για πολιορκία, συγκέντρωσε ένα ταχυκίνητο σώμα από τους καλύτερους του μαχητές και ταυτόχρονα συγκρότησε μια νέα στρατιά στελεχώνοντάς την με βετεράνους πατριώτες που γνώριζε και ανακαλώντας στα όπλα για αυτό τον σκοπό, όλους τους στρατιώτες που είχαν πρόσφατα αποχωρήσει από τον ρωμαϊκό στρατό αλλά και νέους εθελοντές. Η στρατιά αυτή εξοπλίστηκε άριστα κι εκπαιδεύτηκε για να αντιμετωπίσει τους Ούννους και να ξεπερνά τις μεθόδους που εκείνοι πολεμούσαν, ώστε να ενισχύσει και τους νέους συμμάχους της Ρώμης αν αυτό ήταν αναγκαίο. Αλλά και ο Μαρκιανός στην Ανατολή, χωρίς να γνωρίζει τίποτα από τις προθέσεις του Αττίλα απογύμνωσε τα ευαίσθητα σύνορά του με τους Πέρσες ώστε να δώσει την απάντηση στην θρασύτητα των Ούννων.

Από την άλλη ο Αττίλας εγκατέστησε την πρωτεύουσά του στη Βούδα (Βουδαπέστη) από όπου μπορούσε να πλήξει και τις δύο Αυτοκρατορίες και συνέχισε να συγκεντρώνει νέα στρατεύματα που αποτελούνταν αποκλειστικά από βάρβαρους. Είχε μάλιστα έλθει σε συνεννόηση με τον Γιζέριχο και τους Βάνδαλους ώστε να αποκτήσει περισσότερα στρατεύματα αλλά και να έχει στην υπηρεσία του το ισχυρό τους ναυτικό, που είχε βάσεις στην Ισπανία και την Αφρική.

Την ίδια στιγμή όλη η επικράτεια της Δυτικής Αυτοκρατορίας συγκλονιζόταν από την μοιρολατρία των πολιτών που θεωρούσαν πως αυτή την φορά τίποτα δεν μπορούσε να τους σώσει από τα στίφη των Βαρβάρων. Οι μόνοι που δεν επηρεάζονταν από αυτή την κατάσταση ήταν ο Αέτιος και οι λεγεωνάριοί του. Εκείνους το μόνο που τους απασχολούσε ήταν ποιο δρόμο θα ακολουθούσε ο εχθρός για να εισβάλει. Υπήρχαν δυο ενδεχόμενες πορείες, μια μέσω του ποταμού Ρήνου και μια που περνούσε από τα αυστριακά υψίπεδα, την πεδιάδα της Τεργέστης και την κοιλάδα του Πάδου οδηγώντας απευθείας στην Ιταλική Χερσόνησο.

Τον Ιανουάριο το 451 μ.Χ. 700.000 βάρβαροι Ούννοι, Γεπίδες, Αλανοί, Ρούγιοι, Φράγκοι Σλάβοι και Βάνδαλοι συγκεντρώθηκαν κοντά στο σημερινό Στρασβούργο ανατολικά του Ρήνου. Η τεράστια αυτή στρατιά θα ακολουθούσε την πρώτη κατεύθυνση αφού το 70% της αποτελούταν από ιππικό και η κοιλιά του Ρήνου διέθετε τα κατάλληλα εφόδια που θα επιτάσσονταν ώστε να την βοηθήσουν, αλλά είχε και τις κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη μεγάλων μαζών ιππικού.

Οι πρώτοι που δέχτηκαν το κτύπημα ήταν οι ελεύθεροι Φράγκοι και οι Θουρίγγοι που βρίσκονταν μεταξύ Σαξωνίας και Αλσατίας. Οι μεν πρώτοι παραδόθηκαν και προσχώρησαν στον Αττίλα αφού δολοφόνησαν τον πατριώτη βασιλιά τους και οι δεύτεροι αμαχητί, χωρίς καν να υπάρξει μια φωνή λογικής. Μπροστά σε αυτό τον κόλαφο όλες οι ρωμαϊκές φρουρές των μεθοριακών οχυρών αποχώρησαν αφήνοντας ελεύθερους τους βάρβαρους να περάσουν ανεμπόδιο τον Ρήνο, να καταλάβουν την πόλη Τρεβήρα και να συνθλίψουν τους Βουργούνδιους του βασιλιά Γκύντερ στην Λωραίνη. Σειρά είχαν οι πόλεις Μπενσαζόν, Βόρμς, Κόλμαρ, Τόνγκρ και όσοι αντιτάθηκαν από τον Ατλαντικό ωκεανό ως την οροσειρά του Ιούρα στην Ελβετία.

Στην πόλη Μέτς οι Ούννοι καθυστέρησαν λόγω έλλειψης πολιορκητικών μηχανών αλλά παρά την σθεναρή άμυνα των κατοίκων εισήλθαν στις 6 Απριλίου 451 μ.Χ. την Κυριακή του Πάσχα ξεθεμελιώνοντας τα πάντα και σκοτώνοντας ακόμα και τα ζώα. Αλλά και στην πόλη Ρέμς η αντίσταση της φρουράς ήταν σθεναρή ωστόσο κι αυτή καταληφθεί και αποκτήσει την ίδια τύχη με τις άλλες. Σε αυτή όμως την πόλη κατά την διάρκεια της λεηλασίας της, η κεντρική της εκκλησία σώθηκε διότι ακούστηκε από το εσωτερικό της μια απόκοσμη κραυγή εκδίκησης. Είχε αρχίσει να γίνεται φανερό ότι το ηθικό των Ούννων έπεφτε καθώς είχαν μεγάλες απώλειες εξαιτίας της ανετοιμότητάς τους να πολιορκήσουν καλά οχυρωμένες πόλεις.

Η καταστροφή συνεχίστηκε με τις πόλεις Λάν και Σαιντ Καντέν και σταμάτησε μόνο όταν ο Αττίλας έμαθε για τις διστακτικές κινήσεις του Θεοδώριχου

που είχε κατανοήσει πως μετά την Αυτοκρατορία σειρά είχαν οι Βησιγόθοι και διέταξε τις ορδές του να κατευθυνθούν απευθείας στην βησιγοτική πρωτεύουσά καταστρέφοντας στην πορεία του και την πόλη Τρούα. Μόνο ένα εμπόδιο μπορούσε να βρεθεί στον δρόμο των βαρβάρων και αυτό ήταν η μεγάλη παραποτάμια πόλη της Ορλεάνης που ο Αέτιος είχε ορκιστεί να υπερασπίσει.

Ο δρόμος προς τα Καταλαυνικά Πεδία

Οι λεγεώνες του Αέτιου πέρασαν τα αφρούρητα τείχη της Ορλεάνης και επιτέθηκαν στις παγιδευμένες ορδές του Αττίλα που είχαν μεθύσει από την λεηλασία και σαν ζώα διασκορπίστηκαν και τράπηκαν σε φυγή μόνο στη θέα των άσφονων λεγεωνάριων και των νέων συμμάχων τους διάφορους ελεύθερους Γερμανούς (Σάξωνες, Σουηβοί και Ερούλοι) αλλά και ένα τμήμα βυζαντινών ιππέων που είχε αποσταλεί για να ενισχύσει την Δύση. Ο Αττίλας προσπαθούσε μάταια να σταματήσει την φυγή των ομοεθνών του που έφευγαν από την κατεστραμμένη Ορλεάνη κακήν κακώς αφήνοντας πίσω τους νεκρούς τους .

Ο Αέτιος μετά την νίκη του δεν διέταξε την καταδίωξη των Ούννων στις πεδιάδες του Λιγύρα όπου οι Ούννοι σαν ιπποτοξότες μπορούσαν με ευκολία να εφαρμόσουν την αγαπημένη τους τακτική, το Πάρθιο Βέλος. Οι Ούννοι που ήταν άριστα εξοικειωμένοι με τα άλογά τους και τις βολές των σύνθετων τόξων τους, είχαν την ικανότητα να προσποιηθούν κάποια υποχώρηση και κατά την διάρκεια της καταδίωξής τους να κάνουν στροφή πάνω στο άλογο, να βάλουν με τα τόξα τους εναντίον των διωκτών τους και αμέσως μετά να αναστρέψουν ολόκληρο το μέτωπό της στρατιάς τους και να καταστρέψουν τον αιφνιδιασμένο και αποδεκατισμένο από τα υψηλής διάρτησης βέλη αντίπαλό. Για αυτόν τον λόγο ο Αέτιος πρόσταξε τον στρατό να αναπαυθεί και το ίδιο σύστησε στους Βησιγόθους που είχαν μόλις φθάσει και στρατοπεδεύσει.

Οι Ουννικές ορδές οπισθοχώρησαν προς τον

βορρά γνωρίζοντας πια ότι δεν ήταν ανίκητοι και πως ολόκληρη η ελεύθερη Ευρώπη είχε ενωθεί για να διώξει τους Ασιάτες βάρβαρους από την γη και τις αρχέγονες εστίες της υπό τον "τελευταίο Ρωμαίο", τον στρατηγό Αέτιο.

Ο Αττίλας ήθελε να φτάσει στην μεγάλη πεδιάδα της Καμπανίας κοντά στην πόλη Σαλόν όπου πίστευε ότι το ιππικό του θα είχε τον πρώτο λόγο, αλλά οι ακατάβλητοι Γερμανοί ιππείς του Μεροβαίου είχαν κατορθώσει να καλύψουν το κενό που τους χώριζε από τους Ούννους, να επιτεθούν στην οπισθοφυλακή, να την νικήσουν και παρολίγον να συλλάβουν και τον ίδιο τον Αττίλα (παρά του μικρού τους αριθμού) κάνοντάς τους βάρβαρους να πιστεύουν ότι τους επιτέθηκε αιφνιδιαστικά ολόκληρος ο συμμαχικός στρατός. Τελικά ο Ούννος κατόρθωσε να συγκεντρώσει τον στρατό του στην περιοχή που έμεινε στην ιστορία με την ονομασία Καταλανικά Πεδία έχοντας ως κατάλυμα ένα παμπάλαιο κατεστραμμένο ρωμαϊκό οχυρό. Στο ίδιο σημείο έφτασε μετά από λίγες μέρες και ο Αέτιος για να δώσει την τρομερότερη μάχη του πρώιμου Μεσαίωνα.

Η μάχη των Εθνών

Τα ρωμαϊκά στρατεύματα πλησιάζοντας στο πεδίο της μάχης άλλαξαν από σχηματισμό πορείας σε διάταξη μάχης. Στόχος ήταν η κατάληψη ενός λόφου, που σύμφωνα με τον Μορόβαιο, βρισκόταν στο κέντρο των πεδίων από όπου ο Αέτιος μπορούσε να παρατηρεί ολόκληρο τον αντίπαλο στρατό και να αντιδράσει τάχιστα σε περίπτωση αιφνίδιας επίθεσής του, αλλά και διότι εκεί ήταν η μοναδική οχυρή θέση σε ολόκληρο τον κάμπο της Καμπανίας.

Ο Αττίλας αντιλαμβανόμενος κι αυτός την σημασία του λόφου εξαπέλυσε καθυστερημένα τους ιππείς του για να ανακόψουν την πορεία των Ρωμαίων και να καταλάβουν αυτοί τον λόφο. Ήταν όμως ήδη αργά, ο λόφος είχε ήδη καταληφθεί και το συννικό ιππικό αδυνατούσε τόσο να διώξει τους λεγεωνάριους όσο και να διατηρήσει τους πρόποδες τους οποίους οι Ρωμαίοι δεν είχαν προλάβει να καταλάβουν καθώς δέχτηκε σφοδρή επίθεση από τους Βησιγόθους ιππείς υπό τον υιό του Θεοδώριχου, Θορισμούνδο. Στη συνέχεια ο Αέτιος παρέταξε τα ευρωπαϊκά στρατεύματα γύρω από αυτό το

λόφο και διέταξε να κατασκευαστούν αναχώματα και διάφορες παγίδες που θα απέτρεπαν τους Ούννους από διάφορες κρυφές εξορμήσεις.

Οι Φράγκοι, οι ελεύθεροι Βουργούνδιοι και οι Γερμανοί, Σάξωνες, Σουηβοί πεζοί μαζί με λίγους Κέλτες τάχθηκαν πάνω στον λόφο εξαιτίας των ανορθόδοξων μεθόδων μάχης τους αλλά και του μικρού τους αριθμού. Μπροστά από τον λόφο τάχθηκαν οι Αλανοί ιπποτοξότες φρουροί των παραποτάμιων διαβάσεων της Ορλεάνης υπό τον Σανγιβάνο, που βλέποντας τους Ρωμαίους να καταφτάνουν αποφάσισαν να λάβουν μέρος στη μάχη.

Είχαν διαταχθεί να παράσχουν μερική προστασία στους Γερμανούς με τα βέλη τους και σε περίπτωση που πιέζονταν από τον εχθρό να κινηθούν στις δυο πτέρυγες του συμμαχικού στρατού. Εφόσον οι βάρβαροι προχωρούσαν και απειλούσαν τον λόφο εκείνοι έπρεπε να επιστρέψουν και να τους πλαγιοκοπήσουν. Στα δεξιά του λόφου παρατάχθηκαν οι Βησιγόθοι σε δυο γραμμές. Η πρώτη γραμμή αποτελούνταν από δορυφόρους και τοξότες που είχαν σκοπό να κόψουν την ορμή των αντιπάλων και η δεύτερη γραμμή από το βαρύ βησιγοτικό ιππικό που θα αντεπιτίθετο στους Ούν-

νους. Την αριστερή πλευρά του λόφου ανέλαβαν οι λεγεώνες του Αέτιου. Οι πεζοί κάλυψαν το δεξί τους πλευρό με τον λόφο και στο αριστερό τους πλευρό τάχθηκε το ιππικό με τους Βυζαντινούς και Ρωμαίους ιππείς. Για να γίνει πιο ανθεκτικό το πεζικό στις επελάσεις ιππικού αλλά και στους Ούννους ιπποτοξότες τάχθηκε σε σχηματισμούς με μεγάλο βάθος διαθέτοντας και τμήματα τοξοτών που θα απαντούσαν στα πυρά του εχθρού.

Ο Αττίλας παρέταξε τις ορδές του, που υπερτερούσαν κατά πολύ σε αριθμό από τον αντίπαλο τους, σύμφωνα με τις μεθόδους των Ούννων. Όλη η πρώτη του γραμμή αποτελούταν από ιππείς χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ των βαρβαρικών φυλών, ελαφρών ή βαρέων ιππέων και ιπποτοξοτών. Πίσω από αυτούς παρατάχθηκε το πολύτιμο πεζικό των υποτελών στους Ούννους λαών, των Οστρογόθων και άλλων φύλων που δια της βίας είχαν συμμαχήσει με τον βάρβαρο βασιλιά. Το πεζικό ήταν μικρό σε σύγκριση με τον υπόλοιπο στρατό και είχε την αρμοδιότητα της κατάληψης και διατήρησης του λόφου.

Με το πρώτο φώς του ήλιου το γνωστό σκηνικό της εμφάνισης των Ρωμαίων με τις αστραφτερές πανοπλίες και τα παρατεταμένα όπλα τους έφεραν δέος και φόβο στους βάρβαρους αφού κανείς τους δεν ήταν εξοπλισμένος με καμία είδους θωράκιση και ασπίδα (εκτός των αρχηγών τους και της σωματοφυλακής του Αττίλα) αλλά με δέρματα και τομάρια ζώων. Ξαφνικά ο ήλιος χάθηκε και μια ομίχλη σκέπασε τα βαρβαρικά στρατεύματα.

Ο Αττίλας εκμεταλλευόμενος την μειωμένη ορατότητα διέταξε αιφνίδια επίθεση. Η πρώτη του επέλαση σταμάτησε αφού κοντά στον ευρωπαϊκό στρατό η ομίχλη είχε διαλυθεί και οι τοξότες, κυρίως οι Κέλτες με τα ισχυρά και ταχυβόλα Μακρά Τόξα, χτυπούσαν τους βάρβαρους με μεγάλη ευκολία καθώς εκείνοι όντες κάτω από το πέπλο της ομίχλης, δεν έβλεπαν και δέχονταν τα εχθρικά βέλη χωρίς να έχουν την δυνατότητα να ανταποδώσουν λόγω της μειωμένης τους ορατότητας. Η απόφαση του Αέτιου για κατάληψη του λόφου είχε αποδώσει.

Υφιστάμενοι απώλειες οι βάρβαροι άκουσαν την διαταγή του Αττίλα και οπισθοχώρησαν χωρίς να μπορούν να ξανά επέμβουν μέχρι να διαλυθεί για τα καλά η ομίχλη. Αλλά και ο Αέτιος που δεν μπορούσε να επιτεθεί εξαιτίας της ορατότητας, υπολόγιζε στην απειθαρχία των Ούννων. Η αναμονή για αυτούς δεν ήταν αρεστή και ήταν σίγουρο ότι δεν θα μπορούσαν να διατηρήσουν την παράταξή τους σταθερή για πολύ ώρα και θα οδηγούνταν σε άναρχες και άσκοπες επιθέσεις που θα εκμηδενίζονταν με ευκολία. Έτσι διέταξε ο στρατός να μείνει στάσιμος ακόμα και μετά την διάλυση της ομίχλης.

Πράγματι το μεσημέρι η υπομονή των βάρβαρων είχε εξαντληθεί. Μικρές αρχικά και στην συνέχεια μεγάλες ομάδες εφορμούσαν εναντίον των Ευρωπαίων υφιστάμενες μεγάλες απώλειες και χωρίς να κατορθώσουν το παραμικρό αποτέλεσμα. Οι λεγεωνάριοι των δυο Αυτοκρατοριών αποτελούσαν τους μοναδικούς τακτικούς στρατούς στον κόσμο στην εποχή τους και με μεγάλη ευκολία κατέστρεφαν τις βαρβαρικές ορδές μένοντας ανέπαφοι κάτω από τις ασπίδες τους. Μάλιστα για να εντείνει τον εκνευρισμό και την αγωνία των αντιπάλων του, ο Αέτιος αποφάσισε να επιθεωρήσει τα στρατεύματά του σε μια ανάπαυλα της μάχης.

Πέρασε τις γραμμές των λεγεωνάριων του και αγέρωχα κάλπασε κατά μήκος του μετώπου χαιρετώντας τις στρατιές και τους σύμμαχους αρχηγούς τους. Οι λεγεωνάριοι βλέποντας τον αρχηγό τους να τους χαιρετά ανταπέδωσαν χτυπώντας τα όπλα τους πάνω στις ασπίδες ρυθμικά φωνάζοντας: "Ave Flavius Aetius magni Romani"-"Χαίρε Φλάβιε Αέτιε μεγάλε Ρωμαίε". Οι Γερμανοί του Μοροβαίου στο κέντρο μαζί με την εμπροσθοφυλακή των Αλανών του Σανγιβάνου χαιρέτησαν το θάρρος του μεγάλου στρατηγού σηκώνοντας τα όπλα τους στον ουρανό. Οι Βησιγόθοι υποκινούμενοι από τον Θεοδώριχο και τον Θορισμούνδο, κραύγαζαν και επευφημούσαν τον υπερήφανο διοικητή. Επιστρέφοντας στα στρατεύματά του διέταξε τους στρατιώτες να συγκρατηθούν στις θέσεις τους και να αναμένουν την μεγάλη επίθεση του εχθρού.

Ο Αττίλας μην μπορώντας να συγκρατήσει τους στρατιώτες του διέταξε γενική επίθεση. Οι Ούννοι σε μια προσπάθεια τόνωσης του ηθικού τους και εκφοβισμού των αντιπάλων γέμισαν τον αέρα με αλαλαγμούς ικανοποίησης και κραυγές περνώντας το κενό των 2000 μέτρων που τους χώριζε από τους Ευρωπαίους. Σε απάντηση οι τελευταίοι χτύπησαν τα τύμπανά τους και ήχησαν τις σάλπιγγες.

Οι πρώτοι που "υποδέχτηκαν" τους βάρβαρους, ήταν οι Αλανοί που πιέστηκαν ασφυκτικά αλλά είχαν την κάλυψη των λεγεωνάριων και των Βησιγόθων τοξοτών που τους βοήθησαν να ανακόψουν την επίθεσή τους. Στην περιοχή ευθύνης του Θεοδώριχου, οι Βησιγόθοι όχι μόνο ανέκοψαν την επίθεση αλλά με μια φοβερή αντεπίθεση από το ιππικό τους ανέτρεψαν τους Ούννους και Μογγόλλους ιππείς και έπесαν πάνω στο οστρογοθικό λογχοφόρο πεζικό. Στο άλλο πλευρό της παράταξης οι λεγεωνάριοι, απέκρουσαν την επίθεση των βαρβάρων και των υποτελών τους αλλά το ιππικό τους δέχτηκε την επίθεση του μεγαλύτερου τμήματος των Ούννων και έμεινε στάσιμο.

Ο Αττίλας βλέποντας την αποτυχία της επίθεσης σε όλο το εύρος του μετώπου συγκέντρωσε ένα νέο κύμμα διατάσσοντας υποχώρηση μόνο των Ούννων και με αυτούς επιτέθηκε στο κέντρο των αντιπάλων τους την στιγμή που οι υποτελείς τους μάχονταν με όλη την υπόλοιπη στρατιά εμποδίζο-

ντάς την να από το να παράσχει βοήθεια στο απειλούμενο κέντρο. Αμέσως οι Αλανοί αναγκάστηκαν να σπάσουν τις γραμμές τους και να υποχωρήσουν με τάξη. Οι πεζοί του Αττίλα εισχώρησαν στο κενό και επιτέθηκαν στους άνδρες που υπεράσπιζαν το λόφο. Οι Φράγκοι υπό την υποστήριξη των τηλεβόλων Μακρών Τόξων των Κελτών, εκτόξευσαν τους εκήβολους πέλεκυς (φρατζίσκα) τους εναντίον του εχθρού και για μια στιγμή τον ε-

μπόδισαν να πλησιάσει αλλά όταν οι πέλεκυς τους τελείωσαν, οι βάρβαροι έπесαν πάνω στις ασπίδες των Γερμανών που έσυραν τα ξίφη και επιτέθηκαν. Πολλοί Ούννοι αφίππευσαν και επιτέθηκαν κι αυτοί στους Φράγκους που είχαν προσπαθήσει να βοηθήσουν τους συμμάχους τους. Στο σημείο αυτό, οι απώλειες και των δύο αντιπάλων ήταν πολλές και παρόλο που για τους Γερμανούς ήταν

δυσαναπλήρωτες, μάχονταν με όλη τους την δύναμη και την γενναιότητα εμποδίζοντας τους βάρβαρους να καταλάβουν τον λόφο και να δημιουργήσουν ένα καταστρεπτικό ρήγμα στον ευρωπαϊκό στρατό.

Η ένταση και ο φανατισμός της μάχης στο κέντρο συνεπήρε και τις δυο πτέρυγες. Ο Αέτιος διέταξε τους λεγεωνάριους, που είχαν τρέψει τον εχθρό τους σε φυγή αφήνοντας ακόμα και τα πτώματα των ανδρών του πίσω, να επιτεθούν και να ενισχύσουν τους Γερμανούς. Το ίδιο έπραξαν στη

συνέχεια και οι Βησιγόθοι με επικεφαλής τον Θεοδώριχο και τους ιππείς του. Κατά την διάρκεια της επέλασης των λεγεωνάριων οι Ούννοι οπισθοχώρησαν πιέζοντας τον προελαύνοντα Θεοδώριχο που τελικά έπεσε στο έδαφος νεκρός, κτυπημένος από ένα ουννικό βέλος στην πλάτη. Οι Ούννοι προσπάθησαν να πάρουν το πτώμα του από τους καταπονημένους ηθικά άνδρες του, ωστόσο ο υιός του Θορισμούνδος, βλέποντας τον νεκρό πατέρα του όρμησε πεζός φωνάζοντας "Για τον Θεοδώριχο!". Οι υπόλοιποι έπραξαν το ίδιο και αδιαφορώντας για τις απώλειές τους κοιμάτιασαν τον εχθρό. Οι Οστρογόθοι δορυφόροι του Αττίλα διαλύθηκαν εν ριπή οφθαλμού και τράπηκαν σε άτακτη φυγή. Στη συνέχεια το βησιγοτθικό ιππικό κάνοντας μια μεγάλη εύρους αντεπίθεση, αφάνισε όλους όσους υποχωρούσαν.

Οι λεγεώνες της Ρώμης χωρίς να αντιμετωπίζουν κανένα πρόβλημα διαπέρασαν όλο το μέτωπο προς τα δεξιά και έπεσαν πάνω στην θέση που βρισκόταν ο Αττίλας. Κατά την διάρκεια της σύγκρουσης, ένας Ρωμαίος συναντώντας τον Ούννο βασιλιά, σκότωσε τους σωματοφύλακές του και μονομαχώντας μαζί του έσπασε το "Ιερό Σπαθί" που ο Αττίλας χρησιμοποίησε για να πείσει τους ομόφυλούς του να τον στέψουν βασιλιά. Εκείνος αποσύρθηκε τραυματι-

σμένος την στιγμή που οι υποτελείς του Γεπίδες στοιβάζοντας τα πτώματα των νεκρών συμμάχων τους σκαρφάλωσαν για να κτυπήσουν τους Ρωμαίους πάνω από το τείχος των ασπίδων της φάλαγγας. Τότε οι άνδρες της δεύτερης γραμμής προστατεύοντας τους συντρόφους τους, σήκωσαν ψη-

λά τις ασπίδες τους και κατέκοψαν τα πόδια

των αντιπάλων με τα δόρατα και τα σπαθιά τους. Σε λίγο το μεγαλύτερο μέρος των Γεπίδων βρισκόταν στο έδαφος βάφοντάς το κόκκινο.

Οι Βησιγόθοι είχαν συντρίψει όλους τους αντιπάλους τους, φτάνοντας μέχρι και το ουννικό στρατόπεδο όπου

οι εναπομείναντες Ούννοι ιππείς και πεζοί οπισθοχώρησαν άμεσα βλέποντας όλη την παράταξη τους να καταστρέφεται. Για τον Αττίλα όλα είχαν χαθεί καθώς μόνο οι Ούννοι είχαν 300.000 νε-

κρούς. Η νύχτα είχε ήδη έλθει, όλοι οι βαρβαρικοί συμμαχικοί στρατοί είχαν καταστραφεί και οι Ούννοι δεν μπορούσαν να φύγουν ταχύτατα όπως συνήθιζαν καθώς τα περισσότερα άλογά τους είχαν χαθεί και οι άμαξες με τους θησαυρούς των λεηλασιών τους, προκαλούσαν μεγάλη καθυστέρηση στην κίνηση.

Cadavera vero innumera*

*"Πραγματικά αμέτρητοι νεκροί", ψέλλισε ο Αέτιος βλέποντας το εκκενωμένο από τους βάρβαρους πεδίο της μάχης. Το βράδυ που πέρασε η νύχτα έφερε μαζί της μια πυκνή ομίχλη που κάλυψε τα πάντα εκτός του στρατοπέδου των Ρωμαίων και την θέση των αποδεκατισμένων Ούννων. Οι τε-

λευταίοι είχαν δημιουργήσει ένα κύκλο με τις άμαξες και είχαν οχυρωθεί μέσα, έχοντας στο κέντρο τα γυναικόπαιδα που είχαν φέρει μαζί τους για να εποικήσουν τα εδάφη που θα κατακτούσαν. Ο Αττίλας είχε δώσει τη διαταγή στους εναπομείναντες στρατιώτες του να σκοτώσουν όλους τους άμαχους, τους δούλους και τους αιχμαλώτους σε περίπτωση που ο Αέτιος πραγματοποιούσε νυχτερινή έφοδο.

Πριν την μάχη, ένας μάντης του είχε πει πως θα έχανε την μάχη αλλά θα σκότωνε τον αντίπαλό του. Σκεπτόμενος τους "οιωνούς" της καταστροφής του όπως η κραυγή στην εκκλησία της πόλης Ρέμς το σπασμένο του σπαθί και τους χριστιανούς ιερείς που του είχαν πει πως πλησιάζει η ώρα που ο Θεός θα εξαπολύσει την σφύρα του για να συνθλίψει την μάστιγα που πλήττει την ανθρωπότητα, βρήκε την δικαιολογία που θα έδινε στους Ούννους για την αποτυχία. Την ίδια στιγμή κάποιοι ανιχνευτές του είπαν για τις πολλές φωτιές που υπήρχαν στο εχθρικό στρατόπεδο και αναθάρρησε νομίζοντας ότι ο αντίπαλός του, ο Αέτιος ήταν νεκρός. Κάνοντας μια σχετική ανακοίνωση στους ομοεθνείς του ένα ουρλιαχτό χαράς διαπέρασε τον ουρανό και τα βούκινα των βαρβάρων ήχησαν.

Ο Αέτιος περιφερόταν στις σκηνές των ανδρών του και των Βησιγόθων επιβλέποντας και δίνοντας κουράγιο στους τραυματίες. Ακούγοντας το πανδαιμόνιο που έκαναν οι Ούννοι ανέβηκε αμέσως το άλογό του και πήγε στην σκηνή του νεκρού Θεοδωρίχου όπου βρήκε τον Θορισμούνδο εκνευρισμένο να ετοιμάζεται να επιτεθεί καθώς οι βάρβαροι είχαν προσβάλει τον νεκρό πατέρα του με τις φωνές τους. Εκεί τον έπεισε να γυρίσει πίσω στην πρωτεύουσά του για να στεφθεί εκεί βασιλιάς και να μην καταδώσει τον Αττίλα. Ο Αέτιος είχε τους λόγους του που δεν κυνήγησε τον εχθρό του για να τον αποτελειώσει. Ήθελε αυτοί οι εναπομείναντες άνδρες να μεταφέρουν το μήνυμα της ήττας στην χώρα τους ώστε να αποτρέψει περαιτέρω εισβολές. Επίσης η κούραση είχε ενοχλήσει πολύ τις λεγεώνες του που μάχονταν ολόκληρη την ημέρα αλλά και πριν από αυτή δεν είχαν ξε-

κουραστεί καθόλου κατά την διάρκεια της ταχείας πορείας τους από την Ρώμη ως την στην Ορλεάνη για να προλάβουν τον Αττίλα.

Η κίνησή του να εμποδίσει τον Θορισμούνδο είχε και πολιτικές προεκτάσεις. Οι Βησιγόθοι ήταν κι αυτοί αντίπαλοι της χώρας του και δεν ήθελε να τους δυναμώσει με μια νίκη που θα κέρδιζαν εύκολα και μόνοι τους. Ήθελε όμως να απαντήσει στο θράσος των Ούννων. Έτσι μαζί με το άλογο και την μικρή συνοδεία του πήγε πολύ κοντά στους Ούννους, σε σημείο που μπορούσαν όλοι να τον δούν και φώναξε: "Εγώ ο Φλάβιος Αέτιος, εκ μέρους της Ρώμης σας διατάζω να αποχωρήσετε από τα εδάφη της".

Η φωνή του τρομοκράτησε και προκάλεσε τον πανικό στους Ούννους. Το πρωί της επόμενης ημέρας όταν ο Αττίλας άπνους ξεκίνησε την πορεία του πίσω προς τις στέπες, είδε ολόκληρο τον ρωμαϊκό στρατό, χωρίς τους συμμάχους τους που είχαν αποχωρήσει, παρατεταγμένο με περηφάνια, έτοιμο και όπως πάντα λαμπερό. Μπροστά από όλους ήταν ο Αέτιος που ήθελε να διαπιστώσει από κοντά την αποχώρηση των βαρβάρων. Ο καρπός της Ασίας είχε εκδιωχθεί, αφήνοντας όλα τα ευρωπαϊκά φύλα ελεύθερα να αναπτυχθούν και να κυριαρχήσουν με τον πολιτισμό τους

Πράγματι οι Ούννοι εγκατέλειψαν κάθε εδαφική διεκδίκηση και αποχώρησαν πίσω στις ασιατικές στέπες χωρίς όμως να σταματήσουν τις επιδρομές τους.

Στη Ραβέννα ο Αέτιος αντί για την θριαμβευτική υποδοχή που του άρμοζε, συνάντησε τις συκοφαντίες και τις κατηγορίες των συμβούλων του αντίκανου αυτοκράτορα Βαλλεντιανού. Ο μόνος που πραγματικά τον συνεχάρη ήταν ο αυτοκράτορας της Ανατολικής Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, ο Μαρκιανός, που σαν στρατιωτικός είχε αντιληφθεί την μεγάλη του νίκη. Ο Μαρκιανός μάλιστα ζήτησε από τον Αέτιο να συμμαχήσουν, να οχυρώσουν τα σύνορά τους και να επιτεθούν στους Ούννους για να τους διώξουν μια και καλή από την Ευρώπη. Παρά την ορθότητα του σχεδίου ο Βαλλεντιανός κατηγορήσε τον στρατηγό του ότι ήθελε να υποτάξει την

Ρώμη (πρωτεύουσα εκείνη την εποχή ήταν η Ραβέννα) στην Ανατολική Αυτοκρατορία και τον έριξε στην αφάνεια καθαιρώντας τον από το αξίωμά του.

Το τέλος

Παρά την συντριβή του ο Αττίλας δεν σταμάτησε. Για ένα χρόνο προετοίμασε ξανά τον στρατό του στα ελληνορωμαϊκά πρότυπα εξοπλίζοντας τους άνδρες του με ασπίδες, μικρή θωράκιση και πολιορκητικές μηχανές. Μια νέα εισβολή στην Α-

νατολική Αυτοκρατορία όπου ο Μαρκιανός είχε νικήσει τους εχθρούς του, συνάπτοντας μάλιστα συμμαχία με τους Πέρσες εναντίον του και είχε οχυρώσει τα σύνορά του, ήταν αδύνατη.

Έτσι εισέβαλλε ξανά στην Δύση το 452μ.Χ. καταστρέφοντας την Πάδουα, το Μιλάνο, τη Μπρέσια, το Μπέργκαμο και καταλαμβάνοντας αμαχητί την Κρεμόνα και την Μάντουα. Και πάλι κλήθηκε ο Αέτιος να δράσει αλλά αυτή την φορά με τρομερά λιγότερους άνδρες. Για να τον αντιμετωπίσει άρχισε ένα φοβερό ανορθόδοξο πόλεμο καταστρέφοντας όλα τα εφόδια που υπήρχαν στο διάβα των βαρβάρων και ρίχνοντας τις μικρότερες αυτή την φορά εξαιτίας της ήττας τους, ορδές των Ούννων σε κακουχίες και στερήσεις. Έτσι ο Αττίλας αποφάσισε και την τελική υποχώρηση του αφού κάποια στιγμή συνάντησε τον Πάπα Λέοντα Α'.

Ακόμα και μετά από αυτή την νίκη του ο Αέτιος δυσφημίστηκε από τον Βαλλεντιανό που διέδιδε ότι ο Αττίλας υποχώρησε εξαιτίας του Θεού και του εκπροσώπου του, του Πάπα!!! Σύντομα ο άνανδρος Βαλλεντιανός δολοφόνησε τον Αέτιο που τόσο έντιμα είχε υπηρετήσει την χώρα του, κατά την διάρκεια μιας σκηνοθετημένης φιλονικίας, φοβούμενος την φήμη που απέκτησε από τις μάχες του εναντίον των βαρβάρων. Μετά από λίγο σκοτώθηκε κι αυτός με την σειρά του, από τους πιστούς κι εξαγριωμένους βετεράνους στρατιώτες του Αέτιου, που εκδικήθηκαν για τον θάνατο του ένδοξου και αδικοχαμένου αρχηγού τους.

Ο Αττίλας δεν έζησε πιο πολύ από τον αντίπαλό του. Πέθανε κατά την διάρκεια της πρώτης νύχτας του τελευταίου γάμου του, πιθανώς από υπερβολική οινοποσία αλλά σύμφωνα με κάποιους ιστορικούς μετά από επιτυχημένη απόπειρα δολοφονίας του από την νέα του σύζυγο, Ινδιλκώ. Από τότε οι Ούννοι ουδέποτε ξανά ενόχλησαν την Δύση και αποτραβήχτηκαν στις ασιατικές στέπες όπου εξαφανίστηκαν από το ιστορικό προσκήνιο, καταπιεσμένοι από τους συγγενικούς λαούς των Αβαροσλάβων και Μογγόλων και κυνηγημένοι από τους Πέρσες.

Το Ιδανικό μας

του Δρ. Γουίλιαμ Πιρ

Ποιος ήταν ο Γουίλιαμ Πιρ;

Ο Γουίλιαμ Πιρ ίσως είναι γνωστότερος στο ευρύτερο κοινό σαν συγγραφέας ενός πολιτικού μυθιστορήματος των "Ημερολόγιων Τέρνερ", (η ελληνική έκδοση κυκλοφορεί στην χώρα μας από τις εκδόσεις ΛΟΓΧΗ) το οποίο είχε συγγράψει με το ψευδώνυμο Άντριου Μακ Ντόναλντ, υποδπλώνοντας την Σκωτική του καταγωγή. Είναι ένα βιβλίο σταθμός για τον Αμερικάνικο Εθνικιστικό και Φυλετικό χώρο, μιας και αυτό το βιβλίο υπήρξε η αφορμή για χιλιάδες Ευρωπαϊκής καταγωγής Αμερικανούς να ασχοληθούν ενεργά με τον Φυλετισμό και τον Εθνικισμό, από οποιαδήποτε άλλο βιβλίο, πρόσωπο, οργάνωση ή γεγονός.

Ο Πιρ γεννήθηκε το 1933 στην Ατλάντα της Πολιτείας Τζόρτζια και τα πρώτα χρόνια της ζωής του τα πέρασε στον Αμερικανικό Νότο και κυρίως στο Τέξας. Από μικρός έδειξε μία κλίση για τις φυσικές επιστήμες και μετά τη βασική εκπαίδευση φοίτησε στο Πανεπιστήμιο Ράις, Φυσική από όπου και πήρε το Μπάτσελορ. Στη συνέχεια σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Κολοράντο από όπου απέκτησε το Μάστερς του και αργότερα το Διδακτορικό του. Σαν Δρ. ο Πιρ δίδαξε Φυσική στο Πολιτειακό Πανεπιστήμιο του Όρεγκον για τα έτη 1962-1966.

Κατά την διαμονή του στο Πανεπιστήμιο του Όρεγκον, άρχιζε να ασχολείται με την πολιτική και το φυλετισμό και με την βαθιά του μελέτη σε ζητήματα φυλετικά, Ευρωπαϊκής Ιστορίας, πολιτικής άρχιζε με το καιρό να ριζοσπαστικοποιείται όλο και περισσότερο και να επιλέγει μετά το 1966 την πολιτική και τον αγώνα για την επιβίωση της Λευκής Φυλής από μία πολλά υποσχόμενη ακαδημαϊκή καριέρα.

Περίοδος σταθμός για το Γουίλιαμ Πιρ ήταν τα τέλη του 1966, όπου έστειλε μία μακροσκελέστατη επιστολή στον γένη του Αμερικανικού Ναζιστικού Κόμματος Λίνκον Ρόκγουελ. Η εξίσου μακροσκελής απάντηση του Ρόκγουελ στην επιστολή του, οδήγησε τον Πιρ στην απόφαση να μετακομίσει στην Ουά-

Καθημερινώς, λαμβάνω επιστολές από μέλη μας από όλη τη χώρα καθώς και από άτομα εδώ στη περιοχή της Γουάσινγκτον που έχουν παρακολουθήσει τις συναντήσεις μας στο παρελθόν. Αυτές οι επιστολές και οι ερωτήσεις καταδεικνύουν πως υπάρχει ακόμα κάποια αβεβαιότητα στα μυαλά του κόσμου όσον αφορά το τι είμαστε, τι πιστεύουμε, και τι σκοπεύουμε να πράξουμε. Ερωτήσεις, με άλλα λόγια, σχετικά με το τι είναι όλα αυτά. Θέλω να προσπαθήσω πάλι απόψε να απαντήσω αυτές τις ερωτήσεις όσο πιο ξεκάθαρα μου είναι δυνατόν.

Είμαι βέβαιος πως μια από τις δυσκολίες που έχει ο κόσμος στην προσπάθεια του να μας κατανοήσει είναι το ότι δεν μπορούν να διαμορφώσουν ικανοποιητικά το πώς να μας κατηγοριοποιήσουν. Είναι συνηθισμένοι στο να τοποθετούν οτιδήποτε αντιμετωπίζουν στη ζωή τους σε μικρές, νοητικές περιστεροφωλιές ετικετοποιημένες ως δεξιό, αριστερό, κομμουνιστικό, ρατσιστικό, κλπ. Και με το που το έχουν κάνει αυτό, νομίζουν πως κατανοούν το αντικείμενο.

Το πρόβλημα τώρα είναι πως δεν ταιριάζουμε εμείς ικανοποιητικά σε οιαδήποτε από τις κατά παραγγελία περιστεροφωλιές. Και αυτό συμβαίνει διότι η θέσις της Εθνικής Συμμαχίας, στην αλήθεια της οποίας είμαστε τοποθετημένοι, δεν είναι απλώς μια επαναδιατύπωση των παλαιών και οικείων ιδεών αλλά είναι κάτι πραγματικά το νέο για τους Αμερικάνους.

Πιθανώς ο καλύτερος τρόπος να προσεγγίσουμε την κατανόηση της Συμμαχίας είναι να ξεκινήσουμε με το να απαλλαγούμε συλλήβδην από μερικές από τις πιο προβληματικές περιστεροφωλιές. Που σημαίνει, το να δείξουμε τι δεν είμαστε.

**Ο Γουίλιαμ Πιρς ομιλητής στο
Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Νέων Εθνικιστών
που είχε διοργανώσει η ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ**

Δεν είμαστε, όπως πολλοί άνθρωποι τείνουν να συμπεράνουν αρχικώς, είτε μια συντηρητική είτε μια δεξιά ομάδα. Και δεν προσπαθώ απλώς να είμαι χαρωπός λέγοντας το αυτό. Δεν προσπαθώ απλώς να δώσω έμφαση πως είμαστε μια ξεχωριστή δεξιά ομάδα ή μια πιο καλή δεξιά ομάδα. Στην πραγματικότητα, η θέση μας έχει πολύ λίγα κοινά με τα περισσότερα δεξιά δόγματα. Δεν ενδιαφερόμαστε, για παράδειγμα, στο να παλινорθώσουμε το Σύνταγμα. Το Σύνταγμα, γραμμένο προ 200 ετών, εξυπηρέτησε έναν συγκεκριμένο σκοπό καλά για μια εποχή. Αλλά η εποχή εκείνη είναι τώρα περασμένη. Ούτε ήταν ο σκοπός του ο ίδιος όπως ο δικός μας σκοπός σήμερα. Δεν ενδιαφερόμαστε για τα δικαιώματα των πολιτειών, στο να παλινорθώσουμε την πρώην ανεξαρτησία των μεμονωμένων πολιτειών. Δεν πιστεύουμε, όπως κάνουν οι συντηρητικοί φίλοι μας (σ.τ.μ. ειρωνικά), πως μια ισχυρή και συγκεντρωτική κυβέρνηση

σιγκτον και να συνεργαστεί στενά με τον Ρόκγουελ, αν και δεν υπήρξε ποτέ επίσημο μέλος του Αμερικανικού ναζιστικού Κόμματος και συμμετείχε ενεργά στη συγγραφή άρθρων και αρχισυνταξία της επίσημης εντύπου του κόμματος του Ρόκγουελ "Εθνικοσοσιαλιστικός Κόσμος". Μετά την δολοφονία του Ρόκγουελ το 1967, ο Πιρς έγινε ένας από τους ηγέτες του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος του Λευκού Ανθρώπου, που ήταν το κόμμα που διαδέχτηκε το Αμερικανικό Ναζιστικό Κόμμα. Το 1970 εγκατέλειψε το κόμμα αυτό για να προσχωρήσει στην Συμμαχία Εθνικής Νεολαίας, η οποία ήταν μία μετεξέλιξης της οργάνωσης Νέων υπέρ της Προεδρικής υποψηφιότητας του τότε φυλετιστή Τζώρτζ Γουάλας, ενός Δημοκρατικού του Νότου που είχε θέσει υποψηφιότητα στις Αμερικανικές Προεδρικές Εκλογές.

Μετά από διάφορες πολιτικές ανακατατάξεις, ο Γουίλιαμ Πιρς από το 1974 ίδρυσε και ηγήτο της Εθνικής Συμμαχίας που τα πρώτα Κεντρικά Γραφεία της οργάνωσης στεγάζονταν στην Ουάσιγκτον.

Με το καιρό άρχισε ο Πιρς και τις εκδοτικές του δραστηριότητες, αρχικά με την εφημερίδα "Επίθεση!" ("Attack!"), η οποία αργότερα μετεξελίχθηκε στο ιδεολογικό περιοδικό "Εθνική Εμπροσθοφυλακή" ("National Vanguard"). Το 1978 ο Πιρς μετέφερε την οργάνωση του σε μία απομακρυσμένη περιοχή της Δυτικής Βιρτζίνια και από εκεί άρχισε να διαδίδει με κάθε δυνατόν μέσον τις Ιδέες του. Αρχικά ίδρυσε ένα εκδοτικό οίκο, "Εθνική Εμπροσθοφυλακή" και αργότερα ξεκίνησε την μετάδοση μίας ραδιοφωνικής εκπομπής Φυλετικού και Εθνικιστικού περιεχομένου. Πάντα πρωτοπόρος ο Πιρς, ήταν ο πρώτος που εκμεταλλεύτηκε πολιτικά το διαδίκτυο και υπήρξε αργότερα ο ιδιοκτήτης της φυλετικής μουσικής εταιρίας Resistance, όπως και της Nordland και πρόσφατα άρχισε να δείχνει ενδιαφέρον και στη δημιουργία ηλεκτρονικών παιχνιδιών ως μέσο αφύπνισης και στρατολόγησης νέων μελών. Φυσικά ο Πιρς δεν περιορίστηκε εντός των Αμερικανικών συνόρων και είχε αναπτύξει ιδιαίτερα στενές σχέσεις με το Γερμανικό NPD, το Βρετανικό BNP, αλλά και με άλλες ευρωπαϊκές εθνικιστικές οργανώσεις. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε εκπλώσει και για το Ελληνικό Λαϊκό Εθνικιστικό Κίνημα "ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ" και επισκέφτηκε τον Οκτώβριο του 1998 την Ελλάδα όπου ήταν παρόν και ομιλητής σε ένα σημαντικό Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Νέων Εθνικιστών που είχε διοργανώσει η ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ στην Θεσσαλονίκη.

είναι ένα κακό από μόνο του. Είναι στη πραγματικότητα, μια αναγκαιότητα για την υπερπήδηση πολλών από τα κωλύματα που βρίσκονται μπροστά μας ως λαού.

Τι άλλο είναι αγαπητό στις καρδιές των δεξιών; Επιθυμούμε να επαναποκαταστήσουμε την προσευχή και την ανάγνωση της Βίβλου στα δημόσια σχολεία; Δεν θα το έλεγα. Αντι-φθοριοποίησης; Ανοησία. Φορολογία εισοδήματος Έκτρωσις; Πορνογραφία; Λοιπόν, μπορεί να έχουμε κάποιες περισσότερες συμπάθειες με την δεξιά στάση επί των θεμάτων αυτών παρά με την αριστερή στάση, αλλά εξακολουθούν να είναι θέματα περιφερικής σημασίας για εμάς. Δεν είναι αυτή η αιτία για το ότι βρισκόμαστε εδώ. Δεν είναι αυτά τα πράγματα για τα οποία είμαστε προετοιμασμένοι να πεθάνουμε.

Υπάρχουν, στην πραγματικότητα, αρκετά ζητήματα επί των οποίων βρισκόμαστε εγγύτερα σε ό,τι θα μπορούσε κατά τα καθιερωμένα να θεωρηθεί ως αριστερή ή φιλελεύθερη θέση απ' όσο είμαστε στην συντηρητική ή δεξιά θέση. Ένα από αυτά τα ζητήματα είναι το ζήτημα της οικολογίας; η προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος, η εξάλειψις της μόλυνσεως, και η προστασία της άγριας ζωής. Και υπάρχουν επίσης άλλα κρίσιμα θέματα στα οποία είμαστε εγγύτερα στους φιλελεύθερους παρά στους συντηρητικούς, αν και αμφιβάλλω πως συμφωνούμε εντελώς με εκείνους επί όλων των ζητημάτων. Όπως σπανίως εμείς, αν ποτέ, συμφωνούμε εντελώς με τους δεξιούς επί οιαδήποτε ζητήματος.

Ο λόγος της ελλείψεως της πλήρους συμφωνίας, όταν φαίνεται πως υπάρχει κατά προσέγγιση συμφωνία, είτε με την δεξιά είτε με την αριστερά είναι το ότι η θέσις μας επί παντός κρίσιμου θέματος παράγεται από μια υποκείμενη θεώρηση του κόσμου η οποία είναι θεμελιωδώς διαφορετική από εκείνες είτε της δεξιάς είτε της αριστεράς. Δηλαδή, στην έκταση που αυτές έχουν την παραμικρή υποκείμενη φιλοσοφία. Συχνά δεν υπάρχει καμία, και ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων που αυτοταυτοποιούνται ως φιλελεύθεροι, συντηρητικοί, ή μετριοπαθείς απλώς έχουν ένα αμάγαλμα απόψεων επί διαφόρων ζητημάτων που δεν σχετίζονται με οιαδήποτε συνήθη ιδεολογία, σκοπό, ή φιλοσοφία

Προτού γυρίσουμε σε μια θετική ματιά προς τη Συμμαχία, αφήστε με να εισάγω απλώς λίγα ακόμη αρνητικά. Ένα πράγμα το οποίο δεν προσπαθούμε να κάνουμε είναι το να βρούμε ορισδήποτε εύκολες λύσεις στα προβλήματα που μας αντιπαράτιθενται ως λαού. Έχουμε πελώρια δύσκολα προβλήματα. Εάν είναι να τα λύσουμε επιτέλους, πρέπει να καταπιαστούμε με αυτά με περισσότερη αποφασιστικότητα, περισσότερη επιμονή, και περισσότερο φανατισμό απ' όσο αυτά είχαν αντιμετωπισθεί πρωτύτερα. Πρέπει να προετοιμάσουμε τους εαυτούς μας νοητικώς και πνευματικώς για μια πολύ μακρά, αιματηρή, και αγωνιωδή πάλη.

Δεν πρέπει να φανταζόμαστε πως είμαστε όπως ένα απόσπασμα στρατιωτών που πρόκειται να επιτεθεί σε μια σπηλιά γεμάτη από ληστές και πως η μόνη προετοιμασία που χρειαζόμαστε είναι το να είμαστε σίγουροι πως οι ξιφολόγχες μας είναι τοποθετημένες και πως το μπαρούτι μας είναι στεγνό. Αυτή φαίνεται να είναι η στάσις των περισσότερων πατριωτών αυτές τις ημέρες

και αυτή δεν είναι ρεαλιστική. "Πετάξτε έξω εκείνους τους αληττήριους στην Γουώσινγκτον", λένε, "και τα προβλήματα μας θα τελειώσουν".

Όχι. Αντιθέτως πρέπει να σκεπτόμαστε για τους εαυτούς μας ως το ξεκίνημα -το πιο ταπεινό ξεκίνημα- ενός πανίσχυρου στρατού του οποίου ο άθλος είναι όχι να ξεκαθαρίσει μια σπηλιά γεμάτη ληστές, αλλά είναι το να κατακτήσει έναν ολόκληρο εχθρικό κόσμο. Προτού ριχθεί ο πρώτος πυροβολισμός πρέπει να κατασκευάσουμε τον στόλο της εισβολής μας με χιλιάδες πλοίων και μηχανών πολιορκίας. Πρέπει να συσσωρεύσουμε τεράστια αποθέματα οβίδων κανονίων, πυρίτιδος, και όλων των ειδών των λοιπών πυρομαχικών. Και πρέπει να κάνουμε άλλα εκατό πράγματα.

Με άλλα λόγια, πρέπει να προετοιμάσουμε τους εαυτούς μας για τον πολιτικό μας αγώνα προτού στηριχθούμε πάνω του, παραχωρώντας ο,τιδήποτε άλλο παρά την σταθερή αποτυχία η οποία ήταν το έπαθλο των πατριωτών στο παρελθόν. Πρέπει να κτίσουμε μια υποδομή που θα μας στηρίξει για μια πολύ μακρά εκστρατεία.

Αφήστε να σας δώσω μια άλλη αναλογία. Είμαστε σαν μια φυλή πεινασμένων, λιμοκτονούντων ανθρώπων που ζουν σε μια γη η οποία, παρόλο που το χώμα είναι γόνιμο, παρέχει σχετικά λίγα για τροφή. Αυτοί οι άνθρωποι βρίσκουν λίγα βατόμουρα που βγαίνουν σε θάμνους και λίγες φαγώσιμες ρίζες μέσα στο έδαφος. Όλα όσα μπορούν να σκεφθούν είναι πως είναι πεινασμένοι και πρέπει να γεμίσουν τις κοιλιές τους. Αυτό είναι το άμεσο πρόβλημα τους. Περνούν όλον τον καιρό τους, ημέρα την ημέρα, χρόνο το χρόνο, ψάχνοντας για εκείνα τα αραιά βατόμουρα στους θάμνους και ξεχνώντας μια περιστασιακή φαγώσιμη ρίζα από το έδαφος. Και ποτέ δεν γεμίζουν πραγματικά τις κοιλιές τους. Παραμένουν πάντοτε πεινασμένοι και στη κόψη της λιμοκτονίας. Αυτό συμβαίνει γιατί κανείς ποτέ δεν ξέκοψε λίγα λεπτά από το κυνήγι των βατόμουρων και να σκεφθεί πάνω και πέρα από το άμεσο πρόβλημα του γεμίσματος της κοιλιάς του, τώρα, γι' αυτό το γεύμα. Κανείς δεν έχει προτείνει πως ενώ κάποιοι συνεχίζουν να ψάχνουν για βατόμουρα, άλλοι στην φυλή θα πρέπει ν' ανεχθούν τις ενοχλήσεις της πείνας για λίγο και να φτιάξουν για τους εαυτούς τους λίγα απλά εργαλεία, ένα απλό

αλέτρι από ένα κλαδί δέντρου ίσως, και μια τσάπα, και ύστερα να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία αυτά για να οργώσουν κάποιες από τις πιο γόνιμες περιοχές της γης και να φυτέψουν λίγες βατομουριές σε αυλάκια και να συνεχίσουν να τις προσέχουν έτσι ώστε τα πουλιά να μην τις τσιμπολογήσουν. Θα μπορούσαν να ξεχορταριάσουν τα αυλάκια τους και ίσως να εκτρέψουν ένα μέρος ενός κοντινού ρυακιού για πότισμα. Εάν το έκαναν αυτό, εάν σκέπτονταν πέρα από το άμεσο πρόβλημα τους, και, στον βαθμό του δυνατού, καταπιάνονταν με ένα πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα, θα μπορούσαν κατά την περίπτωση, ακόμα και αν μπορεί να έπαιρνε χρόνια, να λύσουν το πρόβλημα της πείνας το οποίο δεν θα μπορούσαν ποτέ να λύσουν όταν εκείνο ήταν το μόνο το οποίο σκέπτονταν και τίποτα άλλο. Η λύσις του προβλήματος του να διατηρούν τις κοιλιές τους γεμάτες θα ήταν το να αναπτύξουν μια αγροτοκαλλιεργητική βάση αντί της συλλογής βατόμουρων και του ξεχώματος ριζών.

Τώρα χρειαζόμαστε μια φιλοσοφική και πνευματική βάση για τον πολιτικό μας αγώνα. Μια βάση, βεβαίως, η οποία μας αποκαλύπτει γιατί πρέπει να πολεμήσουμε και για το τι πολεμάμε. Αλλά θέλουμε ακόμα μια βάση που θα μας εξηγεί το πώς να κτίσουμε έναν ολόκληρο νέο κόσμο μετά που θα έχουμε κερδίσει τον πολιτικό μας αγώνα. Με άλλα λόγια, δεν κτίζουμε μια βάση για να την χρησιμοποιήσουμε για ένα μήνα, ή για λίγα χρόνια, αλλά μια βάση που θα διαρκέσει χίλια χρόνια και περισσότερο. Κτίζουμε μια βάση που θα εξυπηρετήσει όχι μόνον εμάς, αλλά αναρίθμητες ακόμα γενεές της φυλής μας. Και είναι πολύ σημαντική η ώρα που το πράξαμε αυτό.

Έχουμε περιπλανηθεί χωρίς την παραμικρή αίσθηση κατευθύνσεως, δίχως κάποιες μακροπρόθεσμες προοπτικές, για υπερβολικά πολύ χρονικό διάστημα. Είναι καιρός του να παύσουμε να εστιάζουμε τις οπτικές μας στον επόμενο χρόνο, ή στις επόμενες εκλογές, και αντί αυτών να τις προσηλώσουμε στην αιωνιότητα.

● Το παρόν άρθρο αποτελεί προδημοσίευση του υπό έκδοσιν βιβλίου του Δρ. Γουίλιαμ Πηρς, "Το Ιδανικό μας", που θα κυκλοφορήσει σύντομα από τις εκδόσεις μας σε συνεργασία με την National Vanguard.

Horst Ludwig Wessel

(1907-1930)

Ο Χορστ Λούντβιχ Βέσσελ γεννήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 1907 στο Bielefeld, μια κωμόπολη στην περιοχή της Βεστφαλίας, όπου η οικογένειά του έζησε για αιώνες.

Ο πατέρας του ήταν γεωργός και παράλληλα ιερέας. Κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο υπηρέτησε ως στρατιωτικός ιερέας παρά τον Χίντενμπουργκ τόσο στο δυτικό όσο και στο ανατολικό μέτωπο και συνδέθηκε φιλικά μαζί του.

Ο Χορστ και τα αδέλφια του, Βέρνερ και Ινγκεμποργκ, πέρασαν ευτυχισμένα παιδικά χρόνια. Το 1913 η οικογένεια εγκαθίσταται στο Βερολίνο όπου ο πατέρας υπηρετεί ως ιερέας στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

Το καλοκαίρι του 1922 ο Χορστ εντάσσεται στην "Νεολαία του Βίσμαρκ", μια πατριωτική οργάνωση, παρακλάδι του Λαϊκού κόμματος (D.N.V.P.). Την ίδια εποχή πολλοί σχηματισμοί δημιουργούνται σε μια προσπάθεια εθνικής αυτοσυνειδησίας και αναγέννησης της ηττημένης Γερμανίας. Ο Βέσσελ περνά από μερικές ακόμη, αλλά τις εγκαταλείπει γρήγορα καθώς τις βλέπει να εντάσσονται τελικά στο χρεοκοπημένο πολιτικό σύστημα. Στα τέλη του 1926 έρχεται σε επαφή με το NSDAP και παρότι στην αρχή είναι διστακτικός, στις 7 Δεκεμβρίου 1926 γίνεται μέλος και εντάσσεται με ζέση στις γραμμές του. Είναι πλέον φοιτητής της Νομικής στο Βερολίνο. Τον Ιανουάριο του 1928 εγκαθίσταται στη Βιέννη για να συνεχίσει τις σπουδές του, και

του ανατίθεται η μελέτη για την αναδιοργάνωση της Χιτλερικής Νεολαίας στην Αυστρία.

Στο Βερολίνο, η κυριαρχία των Κομμουνιστών απειλείται από τα ολοένα δυναμικότερα Τάγματα Εφόδου. Ο Χορστ, από τον Οκτώβριο του 1928 βρίσκεται και πάλι στο Βερολίνο.

Μαζί με τον μικρότερο αδελφό του, Βέρνερ, λαμβάνουν μέρος στις αιματηρές μάχες που διεξάγονται στους δρόμους του Βερολίνου, μέσα από τις γραμμές της Standarte IV.

Την ίδια εποχή ο Χορστ γνωρίζεται με την Erna Jaenicke, μια γυναίκα ελαφρών ηθών με την οποία αποφασίζει να συγκατοικήσει, παρά τις αντιρρήσεις της χήρας, πλέον, μητέρας του που διακόπτει την επιχορήγηση των σπουδών του. Εργάζεται ως οδηγός ταξί και εργάτης στις οικοδομές, αλλά δεν εγκαταλείπει τη δράση του στα S.A. Έχοντας απο-

δείξει την πίστη και τη μαχητικότητά του, αποκτά την εύνοια του Δρ. Γκόζεφ Γκαίμπελς και στο πλευρό του μαθητεύει στην τέχνη της ρητορικής. Συνοπτα γίνεται ο δεύτερος πιο περιζήτητος ομιλητής στις συγκεντρώσεις του κόμματος μετά τον ίδιο τον Γκαίμπελς. Συχνά, κατά την προσφιλή τακτική των ομιλητών του NSDAP παρεμβαίνει σε συγκεντρώσεις κομμουνιστών και πείθει με το λόγο του πολλούς αγνούς εργάτες, φοιτητές και πατριώτες να ενταχθούν στο κόμμα.

Η πιο προβληματική περιοχή για το NSDAP, παραμένει ωστόσο η "κόκκινη" ανατολική περιοχή του Βερολίνου, Friedrichshain. Το Μάιο του 1929 αναλαμβάνει τη διοίκηση του SA-Sturm 5. Μέσα σε 10 μέρες οι 37 άνδρες που έχει υπό τις διαταγές του, γίνονται 83, και κυριαρχούν και σ' εκείνη την περιοχή του Βερολίνου. Ο νεαρός Sturmführer βρίσκεται στο απόγειο.

Στις 29 Σεπτεμβρίου 1929 η εφημερίδα του Δρ. Γκαίμπελς "Der Angriff" δημοσιεύει ένα ποίημα του Χορστ Βέσσελ, με τίτλο "Ορθό το Λάβαρο", που πρωτοσυνέθεσε το 1927. Το θρυλικό εμβλήριο, θα γίνει ο δεύτερος Εθνικός Ύμνος της Εθνικοσοσιαλιστικής Γερμανίας.

Στις 22 Δεκεμβρίου 1929 ο αδελφός του, Βέρνερ, χάνει τη ζωή του σε χιονοθύελλα κατά τη διάρκεια χιονοδρομικής εξόρμησης του κόμματος στο Riesengebirge. Ο Χορστ πηγαίνει ο ίδιος να παραλάβει το σώμα του. Βυθίζεται στη θλίψη, αλλά χάρις στη συμπαράσταση των συντρόφων του, παίρνει ξανά θάρρος και συνεχίζει τον αγώνα.

Ο θάνατός του

Το βράδυ της 14 Ιανουαρίου 1930 ο Χορστ Βέσσελ βρίσκεται στο διαμέρισμα που νοικιάζει στον αριθμό 62 της Frankfurter Strasse του Βερολίνου. Η σπιτονοικοκυρά του, Frau Salm, χήρα κομμουνιστή, έχει βάλει στο νου να ξεφορτωθεί τον μαχητικό νεαρό Εθνικοσοσιαλιστή. Ζητά τη βοήθεια του κομμουνιστικού υποκόσμου του Βερολίνου. Η μήπως αυτοί την έχουν πλησιάσει για να τους διευκολύνει στα σχέδιά τους; Εκείνη πάντως τους ανοίγει την πόρτα. Όλα γίνονται ταχύτατα. Μπαί-

νουν στο διαμέρισμά του, φωνάζουν το όνομά του. Και τον πυροβολούν εν ψυχρώ. Είναι οι Albert "Ali" Hohler και Erwin Ruckert, υπό τις διαταγές του αγνωσμένης φυλετικής καταγωγής Else Cohn.

Επί πέντε εβδομάδες, οι γιατροί του νοσοκομείου του Friedrichshain όπου τον μεταφέρουν οι σύντροφοί του στις 11.30 το βράδυ, αγωνίζονται να τον κρατήσουν στη ζωή. Αλλά και ο ίδιος μάχεται "με πείσμα" όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στην αναφορά του ο θεράπων ιατρός του Δρ. Μπράουν, παρά τα κομμάτια σιδήρου που είναι σφηνωμένα στο κεφάλι του, παρά το συντριπτικό πλήγμα που έχει δεχθεί στη σιαγόνα και τους αφόρητους πόνους στον αυχένα του. Δεν παραπονιέται, μόνο μιλάει για τις ιδέες του. Σηκώνει το χέρι του σε χαιρετισμό προς τους συντρόφους του που παρά την απαγόρευση των γιατρών δεν σταματούν να τον επισκέπτονται. Ο δρ. Γκαίμπελς τον

επισκέπτεται συχνά, το ίδιο κι ο πρίγκιπας Αύγουστος Γουλιέλμος της Πρωσίας, μέλος και αυτός των Ταγμάτων Εφόδου. Στις 23 Φεβρουαρίου 1930, στις 6.30 το πρωί, ο Χορστ Βέσσελ πεθαίνει από σπληνίτιδα. Είναι μόλις 23 χρονών.

Η κηδεία του

Ο θάνατος του Χορστ Βέσσελ είναι για τους συντρόφους του μια πρόκληση των ιουδαιοκομμουνιστών που δεν μπορεί να μείνει αναπάντητη. Επί τρεις ημέρες η "Angriff" του Δρ. Γκαίμπελς καλεί τον κόσμο στην κηδεία του. Πράγματι. **Πάνω από δέκα χιλιάδες μέλη του κόμματος, φοιτητές και εργάτες, σύντροφοί του και Εθνικοσοσιαλιστές απ' όλη τη Γερμανία καταφθάνουν στο Βερολίνο.** Οι κομμουνιστές οργανώνουν ένοπλες ομάδες με σκοπό να επιτεθούν στην νεκρώσιμη πομπή. Η αστυνομία αναλαμβάνει την περιφρούρηση, αρνείται στα SA την προστασία του νεκρού, και αναγκάζει την πομπή να περάσει εμπρός από το αρχηγείο των κομμουνιστών. Κανείς τους όμως δεν δειλιά-

ζει, κανείς δεν φεύγει. Έξω από το κοιμητήριο του Αγίου Νικολάου, δίνεται μια άλλη μάχη. Μέλη των SA καθαρίζουν τους τοίχους του κοιμητηρίου από τα συνθήματα που γράφουν αδιάκοπα οι κομμουνιστές για να βεβηλώσουν τη μνήμη του νεκρού και την τελετή. Καθώς το φέρετρο πλησιάζει, οι κομμουνιστές επιτίθενται στο πλήθος, προσπαθώντας να αποσπάσουν το σώμα του Χορστ Βέσσελ. Τα SA επιδεικνύοντας την απaráμιλλη πειθαρχία και αυτοσυγκράτηση που τα χαρακτηρίζει δημιουργούν ένα απροσπέλαστο τείχος, προστατεύοντας τον νεκρό αρχηγό, παρά τη βροχή αντικειμένων που δέχονται.

Καθώς μπαίνουν στο κοιμητήριο, βγάζουν ένας - ένας τα πανωφόρια τους. Μέσα στον παγωμένο άνεμο του Φεβρουαρίου, τα μέλη των οργανώσεων Νεολαίας και Γυναικών, μένουν με τις στολές τους, και τα αγαπημένα του SA, με τα φαιά πουκάμισά τους, οι σιδηροδρομικοί, οι ταχυδρομικοί υπάλληλοι, οι αρτοποιοί, με τις στολές τους, τιμούν το φοιτητή που έγινε εργάτης, που ήταν σαν κι αυτούς, εργάτης και Εθνικοσοσιαλιστής.

Οι έξι παλαιότεροι Stormfuhrer του Βερολίνου κατέβασαν το φέρετρο στον τάφο.

"Η καρδιά μας ράγισε όταν το φέρετρο κατέβηκε στη σκοτεινή γη", γράφει η αδελφή του, Ingeborg, "από τα χέρια αυτών που αγαπούν το ωραίο, το ευγενές, το Γερμανικό, περιτριγυρισμένοι από το μίσος των κακών απάτριδων. Ο τάφος του καλύφθηκε εντελώς από τα λουλούδια και τα στέφανα ώστε μας θύμιζε την ταφή κάποιου αρχαίου Γερμανού ήρωα".

Μετά την ταφή, πιστοί σύντροφοί του της Sturm 5 φυλάσσουν τον τάφο μέρα και νύχτα για να αποφευχθεί η βεβήλωσή του από τους κομμουνιστές.

Η ομιλία του

Δρ. Γιόζεφ Γκαίμπελς

Παρών στην κηδεία του Χορστ Βέσσελ ήταν και ο Δρ. Γιόζεφ Γκαίμπελς. Στην ομιλία του, αφού εξιστόρησε το χρονικό της επίθεσης, της γενναίας

τελευταίας του μάχης και του θανάτου του, συνεχίζει:

"Μια μέρα, σε μια Γερμανία Γερμανική, εργάτες και φοιτητές θα πορευτούν μαζί τραγουδώντας το τραγούδι του. Κι αυτός θα είναι μαζί τους. Το έγραψε σε μια στιγμή έκστασης, μια στιγμή έμπνευσης. Το τραγούδι ξεχύθηκε απ' αυτόν, γεννημένο από τη ζωή, μάρτυρας της ζωής. Οι φαιοί στρατιώτες το τραγουδούν απ' άκρου εις άκρον της χώρας, τα παιδιά θα το τραγουδούν στα σχολεία, οι εργάτες στα εργοστάσια, οι στρατιώτες στις παρελάσεις. Το τραγούδι του τον κάνει αθάνατο. Έτσι έζησε, έτσι πέθανε. Περιπλανώμενος μεταξύ δύο κόσμων, μεταξύ του χθες και του αύριο, μεταξύ αυτού που υπήρξε και αυτού που θα 'ρθεί. Στρατιώτης της Γερμανικής επανάστασης! Κάποτε στεκόταν με το χέρι του στη ζώνη, περήφανος και ευθυτενής, με το χαμόγελο της νιότης στα κόκκινα χείλη του, πάντοτε έτοιμος να

θέσει σε κίνδυνο τη ζωή του. Έτσι θα τον θυμόμαστε.

Βλέπω ατελείωτες σειρές ανθρώπων να προχωρούν. Ένας ταπεινωμένος λαός σηκώνεται και αρχίζει να κινείται. Μια Γερμανία που ξυπνά απαιτεί τα δικαιώματά της: ελευθερία και ευημερία! Πορεύεται πίσω τους, με το πνεύμα του. Πολλοί από αυτούς δεν θα τον γνωρίσουν. Πολλοί θα έχουν πάει εκεί που είναι τώρα αυτός. Πολλοί άλλοι θα έχουν έρθει. Βαδίζει σιωπηλά και ενσυνείδητα μαζί τους. Οι σημαίες κυματίζουν, οι σάλπιγγες ηχούν, οι γκαίντες ηχούν, κι από χιλιάδες στόματα αντηχεί το τραγούδι της Γερμανικής επανάστασης: "Ορθό το λάβαρο".

Το Horst Wessel- Lied

Στις 4 Απριλίου 1930 το πλήθος που έχει συγκεντρωθεί στο αθλητικό στάδιο του Βερολίνου τραγουδά, για πρώτη φορά δημόσια, το τραγούδι

Ο τάφος του Χορστ Βέσσελ, στο παλιό κοιμητήριο του Αγίου Νικολάου

του οποίου τους στίχους και τη μουσική έγραψε ο Χορστ Βέσσελ, και που από το 1933 θα αποτελέσει τον Ύμνο του κόμματος:

*Ορθό το λάβαρο, πυκνώστε τις γραμμές,
Τα S.A. παρελαύνουν
με σιωπηλό σταθερό βηματισμό.
Συναγωνιστές που σκοτώθηκαν
από το κόκκινο μέτωπο και την αντίδραση
Παρελαύνουν εν πνεύματι μαζί μας στις γραμμές μας.
Ο δρόμος ελεύθερος για τα φαιά τάγματα,
Ο δρόμος είναι ελεύθερος
για τα Τάγματα Εφόδου.
Εκατομμύρια, γεμάτοι από ελπίδα,
ατενίζουν τη σβάστικα.
Η ημέρα ξημερώνει για ελευθερία
και για ψωμί.
Για τελευταία φορά τώρα
θα ηχήσει η σάλπιγγα
Για τη μάχη τώρα όλοι στεκόμαστε έτοιμοι.
Σύντομα θα ανερίσουν οι σημαίες του Χίτλερ σε
κάθε δρόμο
Η σκλαβιά θα κρατήσει μόνο λίγο ακόμα.
Ορθό το λάβαρο, πυκνώστε τις γραμμές,
Τα S.A. παρελαύνουν
με σιωπηλό σταθερό βηματισμό
Συναγωνιστές που σκοτώθηκαν από
το κόκκινο μέτωπο και την αντίδραση
Παρελαύνουν εν πνεύματι μαζί μας
στις γραμμές μας.*

Πλατείες, οδοί, κτίρια και δέντρα θα πάρουν το όνομά του. Ο ίδιος ο Αδόλφος Χίτλερ παρίσταται κάθε χρόνο στο μνημόσυνο, φορώντας το φαιό πουκάμισο των SA. Το 1944 δημιουργείται η SS "Horst Wessel" Division που θα πολεμήσει τον κόκκινο στρατό στα περίχωρα του Βερολίνου. Θα είναι αυτή που τον επόμενο χρόνο θα υπερασπιστεί το κοιμητήριο όπου αναπαύεται ο Χορστ Βέσσελ.

Ο τάφος του

Το λιτό μνημείο που ανήγειρε το Εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα μετά την άνοδό του στην εξουσία προς τιμήν του Χορστ Βέσσελ, δεν υπάρχει πια. Αποτελούσε και αυτό κίνδυνο για τη μεταπολεμική δημοκρατία. Η αδελφή του, Inge, ξαναέφτιαξε τον τάφο με τις πέτρες που βρήκε σκορπισμένες γύρω του. Μετά το θάνατό της, ξεχάστηκε, για να γίνει ξανά στις μέρες μας χώρος προσκυνήματος. Ο σταθμός "Χορστ Βέσσελ" του υπογείου, πήρε το όνομα της εβραίας κομμουνίστριας Ρόζα Λούξεμπουργκ, και λίγο πιο πέρα βρίσκεται το νοσοκομείο του Friedrichshain όπου ο Βέσσελ άφησε την τελευταία του πνοή. Το παλιό κοιμητήριο του Αγίου Νικολάου παρά τις σταλινικής εμπνεύσεως επεμβάσεις της δεκαετίας του '50, παραμένει στη θέση του, με τα σημάδια από τις σφαίρες του πολέμου. Κι ο τάφος του βρίσκεται εκεί, δίπλα στον τοίχο. Κάθε χρόνο, παρά τα μέτρα της Αστυνομίας και τις διαδηλώσεις των Κομμουνιστών, νεαροί ιδεολόγοι που δεν τον γνώρισαν, άνδρες και γυναίκες μιας κάποιας ηλικίας που θυμούνται ακόμη, ένα πλήθος διαφορετικό αλλά ενωμένο από την Ιδέα για την οποία αγωνίστηκε και πέθανε ο Χορστ Βέσσελ, συγκεντρώνονται εκεί, στα απομεινάρια του παλιού οικογενειακού τάφου, σε ανάμνηση ενός Ήρωα. Και της Ιδέας.

Υ.Γ. Η ανήμπορη Δημοκρατία της Βαϊμάρης δεν τιμώρησε τους δολοφόνους του Χορστ Βέσσελ. Μετά την ανάληψη της εξουσίας από το Εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα, οι δολοφόνοι του συνελήφθηκαν και εκτελέστηκαν.

Horst Wessel- Lied

Ορθό το λάβαρο, πυκνώστε τις γραμμές,
Τα S.A. παρελαύνουν
με σιωπηλό σταθερό βηματισμό.
Συναγωνιστές που σκοτώθηκαν
από το κόκκινο μέτωπο και την αντίδραση
Παρελαύνουν εν πνεύματι μαζί μας
στις γραμμές μας.

Ο δρόμος ελεύθερος για τα φαιά τάγματα,
Ο δρόμος είναι ελεύθερος για τα Τάγματα Εφόδου.
Εκατομμύρια, γεμάτοι από ελπίδα,
ατενίζουν τη σβάστικα.

Η ημέρα ξημερώνει για ελευθερία και για φωμί.
Για τελευταία φορά τώρα θα ηχήσει η σάλπιγγα
Για τη μάχη τώρα όλοι στεκόμαστε έτοιμοι.
Σύντομα θα ανεμίσουν οι σημαίες του Χίτλερ
σε κάθε δρόμο

Η σκλαβιά θα κρατήσει μόνο λίγο ακόμα.
Ορθό το λάβαρο, πυκνώστε τις γραμμές,
Τα S.A. παρελαύνουν
με σιωπηλό σταθερό βηματισμό
Συναγωνιστές που σκοτώθηκαν
από το κόκκινο μέτωπο και την αντίδραση
Παρελαύνουν εν πνεύματι μαζί μας
στις γραμμές μας.

Εθνικοσοσιαλισμός και Μουσική Απ' την θεωρία στην πράξη

Εάν παρατηρήσουμε τον κλάδο αυτό της Τέχνης που ονομάζεται μουσική, εύκολα θα διακρίνουμε ότι φυσικά και δεν αποτέλεσε εξαίρεση ως μέσο διάδοσης Ιδεών και αντιλήψεων, παρά έγινε πρόθυμος αποδέκτης της εκάστοτε Ιδεολογίας που αναζητούσε πρόσφορο έδαφος για την πολιτική της Προπαγάνδα, όπως εξάλλου έπραξαν και οι υπόλοιπες μορφές έκφρασης.

Εννοιες όπως ο τοπικισμός, ο Εθνικός ρομαντισμός, ο Πατριωτισμός και μεταγενέστερα ο Εθνικοσοσιαλισμός, αντιπροσωπεύτηκαν από αναρίθμητους μουσικοσυνθέτες όσο και από στιχουργούς, αφού από κάποιο σημείο και έπειτα τα επικρατέστερα μουσικά ρεύματα συνδυάστηκαν με ένα είδος ποίησης, λόγω της εσωτερικής ανάγκης των δημιουργών είτε να προσδώσουν έμφαση σε πιο συναισθηματικά φορτισμένα περάσματα των συνθέσεών τους, είτε να περάσουν πιο συγκεκριμενοποιημένα κάποια μηνύματα στους ακροατές. Τα μηνύματα αυτά, ως επί το πλείστον, είχαν μια φανερή ιδεολογική χροιά, παρότι σε αρκετές περιπτώσεις οι εκφραστές τους απέφευγαν να χρησιμοποιούν ξεκάθαρο πολιτικό λόγο, προκειμένου να μην χαθεί το καλλιτεχνικό στοιχείο που πρόσταζε την διαμόρφωση του λόγου μέσα από ένα πιο βαθυστόχαστο επικοινωνιακό πρίσμα.

Εξαιρετικά αντιπροσωπευτικό δείγμα συνθέτη που το όνομά του έγινε ταυτόσημο του Γερμανικού Εθνικισμού είναι ο πολυσυζητημένος Richard Wagner. Όντας υπερήφανος για το Έθνος και τη φυλή του, α-

προκάλυπτα αντισιωνιστής και λάτρης του επικού και ηρωικού στοιχείου της Γερμανικής Παράδοσης, ο Wagner ενέπνευσε χιλιάδες ανθρώπους μέσα απ' τα αριστουργηματικά έργα του. Ένας από αυτούς ήταν και ο Αδόλφος Χίτλερ, που, όπως αναφέρει ο πιστός του φίλος Kubizek, η πρώτη ακρόαση της όπερας *Rienzi* του Wagner τον επηρέασε σε τέτοιο βαθμό ώστε αργά το ίδιο βράδυ, στο λόφο του Freienberg, τα λόγια του μελλοντικού Ηγέτη της Γερμανίας δεν θύμιζαν σε τίποτα το γνώριμο ύφος αυτού του άνδρα που επρόκειτο να αλλάξει ριζικά τη ροή της παγκόσμιας ιστορίας.

Στο Τρίτο Ράιχ, που απεγνωσμένα προσπαθούν κάποιοι να το παρουσιάσουν ως το "απόλυτο κακό", η τέχνη γενικώς, καθώς και οι εκφραστές της, είχαν εξέχουσα θέση στην κοινωνική ιεραρχία, και η μουσική καθεαυτή θεωρούταν απαραίτητο συστατικό στην ανατροφή των παιδιών αλλά και στην πνευματική ζύμωση των μεγαλύτερων. Τα Γερμανικά εμβλήματα, που παραδόξως έχουν διασωθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος τους, υπήρξαν λαμπρά παραδείγματα για το πώς η μουσική γαλουχεί με πατριωτικά ήθη και ι-

δανικά το Λαό, και κατά πόσο συμβάλλει στην εμφύχωση και στην πολεμική αρετή του στρατιώτη. Χαρακτηριστικό είναι το ότι κάποια από τα εμβατήρια τα συνέθεσαν απλοί άνθρωποι, χωρίς ιδιαίτερη μουσική παιδεία, αυτοσχεδιάζοντας, είτε πριν από μια μάχη, για να ενισχύσουν το ηθικό των στρατιωτών, είτε μετά, για να γιορτάσουν το θρίαμβό τους.

Έκτοτε βέβαια έχουν αλλάξει πολλά, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι η μουσική δεν εξακολουθεί να συμβάλει αισθητά στην διαμόρφωση του κοινωνικοπολιτικού χαρακτήρα του Λαού και την καθοδήγηση του βίου του σύμφωνα με τις αξίες που αυτή προβάλλει. Ακόμη και η αλλοτρίωση της Ιερής αυτής Τέχνης, που αδιαμφισβήτητα λαμβάνει χώρα στις μέρες μας, εξυπηρετεί εμφανώς πολιτικές τακτικές και σκοπιμότητες, που μόνος λόγος ύπαρξής τους είναι να οδηγήσουν την νεολαία στην ανυπαρξία και την έλλειψη πνευματικής καλλιέργειας, βεβηλώνοντας την Ευρωπαϊκή Μουσική Παράδοση και αντικαθιστώντας την με νεγροειδή και ανατολίτικα απεχθή ακούσματα που ουδεμία σχέση έχουν με το Αίμα που κυλάει στις φλέβες μας και με την Προγονική μας κληρονομιά. Διατυμπανίζουν δε συνεχώς πως αυτά είναι πλέον "ντεμοντέ" και δεν συμβαδίζουν με το πνεύμα της "νέας εποχής" (της παγκοσμιοποίησης, του διεθνισμού και λοιπών παραγών του σιωνισμού), και ο οποιοσδήποτε δεν το αποδέχεται θεωρείται ταυτόχρονα κίνδυνος για την ωραία τους δημοκρατία, αφού με την στάση του υποθάλλει τον ρατσισμό, τον Εθνικισμό και άλλα "ξενοφοβικά κατάλοιπα" της... "παλαιάς εποχής".

Παρά ταύτα, το κίνημα του Εθνικοσοσιαλισμού στις μέρες μας έχει και πάλι εισχωρήσει δυναμικά στη μουσική κοινότητα με πολυπληθείς άξιους αντιπροσώπους, που εξακολουθούν απτόητοι να διαδίδουν πιστά την Ιδεολογία αυτή, με κάθε τίμημα.

Περισσότερο αγωνιστές παρά μουσικοί, μα-

κριά από τα αστικά πρότυπα φαντασμένων καλλιτεχνών, οι άνθρωποι αυτοί, στην πλειοψηφία τους, έχουν δεχθεί πολλάκις τα βέλη της νομοθεσίας περί απαγορευμένων συμβόλων και φράσεων καθώς και άλλων εξίσου επιτυχημένων νομικών επιτευγμάτων των πρεσβευτών της δημοκρατίας και της ελευθερίας του λόγου. Ιδίως σε χώρες όπως η Γερμανία ή η Γαλλία, που είναι γνωστή η υποτέλειά τους στους υποκινητές του διεθνούς εβραϊσμού και που η παρμικρή εθνικιστική αναφορά σε καθιστά αντισημίτη και νοσταλγό ολοκληρωτικών καθεστώτων, τα πολιτικοποιημένα συγκροτήματα βρίσκονται συνεχώς στο στόχαστρο της κυβέρνησης, που πράττει τα μέγιστα προκειμένου να αφανίσει κάθε φωνή έκφρασης που διαφοροποιείται από το "πολιτικώς ορθό".

Και εδώ φτάνουμε στο κρίσιμο ερώτημα που κάποιος λιγότερο υποψιασμένος θα μπορούσε να μας παραθέσει: "Γιατί λοιπόν όλος ο κόσμος να συνωμοτεί εναντίον μιας ομάδας ανθρώπων που, σε τελευταία

ανάλυση, δεν κατέχει ούτε το

απαιτούμενο κεφάλαιο ούτε την αριθμητική υπεροχή για να ανατρέψει το παρόν πολίτευμα;"

Μα φυσικά γιατί αυτή η ομάδα έχει αυτά που ποτέ κανένας διεφθαρμένος εκσυγχρονιστής δεν πρόκειται να αποκτήσει. Έχει δηλαδή το χάρισμα να ασκεί επιρροή στα νέα παιδιά που ίσως αύριο γίνουν οι αντάξιοι συνεχιστές αυτού του Κινήματος, έχει το σθένος να μετατρέπει τις Ιδέες της σε πράξεις, έχει την Ψυχή να δημιουργεί αλλά και να πολεμά, και τέλος έχει τη Θέληση και το θάρρος να γκρεμίσει αυτό που χρόνια τώρα κάποιοι παιδευτήκαν να δημιουργήσουν: μια κοινωνία βασισμένη στο ψεύδος, στην υποκρισία, στην κερδοσκοπία, και στην έλλειψη ιδανικών.

Ας γνωρίζουν λοιπόν όλοι αυτοί που σκοπός ύπαρξής τους είναι η εξόντωσή μας πως εμείς θα είμαστε πάντα εδώ, για να τους θυμίζουμε ότι απέτυχαν παταγωδώς! Είμαστε Αθάνατοι, μέσα από τα έργα μας και τις πράξεις μας.

ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΙΤΑΛΙΑ

Δημιουργία ενιαίου εθνικιστικού φορέα στην Ιταλία- Παρών εκπρόσωπος του Π.Γ. του "Λαϊκού Συνδέσμου-ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ"

● Στις 21 Φεβρουαρίου σε κεντρικό ξενοδοχείο της Ρώμης πραγματοποιήθηκε το συνέδριο των ιταλών πατριωτών και εθνικιστών για την δημιουργία κοινού ενωτικού ψηφοδελτίου για τις επρχόμενες ευρωεκλογές. Στην "Alternativa So-

ciale" τέθηκε επικεφαλής η ιταλίδα βουλευτής Αλεσσάντρα Μουσολίνι, ενώ στο ψηφοδέλτιο συμμετέχουν γνωστά ιταλικά εθνικιστικά κόμματα, όπως το "Forza Nuova". Παρών στο ενωτικό συνέδριο ήταν και το μέλος του Πολιτικού Γραφείου του "Λαϊκού Συνδέσμου-ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ" συναγωνιστής Δημήτρης Ζαφειρόπουλος με σκοπό την σύσφιξη των σχέσεων με έναν πολλά υποσχόμενο εθνικό ενιαίο φορέα της Ιταλίας. Ενός ενιαίου εθνικού φορέα που δείχνει πως πρόκειται για μία σοβαρή προσπάθεια δημιουργίας ενός πόλου εθνικής ενότητας με διάρκεια στο μέλλον.

Αξίζει να αναφερθεί πως το μέλος του Π.Γ. συναγωνιστής Δημήτρης Ζαφειρόπουλος, παραχώρησε κατά την διάρκεια της παραμονής του στην Ρώμη και μία συνέντευξη στον ιταλικό τηλεοπτικό σταθμό "SKAI NEWS TV" σχετικά με

τον "Λαϊκό Σύνδεσμο - ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ" και τις ευρωεκλογές. Μεταξύ των άλλων ο συναγωνιστής Ζαφειρόπουλος αναφέρθηκε στην περίπτωση του Έλληνα εθνικιστή Μίκη Μάντακα, τονίζοντας τον κοινό αγώνα των ευρωπαϊκών εθνικιστικών κινημάτων. Επίσης τόνισε πως οι Έλληνες εθνικιστές οραματίζονται μία Ευρώπη των Εθνών και όχι μία Ευρώπη που είναι δούλη των αμερικανών και στέλνει τα παιδιά της στο Ιράκ. Τόσο το κλίμα όσο και οι συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συνεδρίου ήταν παραγωγικές και πολλά υποσχόμενες.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Οργανωμένη αστυνομική επιχείρηση κατά νέων γερμανών εθνικιστών, χρηστών του Διαδικτύου

● Στις 14 Μαρτίου η γερμανική αστυνομία πραγματοποίησε εφόδους σε πάνω από 300 οικίες νέων γερμανών εθνικιστών, με την υποψία ότι δημοσιοποιούσαν τραγούδια εθνικιστικών ροκ συγκροτημάτων. Ήταν μία καλά συντονισμένη αστυνομική επιχείρηση σε Παγγερμανική κλίμακα, με σκοπό την σύλληψη και την ανάκριση νέων γερμανών εθνικιστών που αντάλλα-

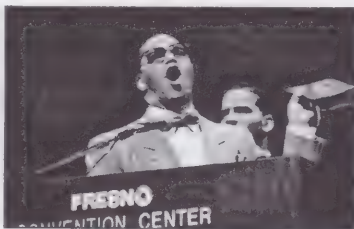
ζαν μουσικά αρχεία εθνικιστικού περιεχομένου στο Διαδίκτυο. Όπως ανέφερε και το γερμανικό Ομοσπονδιακό Γραφείο Εγκλημάτων "η γερμανική αστυνομία πραγματοποίησε εφόδους σε πανεθνική κλίμακα, τις οποίες ακολούθησαν οι ανακρίσεις 342 ατόμων που είχαν δημοσιοποιήσει στο Διαδίκτυο μουσικά αρχεία σκίνχεντ συγκροτημάτων. Τα τραγούδια περιείχαν στίχους που υποκινούσαν το φυλετικό μίσος".

Όπως φαίνεται οι γερμανικές αρχές θεωρούν σημαντικότερα τα "αδικήματα γνώμης", από το ό,τι νοσηρό υπάρχει και διακινείται στον Κυβερνοχώρο. Αρα ο λόγος ενεργοποίησης των κατασταλτικών μηχανισμών των γερμανικών αρχών δεν είναι η "ακραία μουσική και στίχοι" ορισμένων εθνικιστικών συγκροτημάτων, αλλά όπως τόνισε και ο επικεφαλής του Ομοσπονδιακού Γραφείου Εγκλημάτων Γιοργκ Τσίρκε, τα εθνικιστικά ροκ συγκροτήματα "βοηθούν την διάδοση ακροδεξιών ιδεών".

ΗΠΑ

"Οι μέρες σας είναι μετρημένες"
δήλωσε προς τους λευκούς μαύρος μουσουλμάνος ηγέτης

● Σκληρή γλώσσα χρησιμοποίησε εξαπολύοντας και απειλές κατά των λευκών κατά την διάρκεια ομιλίας του ο ηγέτης της μουσουλμανικής αφροαμερικανικής σέκτας "Έθνος του Ισλάμ" Λούις Φάρακαν. Όπως δημοσίευσε στα τέλη Μαρτί-

ου και η εφημερίδα του "Έθνους του Ισλάμ" "Φάιναλ Κολ" ο μαύρος μουσουλμάνος ηγέτης Λούις Φάρακαν ζήτησε από τους λευκούς της Αμερικής και της Ευρώπης να "δικαιώσουν τους μαύρους ή θα έχουν να αντιμετωπίσουν την κρίση του Θεού". Υποστηρίζοντας ο Φάρακαν πως ο θεσμός της δουλείας είναι ο ακρογωνιαίος λίθος του ευρωπαϊκού οικονομικού συστήματος, τόνισε πως η αφρικανική δουλεία ήταν η βάση της οικονομικής ανάπτυξης των ΗΠΑ και των ευρωπαϊκών αποικιοκρατικών κρατών. Ο Φάρακαν, σαν ακραίος αφροκεντριστής και ζηλωτής μίας "αφροαμερικανικής" μουσουλμανικής σέκτας, αποφεύγει να αναφερθεί στον οικονομικό

ρόλο που έπαιξε η δουλεία στην Μαύρη Ήπειρο και στον μουσουλμανικό κόσμο, καθώς επίσης και για τα σημερινά φαινόμενα δουλείας και δουλεμπορίου που εμφανίζονται ακόμη και στις ημέρες μας σε διάφορα αφρικανικά κράτη. Στην συνέχεια ζήτησε επίσης από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη "να μετανοήσουν ή θα καταστραφούν από προσώπου γης". Μάλιστα απηύθυνε και την εξής προειδοποίηση προς τους λευκούς των ΗΠΑ: "Θέλω να σας πω κάτι, οι μέρες σας είναι μετρημένες". Αξίζει επίσης να αναφερθεί πως σε αυτή την ομιλία του ήταν παρόντες εξέχουσες προσωπικότητες της αφροαμερικανικής κοινότητας του Σικάγο, καθώς επίσης και ένας αφροαμερικανός βουλευτής των Δημοκρατικών, ο Τζον Κόνιερς από την Πολιτεία του Μίσιγκαν. Κανένας από τους παρισταμένους δεν διαμαρτυρήθηκε, αντίθετα ο Κόνιερς υποστήριξε ότι ήταν μεγάλη του τιμή να βρίσκεται στο πλευρό "αυτού του ξεχωριστού ηγέτη που προκαλεί την ελπίδα και την κατανόηση στους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο, ανεξαρτήτως χρώματος, θρησκείας ή πολιτικής ιδεολογίας".

ΓΑΛΛΙΑ - ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Εβραϊκής καταγωγής υποψήφιοι στο γαλλικό "Εθνικό Μέτωπο" και στο "Βρετανικό Εθνικό Κόμμα"

● Θέμα εντόνων συζητήσεων και προβληματισμού σε εθνικιστικούς κύκλους της Ευρώπης και των ΗΠΑ προκάλεσε η πρόσφατη αποκάλυψη πως σε δύο γνωστά ευρωπαϊκά εθνικά κόμματα, στο "Εθνικό Μέτωπο" του Ζαν Μαρί Λεπέν και στο "Βρετανικό Εθνικό Κόμμα" ("BNP") του Νικ Γκρίφιν έχουν σαν υποψηφίους τους δύο εβραίους.

Στις πρόσφατες γαλλικές περιφερειακές εκλογές της 21 Μαρτίου, τέταρτη στην λίστα του τοπικού ψηφοδελτίου του "Εθνικού Μετώπου" για την εκλογική περιφέρεια της Προβηγκίας, Άλπεων και Κυανής Ακτής ("PAC") ήταν η εβραϊκής καταγωγής Σόνια Αρουά.

Η 42χρονη Αρουά δραστηριοποιήθηκε προεκλογικά στο "εκλογικό κάστρο" του "Εθνικού Μετώπου" στέλλοντας μαζί με μία ανοικτή επιστο-

λή προς τα τοπικά μέλη της γαλλικής εβραϊκής κοινότητας προτρέποντας τους όχι μόνο να ψηφίσουν το "Εθνικό Μέτωπο", αλλά επίσης να γίνουν μέλη του.

Μάλιστα λίγες ημέρες πριν τις γαλλικές περιφερειακές εκλογές η ισραηλινή εφημερίδα "Χααρέτζ" δημοσίευσε σχετικό κείμενο για την Αρουνά με τίτλο "Ο Λεπέν θα καταπολεμήσει τον αντισημιτισμό, δήλωσε η εβραία υποψήφια του". Στο εν λόγω κείμενο αναφέρεται πως η Αρουνά είναι μία 42χρονη νομικός και επιχειρηματίας, μητέρα τριών παιδιών που γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Παρίσι μέσα "σε μία παραδοσιακή εβραϊκή οικογένεια από την Τυνησία και την Αλγερία". Επίσης, αναφέρθηκε πως η Αρουνά προσπαθεί όσο συχνά γίνεται να επισκέπτεται συγγενείς της στο Ισραήλ. Σαν βασικούς λόγους δε δραστηριοποίησης της στο "Εθνικό Μέτωπο", η Αρουνά ανέφερε στην ισραηλινή εφημερίδα, την "τραυματική εμπειρία" της 11ης Σεπτεμβρίου, καθώς επίσης και το αυξανόμενο κύμα ισλαμισμού στην Γαλλία.

Επίσης, σύμφωνα με την "Χααρέτζ", η σύζυγος και η κόρη του Ζαν Μαρί Λεπέν προσπαθούν να προσεγγίσουν μέλη της γαλλικής εβραϊκής κοινότητας, που εκφράζουν έντονες ανησυχίες για την δημιουργία μίας άτυπης συμμαχίας μεταξύ μουσουλμάνων και ακροαριστερών της Γαλλίας που εκφράζονται ανοικτά κατά του Ισραήλ. Δεν είναι λίγοι οι ευρωπαίοι εθνικιστές που χαρακτηρίζουν αυτή την τακτική του "Εθνικού Μετώπου" ως ένα "φοβερό λάθος", το οποίο απομακρύνει το συγκεκριμένο κόμμα από την ανοδική του πορεία και την έως τώρα πιστή του εκλογική βάση, την στιγμή που άρχισε να έχει μεγάλη απήχηση στην γαλλική εργατική τάξη.

Την ίδια στιγμή έντονες αντιδράσεις και συζητήσεις υπήρξαν σε βρετανικούς εθνικιστικούς κύκλους λόγω της τελευταίας πρωτοβουλίας του ηγέτη του "BNP" Νικ Γκρίφιν, που ενέκρινε την υποψηφιότητα για τον Ιούνιο, στις ερχόμενες βρετανικές εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης, της 58χρονης Πατ Ρίτσαρντσον στην περιοχή Έντινγκ Φόρεστ του Έσσεξ. Η Ρίτσαρντσον είναι εβραϊκής καταγωγής και οι γονείς της είναι εβραίοι μετανάστες από την Τρανσυλβανία της Ρουμανίας. Σύμφωνα δε με την βρετανική εφημερίδα "Σαν", η εβραϊκής καταγωγής υποψήφια του "BNP" προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων της βρετανικής εβραϊκής κοινότητας και τον χλευασμό εκπροσώπων του Εργατικού Κόμματος.

Όμως, για την εν λόγω ενέργεια της ηγεσίας του "BNP" πήρε ανοικτή θέση και ο ιδρυτής και πρώην πρόεδρος του "BNP" Τζον Τίνταλ. Ο Τίνταλ άσκησε κριτική κατά της τωρινής ηγεσίας του "BNP", χαρακτηρίζοντας αυτή την ενέργεια ως μία "άστοχη εκλογική τακτική". Επίσης υπενθύμισε τις αντιδράσεις της βάσης του κόμματος, όταν το 2003 υποστήριξε ο Γκρίφιν την υποψηφιότητα ενός Ουαλού που δήλωνε πως αγαπούσε "τον έγχρωμο γαμπρό του". Ως αποτέλεσμα, ο Γκρίφιν τότε αναγκάστηκε να αποσύρει την συγκεκριμένη υποψηφιότητα και να παραδεχτεί πως η όλη υπόθεση ήταν ένα λάθος. Τέλος, ο Τίνταλ όσον αφορά την υποψηφιότητα της Ρίτσαρντσον, υποστήριξε πως δεν ήταν μία "έξυπνη εκλογική τακτική", μιας από την μία πλευρά δεν θα υπάρξουν θετικά οφέλη από την βρετανική εβραϊκή κοινότητα και από την άλλη θα προκαλέσει την απογοήτευση σε μερίδα ψηφοφόρων και μελών του "BNP".

ΡΩΣΣΙΑ

Υπέρ μίας ισχυρής Ορθόδοξης Ρωσσίας και κατά του Σιωνισμού η "Ροντίνα"

● Στις τελευταίες ρωσικές προεδρικές εκλογές, ο υποψήφιος του ρωσικού εθνικιστικού κόμματος "Ροντίνα" ("Πατρίδα") Σεργκέι Γκλα-

ζιέφ κατόρθωσε να συγκεντρώσει περίπου το 4,5%, καταγγέλλοντας μετεκλογικά τις μεθοδεύσεις του ρωσικού πολιτικού κατεστημένου εις βάρος της υποψηφιότητας του.

Το κόμμα "Ροντίνα" είχε κάνει στις τελευταίες ρωσικές βουλευτικές εκλογές την πρώτη εντυπωσιακή εμφάνιση του, συγκεντρώνοντας το 9% των ψήφων. Μέλη της "Ροντίνα" θεωρούν πως υπάρχουν σημαντικοί λόγοι για τις πιέσεις που δέχεται το κόμμα τους, μιας και είναι ξεκάθαρα ένα εθνικιστικό, λαϊκό και αντισιωνιστικό κόμμα. Αν και η "Ροντίνα" είναι βασικά ένας συνασπισμός κομμάτων με συνιδρυτές τον Ρώσο εθνικιστή Ντιμίτρι Ρογκόζιν και τον Σεργκέι

Γκλαζιέφ, αυτοί που διαμόρφωσαν το ιδεολογικό στίγμα του εν λόγω κόμματος, δεν είναι ούτε ο πρώην κομμουνιστής Γκλαζιέφ, ούτε ο εθνικιστής Ρογκόζιν, αλλά αρκετά υψηλόβαθμα στελέχη αυτού του κόμματος. Αυτοί είναι που επέ-

τυχαν στην επικράτηση του συνθήματος "Η Ρωσσία στους Ρώσους", και εκτός από την καταδίκη των ολιγαρχών και την "αποικιοκρατικοποίηση" της ρωσικής οικονομίας, υποστηρίζουν επίσης ανοικτά μία ισχυρή Ρωσσία, η οποία όμως κινδυνεύει από τον διεθνή σιωνισμό. Αρκετοί γνωστοί αντισιωνιστές της ρωσικής πολιτικής σκηνής βρίσκονται στην "Ροντίνα", όπως ο Σεργκέι Μπαμπούριν πρώην ηγέτης του αντισιωνιστικού κόμματος "Λαϊκή Θέληση", ο οποίος είχε συνεργαστεί στο παρελθόν και με στελέχη της "Ρωσικής Εθνικής Ενότητας" και ο Ρώσος στρατηγός και πρώην υπουργός Άμυνας Ιγκόρ Ροντιόνοφ, που θεωρεί σαν σκοπό της ζωής του την αποκάλυψη των Σιωνιστών ε-

ντός και εκτός των ρωσικών συνόρων.

Τέλος, η σημαντικότερη ιδεολόγος της "Ροντίνα" θεωρείται η υπ' αριθμόν εννέα του κόμματος Δρ. Ναταλία Ναροτσνίτσαγια. Είναι ιστορικός, ερευνήτρια και μέλος της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών, με ισχυρούς δεσμούς με την Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία και αριθμός κειμένων της δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα της "Ροντίνα".

Η σημαντικότερη εργασία της θεωρείται "Η Ρωσσία και οι Ρώσοι στην Παγκόσμια Ιστορία". Σε αυτή υποστηρίζει πως στην ρωσική ιστορία υπήρχε μία συνεχή σύγκρουση μεταξύ της Ρωσικής Ορθοδοξίας και της Δύσης, καθώς επίσης μεταξύ της Ρωσικής Ορθοδοξίας με τους "δυτικοθερμεμένους" της ρωσικής ιντελιγκέντσιας. Θεωρεί την Ρωσσία ως μία υπερδύναμη, η οποία όμως υπέστη μία σειρά εθνικών συμφορών και είναι "ο καρπός 200 ετών κυριαρχίας του δυτικού πνεύματος στην Ρωσσία και το οποίο έκανε την εμφάνιση του εξαιτίας των φιλελευθέρων του 19ου αιώνα, του πρώιμου μπολσεβικισμού, των διαφωνούντων, της νομενκλατούρας και της πνευματικής ελίτ επί Γκορμπατσώφ και τελικά από το μετα-σοβιετικό πολιτικό κατεστημένο". Υποστηρίζει τέλος πως η Ρωσσία πρέπει να αναγνωρίσει τον ρόλο της Ορθοδοξίας, όχι μόνο για γεωστρατηγικούς λόγους, αλλά επίσης για πνευματικούς, μιας και, όπως η ίδια υποστηρίζει, η Ρωσσία για να γίνει ξανά μία υπερδύναμη χρειάζεται εξίσου υλική και πνευματική δύναμη.

περιοδικό ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

**Εγγραφείτε συνδρομητές
στο περιοδικό μας**

Τιμή συνδρομής (9 τεύχη το χρόνο)
εσωτερικού 25 ευρώ
εξωτερικού 35 ευρώ

επικοινωνήστε στο τηλέφωνο **6979268469** ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση **info@xrushaugh.org**
ή ταχυδρομικά στην διεύθυνση **Τ.Θ. 8346 Τ.Κ. 100 10 ΑΘΗΝΑ**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ Το επόμενο τεύχος του περιοδικού θα κυκλοφορήσει στην Αθήνα
μέχρι τις 10 Μαΐου και στην υπόλοιπη Ελλάδα ένα μήνα αργότερα

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΜΑΣ

Βασίλειου Σταυρογιαννόπουλου Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΑΓΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΩ

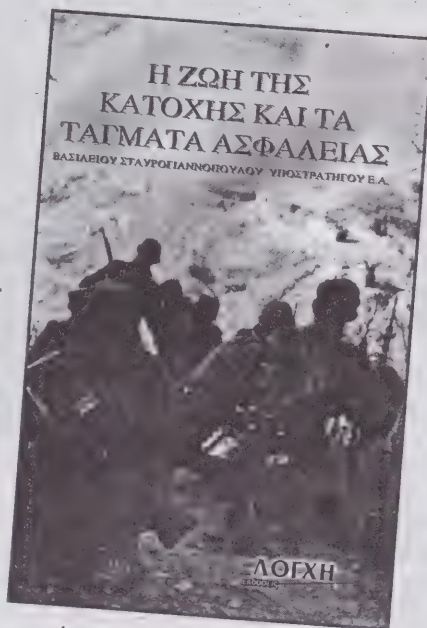
Μύθοι και Πραγματικότητα

Τα "Τάγματα Ευζώνων" και τα "Τάγματα Εθελοντικής Χωροφυλακής - Τάγματα Ασφαλείας" είναι από τις πλέον αισχρές συκοφαντημένες στρατιωτικές μονάδες στην ιστορία της χώρας μας. Η δράση των σχηματισμών αυτών, πήρε διαστάσεις τις οποίες δεν είχε όπως και άλλα συμβάντα της ιστορίας του Β' Π.Π.

Τα "Ευζωνικά Τάγματα", ήταν μονάδες πιστές στην κυβέρνηση της χώρα με αποστολή την αντιμετώπιση της επικείμενη αναρχίας και μόνο. Κατηγορήθηκαν ως συνεργάτες και "συμπλήρωμα" των αρχών κατοχής. Ωστόσο η αξία τους για τις δυνάμεις της Βέρμαχτ είναι συζητήσιμο μέγεθος.

Οι γερμανικές δυνάμεις δεν είχαν σοβαρή αντίσταση από τους αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ.. Δεν επεδίωξαν την δημιουργία των εν λόγω σχηματισμών. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις τους έβλεπαν με δυσπιστία. Αντιθέτως η Ελληνική κυβέρνηση των Αθηνών, έθεσε απαραίτητο όρο υπάρξεως της, την δημιουργία των "Ταγμάτων ευζώνων". Η ορατή- αποχώρηση των δυνάμεων κατοχής και το γεγονός ότι μέχρι να φτάσουν ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις από την Μ. Ανατολή, θα ήταν απαραίτητα ένα εύλογο χρονικό διάστημα, καθιστούσε αναγκαία την ύπαρξη συγκροτημένων σωμάτων που θα αναχαίτιζαν τους συμμορίτες. Αυτή την αποστολή εξέτελεσαν με επιτυχία τα Τ.Ε. και τα Τ.Α. Ο Βασίλειος Σταυρογιαννόπουλος, Υποστράτηγος του Ελληνικού Στράτου συνέγραψε το παρόν, θέλοντας να αντικρούσει κατηγορίες και ύβρεις, που είχαν αρχίσει να ακούγονται και που μετά το 1974, έγιναν μέρος της καθεστημένης ιστοριογραφίας. Το κείμενο είναι λιτό και εστιάζει στην ακριβή περιγραφή των γεγονότων.

11 €

Μιχαήλ Β. Οικονομάκου
Αντιστράτηγου ε.α.

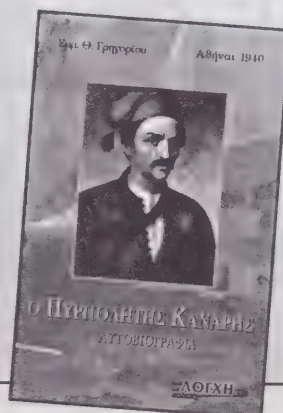
Η ΑΛΒΑΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ Β' Π.Π.

6 €

Εμμ. Θ. Γρηγορίου
Ο ΠΥΡΠΟΛΗΤΗΣ
ΚΑΝΑΡΗΣ

9 €

Μανούσου Καμπούρη

ΔΙΑ ΣΙΔΗΡΟΥ

Το "Δια Σιδήρου" είναι έργο φανταστικό. Οι επτά από τις οκτώ Ιστορίες του ("Επτά βήματα") αναφέρονται σε ιστορικές εποχές που έχουν δει την ανακάλυψη του σιδήρου. Οι τοποθεσίες και οι ιστορικές περίοδοι υπάρχουν, άλλες με μεγαλύτερη βεβαιότητα και άλλες με μικρότερη. Μπορεί κανείς να θεωρήσει το Δια Σιδήρου ως το βιβλίο του καθήκοντος, ή το βιβλίο φανταστικών ιστοριών πραγματικού καθήκοντος.

162 σελίδες 12 €

Γιώργου Μάστορα

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

WHITE POWER ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Το βασικό κείμενό του βιβλίου στηρίζεται σε μια μακροσκελή σειρά άρθρων σχετικών με το αντικείμενο, που πρωτοδημοσιεύθηκαν από την στήλη του "Μετώπου Νεολαίας" της Εθνικιστικής εφημερίδας "ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ". Βεβαίως, είναι πλήρως αναπροσαρμοσμένο και "εκσυγχρονισμένο", έτσι ώστε ακόμα και όσοι έχουν διαβάσει, είναι σίγουρο πως θα βρουν πληθώρα νέων στοιχείων και αρκετά extras στην συγκεκριμένη έκδοση.

182 σελίδες 14 €

Δ. Καλλονά

Viva La Muerte!

Η ΙΣΠΑΝΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ

Το "Viva la Muerte" αποτελεί την επανέκδοση του λογοτεχνικού αφηγήματος του Δ.Καλλονά (Αθήνα 1943) που βρίσκει απήχηση ακόμη και στις μέρες μας. Η Ισπανία φλέγεται από τον τριετή εμφύλιο πόλεμο που ξεσπά σαν πυρίνη λαίλαπα τα έτη '36-'39, μα ο λαός της αποφασισμένος και φανατισμένος όσο ποτέ έχει συνειδητοποιήσει το χρέος του να πολεμήσει έως τελικής πτώσεως για το ύψιστο αγαθό, την ελευθερία του.

206 σελίδες 12 €

Savitri Devi Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Η Σαβίτρι Ντέβι (1905-1982) ή Μαξιμιανή Πόρτας, είναι μία ευρωπαία (από Έλληνα πατέρα) για την οποία το κοινό δεν γνωρίζει πολλά παρά τον συναρπαστικό βίο της και το πλούσιο συγγραφικό της έργο. Ήταν μία γυναίκα πολυταξιδεμένη, βαθιά γνώστρια των Ευρωπαϊκών Παραδόσεων και του Ινδουισμού. Παρουσιάζονται σε αυτή την

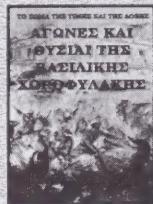
έκδοση αποσπάσματα από κλασικά κείμενα της Ντέβι, όπως από το "Άνθρωπος στο Ειδώλιο", "Υιός του Ήλιου", "Προσκύνημα", "Η Αστραπή και ο Ήλιος" και "Προειδοποίηση στους Ινδουιστές".

160 σελίδες 12 €

Το σώμα της τιμής και της δόξης ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΑΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

Η ιδιαιτερότητα του σώματος της Βασιλικής Χωροφυλακής ήταν ότι είχε το δικαίωμα να μάχεται και κατά του εχθρού της Πατρίδος και η διάλυσή του κατ' ουσίαν αποδυνάμωσε τις Ένοπλες δυνάμεις. Είχε βέβαια σοβαρούς λόγους η αριστερά να διαλύσει την Χωροφυλακή. Δεν μπορούσαν να λησμονήσουν τον σκληρό αγώνα που έδωσαν οι μαχητές της για την αντιμετώπιση της κομμουνιστικής ανταρσίας με κορυφαία στιγμή αυτήν της Μάχης του Συντάγματος Μακρυγιάννη τον Δεκέμβριο του 1944.

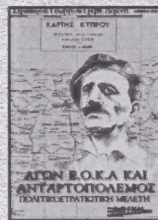
76 σελίδες 6 €

Γεωργίου Γρίβα-Διγενή "ΑΓΩΝ ΕΟΚΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΡΤΟΠΟΛΕΜΟΣ"

Πρόκειται για την "Πολιτικο-στρατιωτική Μελέτη" (μία στρατιωτική έκδοση του 1962 ανατυπωμένη από τις εκδόσεις "ΛΟΓΧΗ") του θρυλικού αρχηγού της ΕΟΚΑ, της μόνης αντάρτικης οργανώσεως, που κατόρθωσε να λυγίσει μια μεγάλη αυτοκρατορία όπως ήταν η Βρετανική. Το κείμενο γράφτηκε λίγα χρόνια μετά από τα γεγονότα αλλά δεν αποτελεί μία εξιστόρηση των γεγονότων. Είναι ένα πολεμικό εγχειρίδιο για το πώς θα πρέπει να δρα μία οργάνωση που διεξάγει εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα.

136 σελίδες 8 €

Ν. Γ. Μιχαλολιάκου

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΠΙΣΤΟΙ

Είναι το τελευταίο ιδεολογικό και πολιτικό βιβλίο του συγγραφέα, που θίγει θέματα του πρόσφατου ιστορικού παρελθόντος, αλλά και του παρόντος και του μέλλοντος. Την αλληλοσφαγή των Ελλήνων στα χρόνια 1941 - 1949, τον ψυχρό πόλεμο, την ταύτιση (κακώς) του αντικομμουνισμού με τον εθνικισμό και τα εθνικιστικά κινήματα στην Ευρώπη, που αντιστάθηκαν με συνέπεια και στις δύο όψεις της παγκόσμιας τυραννίας: Τον καπιταλισμό και τον μπολσεβικισμό. Εξετάζει την νέα κατάσταση με τον κομμουνισμό ηττημένο και την αριστερά παντού τροπαιοφόρο, με την "παγκοσμιοποίηση" και τις νέες συνθήκες που δημιουργούνται σε Ελλάδα και κόσμο.

112 σελίδες 8 €

+ Κυκλοφορούν ακόμη:

Εκδ. Εθνική Εταιρεία
Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

216 σελίδες 8 €

Φασιστικά κινήματα
στην Ελλάδα του μεσοπόλεμου
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΑΞΙΑΙ ΤΙΜΗΣ

160 σελίδες 8 €

Ν. Γ. Μιχαολιάκου
ΕΧΘΡΟΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ

250 σελίδες 8 €

Ν. Γ. Μιχαολιάκου
ΓΙΑ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΔΑ
ΣΕ ΜΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΥΡΩΠΗ

112 σελίδες 6 €

Α. Μακντόναλντ
ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΕΡΝΕΡ

302 σελίδες 15 €

Ν. Γ. Μιχαολιάκου
ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΟΛΩΝ

202 σελίδες 9 €

πρόλογος Δρ. Ρομπέρ Φωρισόν
Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΛΟΧΤΕΡ
ΝΤΑΧΑΟΥ - ΜΑΟΥΤΧΑΟΥΖΕΝ
- ΧΑΡΤΧΑΪΜ

94 σελίδες 6 €

Δρ. Γιόζεφ Γκέμπελς
ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΪΖΕΡΧΟΦ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΓΚΕΛΑΡΙΑΝ ΤΟΥ ΡΑΪΧ
ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΣΕ ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

318 σελίδες 12 €

Περίανδρου Ανδρουτσόπουλου
"ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΤΟΥ ΚΟΧΥΛΙΟΥ"

202 σελίδες 8 €

Λεόν Ντεγκρέλ
ΧΙΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΧΙΤΛΕΡ

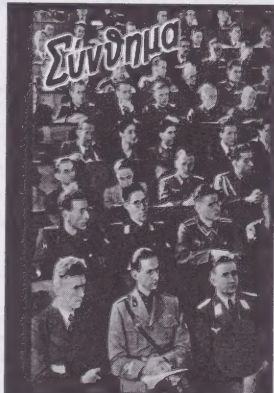
96 σελίδες 8 €

ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Σύνδημα

Κυκλοφορεί στις αρχές κάθε μήνα στα περίπτερα των Αθηνών και στα τέλη του μηνός στην υπόλοιπη Ελλάδα

Τα βιβλία των εκδόσεων ΛΟΓΧΗ και ΑΣΚΑΛΩΝ θα τα βρείτε:
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 14 (ΕΝΤΟΣ ΣΤΟΑΣ) ΑΘΗΝΑ 210 3611590
ΠΕΜΠΤΗ 10.00-14.30, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10.00-20.00
και ΣΑΒΒΑΤΟ 10.00-14.30 τηλεφωνικές παραγγελίες 6942416220

ΣΤΟΥΣ ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΣ ΤΟΥΣ

ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ

σε μια Νέα Πολιτική,
σε μια Πολιτική
πραγματικά Εθνική,
που δεν θα εξαρτάται από
τους ξενόδουλους
πολιτικάντηδες, που
κατευθύνουν τις τύχες
του Έθνους μας.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΜΕ

τα κόμματα του
κατεστημένου για την
διάλυση του κράτους και
το ξεπούλημα της
Πατρίδος και γιατί με τη
δράση τους έχουν διχά-
σει βαθύτατα τον λαό.

ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ,

Όλοι έχουμε πλέον καταλάβει ότι τα πάντα γύρω μας σήμερα καταρρέουν και ξεπουλιούνται. **ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ!** Σε αυτήν την κατάσταση πρέπει να αντισταθούμε!

Σε αυτόν τον ωραίο και σκληρό αγώνα σε καλούμε και **ΕΣΕΝΑ**
να δώσεις το παρόν. Μια θέση στις γραμμές μας περιμένει και **ΕΣΕΝΑ**
για να αγωνισθείς στο πλευρό μας για μια Ελλάδα Μεγάλη, Δίκαιη και Δυνατή.

Τους κατηγορούμε σαν ανίκανους γιατί έχουν μετατρέψει την Ελλάδα μας σε μία ανοχύρωτη πολιτεία, στην οποία δρουν ανενόχλητοι κάθε λογής εγκληματίες από κάθε φυλή του Ισραήλ.

Εκατομμύρια λαθρομετανάστες βρίσκονται σήμερα στην Ελλάδα και τόσο το κράτος, όσο και οι πολιτικοί αδιαφορούν.

Αδιαφορούν για την αυξανόμενη συνεχώς εγκληματικότητα και τους δείκτες της ανεργίας που συνεχώς ανεβαίνουν. Κάποιοι ξένοι παίρνουν το ψωμί των Ελλήνων εργαζομένων με μεροκάματα πείνας, αλλά αυτό δεν συγκινεί κανέναν από αυτούς που παριστάνουν τους ηγέτες του λαού μας.

Τα ναρκωτικά σκορπούν τον θάνατο στα νιάτα της Ελλάδος, αλλά και αυτό είναι ασήμαντη λεπτομέρεια για τους επικίνδυνα ανίκανους που εξουσιάζουν την Πατρίδα μας.

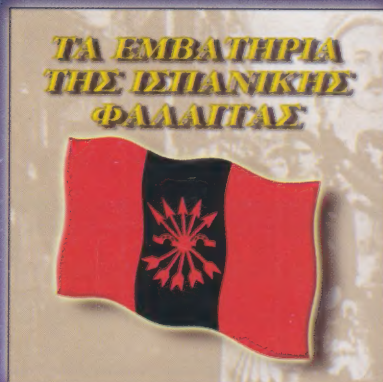
**ΚΑΝΕΝΑ ΑΥΡΙΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΟ ΜΕ ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ
ΔΩΣΕ ΤΗ ΜΑΧΗ ΜΑΖΙ ΜΑΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΤΥΧΟΥΜΕ
ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ - ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ!**

**ΛΑΪΚΟ ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ**

www.xrushaugh.org

ΣΚΕΨΙΣ και ΔΡΑΣΙΣ

Η μεγάλη πορεία
της ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ
για την επέτειο της
προδοσίας των Ιμίων

Πάτσεια Κοροκοτρένη, Αθήνα
ΣΑΒΒΑΤΟ 1η ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2003

**ΙΜΙΑ '96
ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ**

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΕΠΗΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ

για ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ

6942416220 6997022393

μέσω internet order@mail.gr

και ταχυδρομικά:

Τ.Θ. 8346 ΟΜΟΝΟΙΑ Τ.Κ. 10010

